

Pravična kazen bi jih vodila pred grobove

DANJEL RADETIČ

Torkova razsodba na procesu zaradi smrti azbestu izpostavljenih delavcev je po svoje zgodovinska. Goriški sodnik Matteo Trotta je potrdil, da so delavci tržiške ladjedelnice umrli, ker vodilni funkcionarji družbe Italcantieri niso poskrbeli za zaščito njihovega zdravja. Ni jih zanimalo, da je bila na krovu ladij zaradi azbestnega prahu vidljivost nična kot v najbolj meglenih jutrih, da so bili delavci zaradi azbestnih vlaken ob koncu delovnega dne beli kot miši, ki gledajo iz moke. Sodni postopki zaradi smrti delavcev, ki so vdihovali azbest v tržiški ladjedelnici, so se vlekli od leta 1998, ko so vdove vložile prve prijave. Več let so obravnave potekale s poljšjo hitrostjo, tako da je postopkom pretila nevarnost zastaranja. Do pozitivnega zasukaja je prišlo leta 2008, ko je bil odločen poseg predsednika republike Giorgio Napolitana. Takrat je po njegovem posredovanju glavni tožilec prizivnega sodišča v Trstu Beniamino Deidda ustanovil posebno preiskovalno komisijo, ki se je posvetila izključno postopkom o smrtih zaradi azbesta. Na goriškem sodišču so nato zaslišali preko petsto prič in obravnave so si sledile kot po tekočem traku do toliko pričakovane razsodbe. Med trinajstimi obsojenci so tudi zelo vplivne osebnosti, ki so v prejšnjem stoletju krojile usodo italijanskega gospodarstva na državni ravni in so uživale močno podporo takratne politike. Na najvišjo zaporno kazen - sedem let in šest mesecev - je bil obsojen ravno Vittorio Fanfani, 93-letni brat nekdanjega predsednika italijanske vlade Amintoreja Fanfania.

V združenju izpostavljenih azbestu so zadovoljni, da se je proces zaključil in da je bilo končno resnično zadoščeno. Ne zanima jih, koliko let zaporne kazni je sodnik dosodil za posamezne obsojence. Zanje je pomembno, da je bila priznana umrla tovarni. »Ko bi bil jaz sodnik, bi odgovorne za smrt tolikih delavcev obsodil, naj se vsak dan odpravijo na pokopališča in naj pred grobovi prosijo odpustitve. Takšna bi bila najbolj pravična kazen,« poudarja predsednik tržiškega združenja izpostavljenih azbestu, 90-letni Carmelo Cuscunà, ki se prav vsak dan spominja svojih umrlih prijateljev in opozarja, da marsikje po svetu še vedno proizvajajo azbest in ga na debelo uporabljajo. Sla po dobičku na žalost še naprej mori, zlasti v državah v razvoju, kjer dnevno prihajajo v stik z azbestnim prahom tudi številni otroci.

BRUSELJ - Pisatelj Boris Pahor ob prevzemu nagrade državljana Evrope

»Potrebujemo Evropo s socialno, ne denarno etiko«

Nagrado je pisatelju izročil predsednik evroparlamenta Martin Schulz

ZDA - V senatu zadnji hip dosegli dogovor

Washington se je izognil bankrotu

WASHINGTON - Ameriški senat je v skladu z napovedmi izdelal kompromisni predlog zakona za nadaljevanje financiranja dela vladnih agencij do 15. januarja 2014 in povišanje dovoljene meje zadolževanja države, da bo zadostovala do 7. februarja. Senat naj bi o kompromisu glasoval v noči na danes, nato pa predvidoma še predstavniški dom. ZDA so se približale nevarnosti plačilne ne-

sposobnosti zaradi kongresnih republikancev, ki so želeli v zameno za financiranje vlade in povišanje meje javnega dolga izsiliti konec zdravstvene reforme. Modrejši med njimi so vedeli, da gre za znanstveno fantastiko, saj se demokrati za ceno lastnega političnega preživetja niso mogli odpovedati največjemu dosežku prvega mandata predsednika ZDA Baracka Obame.

Na 18. strani

BRUSELJ - Tržaški pisatelj Boris Pahor je številnim nagradam in priznanjem včeraj dodal še eno. V Bruslju so mu namreč podelili nagrado državljan Evrope, ki jo Evropski parlament podeljuje za spodbujanje evropskega duha. Kot edini častni govorci na podelitvi je poudaril, da potrebujemo Evropo s socialno, ne denarno etiko in z aktivno, ne pa papirnato identiteto, ter si tudi zaželel, da bi Slovenci našli enotnost za rešitev države.

Pahor je med drugim povedal, da se čuti počaščenega ob prevzemu priznanja »za evropskega človeka«, ter se zahvalil slovenskim evroposlancem, da so se v primeru njegove kandidature za nagrado poenotili. Njegovo kandidaturo so namreč, kot znano, na pobudo koprške evroposlanke Mojce Kleva Keuš, vložili vsi slovenski poslanci.

Na 2. strani

SLOVENIJA Manj denarja tudi za našo manjšino

LJUBLJANA - Člani komisije Državnega zbora za odnose s Slovenijo v zamejstvu in po svetu so bili kritični do predloga sprememb proračuna za leto 2014, ki uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu jemlje 1,67 milijona evrov oziroma okoli 16 odstotkov s proračunom za leto 2014 prvotno predvidenih sredstev. Vlado so pozvali, naj razmisli o ohranitvi višine sredstev za Slovence v Italiji, Avstriji, Madžarski in Hrvaški.

Na 2. strani

TRST - Nova pobuda SDGZ

Predstavili inkubator za mlade podjetnike

GORICA - Nimajo sredstev za svoj urad

Slepi in slabovidni potrebujejo pomoč

GORICA - Združenje slepih in slabovidnih iz goriške pokrajine potrebuje pomoč, saj zaradi krčenja javnih prispevkov nima zadostnih sredstev za vzdrževanje svojega goriškega urada. »Podobno kot večina sorodnih organizacij in krožkov se tudi mi ubadamo z veliko finančno stisko. Če nam država, dežela in pokrajina znižajo prispevke, nam ostanejo kot edini dohodek le članarine, s katerimi pa ne uspejo kriti vseh svojih stroškov. Zato smo se odločili za organizacijo solidarnostnega večera, med katerim bomo s prepletanjem glasbe in kulture nabirali sredstva za našo organizacijo,« pojasnjuje Irena Gulin, goriška Slovenka, ki je od leta 2011 predsednica združenja slepih in slabovidnih iz goriške pokrajine.

Na 13. strani

**BUKOVA
ALI HRASTOVA
DRVA**

BUKOVI PELETI

Matija Praprotnik
Lokev 154

info: 00386 (0) 31 276 171

Kraus: Trst odvisen od
pristanišča in industrije

Na 4. strani

Sv. Jakob: bil je umor

Na 5. strani

Manj nezgod na delu,
več poklicnih bolezni

Na 6. strani

Sosič v Parizu

Na 10. strani

Pakt ovira gradnjo
krožišča na Tržiškem

Na 12. strani

V Gorici na prepihu
zaposleni zavoda INPS

Na 13. strani

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funebri

TF Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

**Več kot stoletje
nudimo pogrebne
storitve in prevoze
na tržiškem območju,
v Italiji kot tudi v
inozemstvu.**

Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torrebiana 34
Ul. dell'Istria 129
Prosek 154 - Trst
tel. 040 630696
Usluge na domu

BRUSELJ - Na včerajšnji podelitvi nagrade državljan Evrope

Pahor: Evropa si mora identiteto šele ustvariti

BRUSELJ - Tržaški pisatelj Boris Pahor je včeraj iz rok predsednika Evropskega parlamenta Martina Schultza prejel nagrado državljan Evrope. Evroparlament nagrado podeljuje tistim posameznikom in skupinam, ki so se odlikovali na področju spodbujanja boljšega razumevanja in tesnejšega povezovanja med Evropejci ter krepitev evropskega duha. Zanj so ga bili, na pobudo evropske poslanke Mojce Kleva Kekuš, predlagali vsi slovenski evropski poslanci in poslanke z utemeljitvijo, da je »kot kritični pisatelj in veliki intelektualci neprecenljivo vplival na slovenski jezik ter na kulturni razvoj območja med Italijo in Slovenijo«. Pahor se je pred včerajšnjo podelitvijo sestal z njimi in jih opozoril na nekatera vprašanja, ki so mu posebno pri srcu. Omenil je na primer zaščito fašističnega taborišča pri furlanskem kraju Visco in izrazil željo, da bi bila EU bolj pozorna do manjšin in njihovih jezikov.

Vseh dobitnikov nagrade državljan Evrope je letos 43, prihajajo pa iz 21 držav članic Evropske unije. Čast, da nagovori prisotne, je pripadla samo tržaškemu pisatelju, ki je v krajšem nagovoru v francoščini spregovoril predvsem o usodi Evrope. Poudaril je, da potrebujemo Evropo s socialno, ne pa z denarno etiko in z aktivno, ne pa papirnato identiteto. Pahor je povedal, da se čuti počaščenega ob prevzemu priznanja »za evropskega človeka«, ter se zahvalil slovenskim evroposlancem, da so se poenotili okrog njegove kandidature. »Želel bi, da bi se tudi drugače našla enotnost za rešitev slovenske države,« je poudaril.

Sicer pa je Pahor okrcal evropske politike, ker »imajo opravka v glavnem samo z denarjem, z ekonomskimi zadevami, ki niso glavni element rešitve v smislu socialne države, socialne Evrope, ki skrbi za uboge«. Danes je po njegovih besedah v Evropi preveč ubogih ljudi, kar ni dobro za njen ugled.

Kritičen je bil tudi zaradi premalo vidne vloge Evrope v svetu in zaradi njene papirnatosti. »Evropa bi morala imeti svojo unijo, ki bi imela pomembnejšo vlogo, svojo be-

sedo, ki bi veljala v svetu ... Mora imeti svojo identiteto in to identiteto si mora šele ustvariti. Ta obstaja na papirju, morala pa bi tudi v aktivnem življenju.«

Pahor je ob tem opozoril na tveganja, ki se jih Evropejci pogosto ne zavedajo in jemljejo zato svobodo za nekaj samoumevnega. »Upamo, da smo bili cepljeni proti diktaturi, a ne moremo biti prepričani, kako bo jutri ... Mladi morajo to vedeti,« je poudaril.

Tudi predsednik Evropskega parlamenta Martin Schulz, ki je kot omenjeno podelil nagrade, je v pričakovanju evropskih volitev maja prihodnje leto opozoril, da je v Evropi vse več strank, gibanj in ljudi, ki želijo uničiti evropski projekt: te stranke pridobivajo vse več glasov in predstavljajo tveganje, ki ga ne bi smeli podcenjevati, je posvaril predsednik. (STA, pd)

Predsednik Evropskega parlamenta Martin Schultz nagraduje pisatelja Borisa Pahorja

NV

SLOVENIJA - Parlamentarna komisija kritična do proračuna Bratuškove vlade

Slovincem v zamejstvu in po svetu okoli šestnajst odstotkov manj finančnih sredstev

LJUBLJANA - Člani komisije Državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu so bili včeraj kritični do predloga sprememb proračuna za leto 2014, ki uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu jemlje 1,67 milijona evrov oziroma okoli 16 odstotkov s proračunom za leto 2014 prvotno predvidenih sredstev. Vlado so pozvali, naj razmisli o ohranitvi višine sredstev. Komisija se je na seji seznanila s predlogom sprememb proračuna za leto 2014 in predlogom proračuna za leto 2015. V letu 2014 je v predlogu za urad za Slovence v zamejstvu in po svetu predvidenih 8,39 milijona evrov, medtem ko naj bi urad leta 2015 razpolagal z 8,9 milijona evrov.

Državni sekretar na uradu Boris Jesih je poudaril, da tudi v uradu nad proračunom, ki zmanjšuje sredstva za njegovo delo, niso navdušeni. »Bili bi

Državni sekretar Boris Jesih

veseli, če bi bil proračun tak kot lani ali višji, ampak moramo v tem okviru izvrševati vse naloge, ki jih ima urad po zakonu,« je dejal. Kot je pojasnil Jesih, urad med drugim varču-

je z zmanjševanjem števila zaposlenih, saj imajo v primerjavi s preteklimi leti dva zaposlena manj. Tudi pri materialnih stroških načrtujejo 40-odstotno znižanje porabe. »Najbolj bomo varčevali pri sebi,« je poudaril Jesih.

Sicer je državni sekretar poudaril, da se znižanju na drugih postavkah, kot je sofinanciranje delovanja organizacij, ne bo mogoče izogniti. Vendar pa bo urad poskusil večji del pritiska prenesti na tiste organizacije, ki jih financirajo v Sloveniji, kot pa tiste v zamejstvu in po svetu. »Zavedamo se, da so manjšinske organizacije in društva zaradi tega zaskrbljeni, ne gre pa za takšno znižanje, da bi bil ogrožen vitalni del njihovega delovanja,« je menil Jesih. Urad si bo po njegovem prizadeval tudi, da bi večji del delovanja organizacij Slovincem v tujini financirale države, v katerih ti

Slovinci živijo in katerih državljani so.

Tako je Slovenija doslej na primer za delovanje slovenske glasbene šole na Koroškem namenjala 150.000 evrov. »V tem trenutku kaže, da bo sta to pokrili Avstrija in koroška deželna vlada,« je poudaril Jesih in dodal, da bo Slovenija tudi predstavnike drugih vlad skušala prepričati, »da je njihova odgovornost večja, kot so morda mislili do sedaj.«

Poslanci so bili sicer do zmanjševanja sredstev precej kritični. Predstavnik madžarske manjšine Laszlo Göncz je opozoril, da je tak rez zelo hud in odstotek zmanjšanja zelo grob in celo drastičen. »Ne vem, če se dejansko zavedamo pomena tega vprašanja v najširšem kontekstu,« je opozoril.

Nekdanja ministrica Ljudmila Novak (NSi) je menila, da tak predlog daje negativne signale tako Slovincem v zamejstvu in po svetu kot tudi državam, v katerih slovenske narodne skupnosti živijo. Druge države se bodo namreč ob načrtovanju svojih finančnih obveznosti lahko sklicevale na naše zmanjšanje, ki je odstotkovno gledano zelo veliko, je menila.

Poslanec Samo Bevk (SD) je spomnil, da je skrb za zdomce in izseljence ustavna kategorija. Mirko Brulc (SD) pa je opozoril, da kriza vlada tudi v večini drugih držav, tudi naših sosednjih, z izjemo Avstrije. Druge države bomo težje prepričali, da bi za Slovence na svojem ozemlju prispevale več, je menil.

Komisija je ob koncu razprave sprejela sklep, s katerim vladi priporoča, da se sredstva v predlogu spremembe proračuna za leto 2014 in v predlogu proračuna za leto 2015 ne zmanjšujejo oziroma ostanejo na ravni iz leta 2013. Zmanjšanje namreč lahko, kot navaja sprejeti sklep, ogroža položaj in obstoj slovenske skupnosti zunaj Slovenije in vpliva na ugled Slovenije predvsem v sosednjih državah. Člani odbora so ob tem izrazili upanje, da bo vlada o njihovem priporočilu temeljito razmislila. Sklep so sprejeli soglasno. (STA)

FURLANIJA - Dva mrtva v prometnih nesrečah

Krivi sta megla in hitrost

V verižnih trčenjih vpletenih več avtomobilov in tovornjakov - Poziv Autovje Venete: Vozite previdno!

VIDEM - Dva mrtva in devet ranjenih. To je tragični obračun več prometnih nesreč, ki sta jih včeraj v Furlaniji povzročili megla in obenem neprimerno hitrost.

Najhujše je bilo na avtocesti A 4 Trst-Benetke, kjer je pri Latisani izgubil življenje 71-letni moški iz Rima. S svojim avtom je ostal vkleščen v koloni kamionov, ki so zaradi megle in nepredvidnosti verižno trčili. Med ranjenimi sta tudi oče in hčerka, doma iz Trsta. V trčenje je bilo vpletenih devet tovornjakov in sedem avtomobilov. Zaradi megle se je na eni od krajevnih cest, ki tečejo vzporedno z avtocesto, smrtno ponesrečil 43-letni motorist Denis Blaseotto. Trčil je avtomobil, ki je naenkrat privozil s stranske ceste.

Megla in kolone, ki so nastale na prizorišču nesreč, so močno ovirale delo reševalcev, ki so se s težavo prebili do ponesrečencev. Družba Autovje Venete še enkrat poziva avtomobiliste k skrajni previdnosti, posebno ob megli, ki je v južni Furlaniji v tem obdobju zelo pogosta.

Arhivski posnetek megle na avtocesti Trst-Benetke, kjer je bilo včeraj več verižnih trčenj

SLOVENC V ITALIJI - Pobuda predsednikov SKGZ in SSO

»Čim prej obnova paritetnega odbora za našo manjšino«

TRST - Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij predlagata čim prejšnjo obnovo paritetnega odbora za vprašanja slovenske manjšine. S tem v zvezi sta predsednika Rudi Pavšič in Drago Štoka pisala ministru za deželna vprašanja Grazianu Del Riu in v vednost predsednici Furlanije-Juljske krajine Debori Serracchiani.

Paritetni odbor, ki deluje na osnovi državnega zaščitnega zakona, opravlja pomembno vlogo, zlasti v odnosu s krajevnimi upravami, upravitelji javnih služb in s šolskimi organi, menita Štoka in Pavšič. V preteklih letih je odbor postal tudi referenčna točka za bogat in pisan svet slovenskih društev, založniške dejavnosti in manjšinske kulturne ustanove. Pravilnik ne predvideva nikakršne omejitve trajanja mandata ne samega odbora in niti njegovih članov, kot je svoj čas na zahtevo tedanjega predsednika deželnega sveta Alessandra Tesinija ocenila deželna pravna služba.

SedANJI člani odbora so bili imenovani že leta 2007 in so po oceni predsednikov SKGZ in SSO s trudom delali v pozitivnem in tvornem vzdušju. »V zadnjem času pa se beležijo težave v zvezi s sklepčnostjo na sejah, ker do medtem nekateri člani odbora dobili nove zadolžitve, spet drugi pa menijo, da so izpolnili svojo nalogo,« pišeta še Pavšič in Štoka, ki torej pozivata ministra Del Ria naj sproži postopek za obnovo paritetnega odbora.

Paritetni odbor se navadno sestaja na sedežu deželne vlade FJK v Trstu

KROMA

V svoji nekaj več kot desetletni zgodovini so se za krmilom odbora zvrstili dva predsednika in predsednica. Prvi je bil Rado Race (od ustanovitve do leta 2007), nato Bojan Brezigar (do lanskega leta), kateremu je nasledila aktualna predsednica Jole Namor. Paritetni odbor res potrebuje korenito prenovo, zlasti pa članice in članke, ki se bodo obvezali za kolikor toliko redno udeležbo na zasedanjih.

Odbor sestavlja dvajset članic in članov, kar ni majhna številka. Štiri članice imenuje ministrski svet, med katerimi mora biti eden obvezno pripadnik slovenske manjšine. Iz tega kroga sta izhajala nekdanja predsednika Race in Brezigar. Šest članov imenuje deželna vlada. Med njimi so štirje pripadniki slovenske manjšine, ki jih določita najbolj reprezentativni organizaciji Slovencev v Italiji, torej SSO in

SKGZ. Tri članice imenuje deželna skupščina izvoljenih predstavnikov slovenskega jezika v krajevnih upravah, kjer se izvaja zaščitni zakon. Končno še sedem članov (dva morata biti Slovenca), ki jih imenuje deželni svet, s tem da zajamči navzočnost predstavnikov svetniške opozicije. Skratka obvezna polovica članov morajo biti italijanski državljani slovenskega jezika, kot piše v zaščitnem zakonu.

DEŽELA FJK

Desnica vztraja: volitve so sporne

TRST - Nekateri predstavniki desne sredine vztrajajo, da so izid aprilskih deželnih volitev pogojevale nepravilnosti, čeprav je Deželno upravno sodišče razsodilo, da so bile popolnoma nezakonite. Kljub temu so se nekateri zastopniki Ljudstva svobode (med njimi Tržačan Everest Bertoli, ki ni bil izvoljen v deželni svet) sedaj obrnili na Državni svet s prošnjo, da obrne na glavo razsodbo deželnih upravnih sodnikov.

Koper: predsednik Luke najbrž ostane

KOPER - Nadzorni svet Luke Koper je na konstitutivni seji včeraj za svojo predsednico imenoval Alenko Žnidaršič Kranjc, za njeno namestnico pa Elen Twrdy. Nadzorniki so tudi potrdili pogodbo o zaposlitvi predsednika uprave Gašparja Gašparja Mišiča. Trenutno stanje v Luky je nevzdržno, je nova prva nadzornica Luke, sicer predsednica uprave družbe Prva Group, med premorom večurne seje nadzornikov pojasnila odločitev glede podpisa pogodbe z Gašparjem Mišičem. V skladu s pogodbo, ki jo je Mišiču predlagal nadzorni svet, ta ne bo vsebovala odpravnine, plača predsednika uprave pa bo znašala 11.000 evrov bruto oz. okoli 5000 evrov neto, je še navedla. (STA)

SKAVTI

Svetovni jamboree na internetu

TRST - Radioamaterstvo predstavlja še danes atraktivno dejavnost, s katerim radioamaterji stopijo v kontakt z drugimi ljubitelji te dejavnosti. Namenjena je predvsem samoizobraževanju, medsebojnemu komuniciranju in tehničnemu raziskovanju.

Tudi skavtska dejavnost vključuje razne spretnosti komuniciranja, od učenja Morsejeve abecede do sporočanja z zastavicami in tudi radioamaterstva. Zato pa sta se obe organizaciji odločili, da se bosta letos s skupnimi močmi pridružili svetovnemu dogajanju na radijskih valovih, in sicer Svetovnemu jamboreeju v zraku oz. Svetovnemu Jamboreeju na Internetu. To je virtualni tabor, ki se odvija vsako leto v tretjem vikendu v oktobru, to bo letos 19. in 20. oktobra 2013. Prvi tak Jamboree je potekal leta 1957 in je vsako leto žel veliko uspeha med vsemi skavti sveta, letos pa torej Jamboree prek radijskih valov poteka že sedemdesetletič, prek Interneta pa sedemnajstič. Zaradi specifičnosti radioamaterske tehnične opreme lahko Jamboree v zraku poteka samo v sodelovanju z radioamaterji, s katerimi so tržaški skavti stopili v stik, točneje s tržaško sekcijo Združenja italijanskih radioamaterjev.

Skavti se bodo sicer srečali že v soboto, 19. oktobra, popoldne, skupaj bodo prenočili, se udeležili svete maše v Preberengu ter imeli nekatere skavtske dejavnosti. V nedeljo 20. oktobra zjutraj pa se bodo od 9h dalje v prostorih Mladinskega doma v Boljuncu s pomočjo radioamaterjev povezali s skavti celega sveta in z njimi delili skavtske izkušnje.

ČEDAD - V občinah obmejnega pasu videmske pokrajine

Rast zanimanja za slovenščino

Glavna pobudnika sta Inštitut za slovensko kulturo in Zavod za slovensko izobraževanje

ČEDAD – Zanimanje za slovenski jezik in kulturo na obmejnem pasu videmske pokrajine, v Čedadu in Vidmu konstantno raste. Da je vse to res, potrjuje pravi »boom« številne vpisov na tečaj slovenščine s strani dijakov čedajskih licejev. Letos bo tečaje, ki jih vodi profesorica Cinzia Pečar, obiskovalo kar 32 dijakov, razdeljeni pa so v tri skupine oziroma stopnje. V nekaterih primerih gre za bivše učence in dijake dvojezične šole v Špetru, več pa je tudi takih, za katere bo to prvi stik s slovenskim jezikom. Tečaji slovenščine na licejih v Čedadu trajajo trideset ur in jih dopolnjuje ogled gledaliških predstav v slovenskem jeziku. So že tradicionalni, pri njihovi organizaciji pa sodeluje Inštitut za slovensko kulturo iz Špetra. Na klasičnem liceju Pavla Diakona so tečaji stekli v ponedeljek.

Inštitut za slovensko kulturo pa je skupaj z Zavodom za slovensko izobraževanje tudi pobudnik in organizator tečaja za odrasle, ki je v prvi vrsti namenjen starejšim otrokom, ki obiskujejo dvojezično šolo v Špetru. Odvijal se bo v Slovenskem kulturnem domu v Špetru, tečajniki, ki jih je preko dvajset, pa bodo na podlagi njihovega predznanja razdeljeni v dve skupini. Do januarja je predvidenih dvajset učnih ur.

Po zaslugi Inštituta za slovensko kulturo pa bodo imeli tudi v letošnjem šolskem letu v vrtcu in osnovni šoli na Njivici v Terski do-

lini (občina Bardo) otroci možnost, da se naučijo osnov slovenskega jezika. V šoli na Njivici prirejajo kratke tečaje slovenščine že od sprejetja zaščitnega zakona za slovensko manjšino, to se pravi od leta 2001, in so deloma financirani tudi s sredstvi iz zakona 482/99. Odkar k delnemu kritju stroškov prispeva tudi Inštitut za slovensko kulturo, pa so

tečaji daljši, tako da se lahko otroci gotovo naučijo veliko več. Letos vodi tečaj na Njivici Angelina Sittaro. Otroci so razdeljeni v tri starostne skupine, od katerih ima vsaka eno uro slovenščine na teden. V vrtcu sledi pouku slovenskega jezika trinajst otrok, v osnovni šoli pa je učencev skupno petindvajset.

Kar zadeva tečaje slovenščine

v videmski pokrajini, pa ne gre pozabiti na tečaj za pokrajinske uslužbenke, ki ga vodi Cecilia Blasutig in se je začel v torek, tečaje pa redno prirejajo tudi sedmi rajonski svet Občine Videm, Ires (Inštitut za gospodarske in družbene raziskave FJK), Univerza Liberetà in Univerza za tretjo starost, ki so vključeni v evropski projekt JezikLingua. (NM)

Tečaji slovenščine na licejih v Čedadu trajajo trideset ur in jih dopolnjuje ogled gledaliških predstav v slovenskem jeziku.

NM

SDGZ - Predstavitev projekta Inkubator za mlade podjetnike

Ustrezni pogoji za uresničevanje dobrih idej

Prvi koraki na poti podjetništva bodo za motivirane mladostnike s Tržaškega in Goriškega po novem lahko veliko lažji, saj jim bo ob strani stalo Slovensko deželno gospodarsko združenje v okviru novega projekta »Inkubator za mlade podjetnike«. O projektu je novinarje včeraj na sedežu SDGZ podrobneje seznanil direktor SDGZ Andrej Šik, ki je pojasnil, da se je ideja zanj porodila iz realnih potreb današnjega časa. »*Lotili smo se je sicer že pred 5 ali 6 leti v sklopu deželnega projekta Imprendo, ki je predvideval sistemsko vključevanje mladih v podjetništvo. Ugotavljamo namreč, da je v interesu celotne slovenske narodne skupnosti, da se mladostnik uveljavi na teritoriju: v ta namen bomo poskrbeli za ustrezne pogoje, da se bo širša skupina mladih vključila v podjetniški svet in okrepila gospodarsko področje,*« je povedal Šik.

Pomoč potencialnim podjetnikom

SDGZ je bilo namreč po Šikovem mnenju poklicano, da nekaj sistemskega naredi, zato je v poletnih dneh predstavilo projekt Uradu vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, krovni organizaciji in drugim dejavnikom - konzorciju Slovnik, Zadrugi kraški banki, domačemu Servisu in Business Innovation Centru BIC, ki so drug za drugim izrazili pripravljenost za sodelovanje in podporo za uresničitev podjetniških idej. »*V naslednjih tednih bomo začeli z zbiranjem potencialnih podjetnikov (zlasti višješolcev in univerzitetnikov) in zanje bomo priredili več informativnih srečanj ter predavanj izobraževalnega značaja z lokalnimi podjetniki oz. priznanimi strokovnjaki,*« je povedal direktor SDGZ. Šele nato bodo opravili nek izbor in se oprede-

SDGZ si s projektom prizadeva za podporo mladim pri ustanavljanju svojega podjetja - z leve Andrej Šik, Niko Tenze in Tina Komel

KROMA

lili za tri najboljše poslovne ideje, ki jih bodo nato »inkubirali«, se pravi razvili in uresničili. Trem bodo nudili možnost ustanovitve novega podjetja. Sicer pa to ne pomeni, da bodo ostale podjetniške ideje zavrgli, je še pojasnil Šik in dodal, da bodo kajpak sledili vsem motiviranim mladim upom.

Znanje - temeljno orodje

Projekt bo prijavljenim brezplačno nudil temeljno delovno orodje - znanje. ZKB bo po besedah Adriana Kovačiča mladim zagotovila osebna svetovanja pri bančnih storitvah, kreditiranju, plačilnem prometu, brezplačno vodenje tekočih računov in ugodne obrestne mere, BIC pa bo dal na razpolago poslovni prostor za t.i. co-working - za sodelovanje med različnimi sektorji in izmenjavo izkušenj ter

nudil pomoč pri oblikovanju poslovnega načrta (business plan), je povedal Edvin Bevk. Podjetje Servis se je obvezalo, da bo storitve nudilo zastoj za obdobje enega leta. Slovnik pa je zagotovil izobraževalno podlago. Ob mentorstvu in pravno-formalnem kritju, bo bistveno tudi usmerjanje mladih in navezovanje stikov za poslovna in druga sodelovanja.

Inkubator bo usmerjal potencialne podjetnike zlasti v sektorje, ki bodo v prihodnosti imeli večji razvoj, predvidoma bo to razvoj mobilnih aplikacij in programske opreme, socialnih storitev vezanih na staranje prebivalstva in razvoj ekološko kompatibilnih proizvodov.

Ustvarjanje novih kadrov

Na problematično stanje italijanskega gospodarstva in težave, s katerimi

se srečujejo podjetniki, je včeraj spomnil predsednik SDGZ Niko Tenze, ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel pa je pobudo inkubatorja ocenila kot izvrstno, saj vključuje mlade in jim odpira nove delovne priložnosti. V imenu Slovenske kulturno gospodarske zveze je Rudi Pavšič pohvalno poudaril skrb za ustvarjanje priložnosti za nove, mlade kadre, ki bodo v naši skupnosti v prihodnje prevzeli odgovornosti, Ivo Corva pa je v imenu Sveta slovenskih organizacij prepričano podprl iniciativo, ki je v tem trenutku gospodarske krize nadvse dobrodošla.

Za več informacij pa se lahko interesi obrnejo kar na SDGZ, in sicer prek elektronske pošte na naslov info@sdgz.it oz. telefona 040/67248. (sas)

ČUDNO STALIŠČE Rosato vztraja: Slovenija res hoče terminal

»Slovenija se je odločno borila proti uplinjevalniku v Žavljah, ker hoče plinski terminal zgraditi na svojem ozemlju.« Poslanec Demokratske stranke Etore Rosato je predvčerajšnjim to izjavil v Piccolu, včeraj pa tudi za naš dnevnik. Gre za nekoliko čudno stališče, ki ga parlamentarec na našo prošnjo ni hotel (ali znal) utemeljiti. Prepričan je, da je žavejski projekt dokončno propadel, Slovenija pa ima ves interes da zgradi svoj terminal, je poudaril Rosato. Res, da ni član vlade, je pa nedvomno vplivni predstavnik Demokratske stranke na lokalni in tudi na državni ravni.

V Sloveniji se je pred nekaj leti govorilo o možnosti gradnje uplinjevalnika v Kopru, načrt pa je ostal mrtva črka na papirju. Šlo je za projekt nemške družbe TGE Gas Engineering z uradnim nazivom Terminal za utekočinjeni zemeljski plin (UZP), njegova lokacija bi bila na širšem območju koprškega pristanišča. Vladimir Puklavec, generalni direktor nemške družbe, je na predstavitvi projekta pred petimi leti poudaril, da bi se koprski terminal bistveno razlikoval od tistih, ki jih načrtujejo na italijanski strani. In to predvsem zaradi drugačne tehnologije utekočinjenega zemeljskega plina, kar naj bi bilo še posebno pomembno zaradi posebnih ekoloških zahtev na tem delu severnega Jadrana, je še dejal Puklavec.

A to je bilo pred petimi leti. Rosato je morda imel v mislih prav ta načrt, kdo ve.

S.T.

GOSPODARSTVO - Občinski odbornik Edi Kraus gost zbora članov SKGZ

Trst odvisen od pristanišča in industrije

Turizem raste, a od njega Trst ne more živeti - Vinogradniki na Krasu: kvalitetni a premajhni - V trgovini pogrešamo pogum in podjetniški naboj

»Začutil sem potrebo, da storim kaj za skupnost, v kateri živim. Če bi vabilo odklonil, ne bi imel več pravice, da namenjam politiki kritike.«

Edi Kraus se je marca letos s temi razmišljanji odločil, da sprejme vabilo tržaškega župana in da postane odbornik za razvoj in gospodarske dejavnosti Občine Trst. Po dobrih šestih mesecih dela je bil v ponedeljek gost zbora članov posameznikov Slovenske kulturno-gospodarske zveze, z njim pa je se pogovarjal ravnatelj SDGZ-ja, Andrej Šik.

Srž pogovora je bil gospodarski razvoj Trsta. V pogovoru se je dotaknil še zgoče tematike uplinjevalnika: »Kdor bo imel poceni energijo, bo delal lažje, če pa se bomo otepalni vsega, česar bi nam prineslo konkurenčne cene pri energetikah, bomo pri razvoju zaostali,« je komentiral Kraus, ki misli »da je bilo sicer okrog uplinjevalnika narejeno veliko napak, še zlasti v odnosu do Slovenije in Hrvaške.«

O gospodarskem razvoju Trsta pa meni, da »lahko tržaško gospodarstvo dvigneta pristanišče in industrija, saj turizem, kljub dosledni rasti, ne dosega take gospodarske razsežnosti, da bi Trst od njega živel.«

Pri tematiki tržaškega pristanišča vidi Kraus edino logično smer razvoja pri povezovanju z ostalimi lukami Severnega Jadrana, še zlasti s koprsko. To pa bo možno le od trenutka, ko se bo politika nehala izživljati nad obema pristaniščema.

Pri industriji pa je bil Krausov pogled usmerjen v železarno, ki po njegovem mnenju mora dobiti investitorje, ki bi omogočili njen nadaljnji razvoj. »V primeru zaprtja bi lahko tudi ponovno zaposlili 500 delavcev, ampak ne bomo našli res nikogar, ki bi onesnaženo območje uredil,« je zaključil Kraus.

Bogata je bila tudi razprava. Na vprašanje o aferi prosekara je imel Kraus jasne pojme: »Na področju vina smo Kraševci premajhni: kvalitetni, a premajhni. Žal, nam razvoj omejuje naš individualizem: ločitev kraških vinarjev od konzorcija briških vin je bila po mojem mnenju ogromna napaka. Vprašati deželno petsto tisoč evrov za izgradnjo centra za promocijo prosekara se mi zdi v tem trenutku brezpredmetna poteza,« je kritično dejal Kraus.

Glede vprašanja prisotnosti gospodarstva in trgovine v samem tržaškem mestnem središču je Kraus me-

Odbornik Edi Kraus na srečanju s člani SKGZ

KROMA

nil sledeče: »Nekoč smo bili v Trstu zelo dejavni, slovenske trgovce so cenili tudi v težkih časih. Naše trgovine so bile ambasade slovenskega jezika v Trstu, postopoma pa smo se umaknili, zbežali in zapustili Trst. Krivi smo si sami, trideset let so trgovci živeli v lagodju, ob razpadu Jugoslavije pa so se

zavedali, da so trideset let kupovali jadrnice in Mercedese, namesto da bi vlagali v prihodnost,« je nadaljeval Kraus. »Izgubili smo podjetniški naboj, pogrešamo pogumne podjetnike, ki bi se spustili v dejavnosti, ki bi prinesle kaj več, tudi nove zaposlitve« je zaključil odbornik. »Vse povedano ni

značilno le za Slovence, a za vse tržaške trgovce,« je pripomnil Andrej Šik v tolažbo.

Italijanski pregovor pravi, da je skupna šibkost že polovično veselje. Španski pregovor pa bi na tem mestu trdil, da je slabost mnogih le tolažba naivnežev. (mlis)

ČRNA KRONIKA - Novi izsledki šest mesecev po zagonetni smrti 93-letne Elette Giannini

Sv. Jakob: bil je umor

Karabinjerski izvedenci so iz analiz ugotovili, da se je za časa umora ženice v stanovanju v Ul. S. Giacomo in Monte nahajal neznanec - Smrt zaradi zadušitve

Zagonetna smrt 93-letne Elene Giannini Giugovaz pri Sv. Jakobu je dobila po šestih mesecih jasnejšo podobo. Priletna ženica je bila 9. aprila letos žrtev umora. O tem ne more biti - po izsledkih in kemijskih analizah oddelka karabinjerjev iz Parme - več nobenega dvoma.

Prizorišče tragedije je bilo stanovanje družine Giugovaz v Ul. S. Giacomo in Monte 2/1 pri Sv. Jakobu. Eletta Giannini je stanovala z možem Stelliom v četrtem nadstropju. Tistega 9. aprila je odšel Stello zjutraj iz stanovanja, Eleta je ostala sama doma. Ko se je mož nekaj po poldnevu vrnil, je našel ženo negibno na tleh. Poklical je rešilca, a za ženo ni bilo več pomoči.

Na kraj so prispeli karabinjerji s pokrajinskim poveljnikom, polkovnikom Carlom Tartaglionejem na čelu. Smrt Elette Giannini se jim je takoj zazdela dokaj sumljiva. Večina prostorov v stanovanju je bila urejena, z izjemo spalnice in dnevne sobe, ki sta bili v neredu.

Truplo je pregledal zdravnik sodne medicine Fulvio Costantinides, ki je po poznejši obdukciji v poročilu o smrti zapisal, da »je treba smrt ženice pripisati zadušitvi.«

Preiskovalci se prvotno niso hoteli izreči o vzroku smrti. Obstajali sta dve hipotezi: ali umor ali pa smrt po slabosti, ki naj bi zajela ženo zaradi kaznivega dejanja (vloma v stanovanje in poskusa tatvine).

Po pregledu sodnega zdravnika Costantinidesa so 9. aprila letos odnesli truplo 93-letne Elenne Giannini s prizorišča umora

KROMA

Javna tožilka Maddalena Chergia je takoj odredila temeljit pregled stanovanja. Forenziki so opravili vse potrebne analize, zbrano gradivo pa so poslali v presojo posebnemu preiskovalnemu oddelku karabinjerjev iz Parme.

Odločitev je bila pravšnja. Specializirani oddelek je iz analize gradiva pre-

ko prstnih odtisov in nekaterih organskih sledov ugotovil, da se je v stanovanju ob smrti ženice nahajala še druga oseba. Analize so torej potrdile domnevo, ki jo je po obdukciji trupla iznesel sodni zdravnik Costantinides.

Nova odkritja so dala zagon nadaljevanju preiskave, v katero je bil

vklučen tudi posebni operativni oddelek karabinjerjev za odkrivanje nasilnih zločinov. Od umora je minilo že več kot šest mesecev, a preiskovalci na podlagi novih elementov upajo, da jim bo kljub temu uspelo zagotoviti storilca pravici.

M.K.

Za volanom nista bila prav trezna ...

Karabinjerji iz Istrske ulice so v torek prijavili sodstvu 21-letnega mladeniča po rodu iz Caserte, a bivajočega v Trstu. Test je pokazal, da je D.T.G. preden je stopil v avtomobil zaužil mamila. Istega dne so ustavili 23-letnega F.A.-ja iz Trevisa. Sedel je za volanom in upravljal avtomobil pod očitnim vplivom alkoholnih hlapov. Obema fantoma so odvzeli vozniško dovoljenje.

Kradel oblačila

V torek je stopil v trgovino z oblačili H.M. v Ul. Flavia pri Štarmaru in si prisvojil nekaj oblek, a pri tem dejanju so ga opazili. 18-letni I.A., Kosovar z bivališčem v Miljah, se bo moral na sodišču zagovarjati zaradi tatvine. Ukradeno blago so miljski karabinjerji vrnil trgovini.

Policijska akcija proti razpečevanju mamil

Policija je v torek sprožila obsežno nadzorno akcijo za preprečevanje razpečevanja mamil v trgovskih središčih. V nakupovalnih centrih Le torri d'Europa in Il Giulia so ugotovili istovetnost 30 mladih italijanskih državljanov in tujcev.

Sindikata SAP proti zakonu Bossi-Fini

Policijski sindikat SAP je ponovil negativno oceno o učinkih zakona Bossi-Fini za »boj proti priseljevanju«. Po njegovem mestu bi se morali navalu priseljencev zoperstaviti z uspešno diplomatsko akcijo in povečanjem sredstev policijskim organom.

DEVIN-NABREŽINA - Včeraj namestili zasilne pregrade za zaščito pred visoko vodo

Ribiško naselje ima ... mojzesa

Levo nameščanje betonskih pregrad v Ribiškem naselju; spodaj nameščena pregrada

AC

Ribiško naselje ima od včeraj svojega ... mojzesa. To svetopisemsko ime so svojčas izbrali Benečani za sistem premičnih jezov, ki naj bi ubranil mesto v laguni pred nebrzdanim plimovanjem. Od njih so ga prevzeli nekdanji upravitelji devinsko-nabrežinske občine, ko so sklenili, da bi bilo treba zavarovati naselje pred visoko vodo. Prejšnja desnosredinska uprava župana Giorgia Reta je devinsko-nabrežinskega mojzesa napovedala, ni pa ga uresničila. To pa je - čeprav v zasilni obliki - uspelo levosredinski upravi župana Vladimira Kukanje.

Vprašanje obrambe pred visoko vodo se v Ribiškem naselju vleče že dolgo let. Naselje je bilo v petdesetih letih preteklega stoletja umetno zgrajeno na nasipu, da bi tam dobili svoj nov dom istrski priseljenci. Nasip pa ni bil utrjen s količki, nima pravih temeljev; naselje s hišami, cestami in drugimi strukturami se dejansko nahaja na blatni podlagi, zato ni čudno, da se počasi pogreza.

Naselje je bilo zgrajeno tik ob morju. Brez prave obrambe pred plimovanjem. Domačini so se že v preteklem stoletju hudovali nad škodo, ki jim jo je od časa do časa prizadejala visoka voda. Pred nekaj leti se je vodna gladina tako dvignila, da je morje zalilo ves trg, vse bližnje ulice, preplavilo je kleti in se razvalovalo vse do vrta.

Škoda je bila velika. Domačini so od Retove desnosredinske občinske uprave zahtevali, naj ukrepa. Ret se je obrnil na deželno, da bi nakazala prispevek za ureditev pregrade, s katero naj bi na nabrežju zavarovali naselje pred visoko vodo. Dežela (desnosredinska uprava Renza Tonda) je zahtevi ugodila, a Ret je pri predstavitvi prošnje storil očitno napako. Ko bi v dokumentu označil, da je treba poseg takoj izpeljati, bi se dela lotila deželna civilna zaščita, in to po hitrem postopku, podobno tako, kot je pred leti posegla pri ureditvi dveh ovinkov in parkirišč na Furlanski cesti (pri Rumeni hiši in pri Fričih). Na ta način bi se otrsli zamudnih birokratskih postopkih.

Retova uprava se je odločila, da bo delo sama opravila. Pripravila je načrt za namestitev betonskih pregrad na nabrežju Ribiškega naselja, nakazana so bila finančna sredstva. Ko je bil predvideni biro-

Andrej Cunja

KROMA

kratski postopek opravljen pa jo je občini zagodel vražji pakt stabilnosti. Delo je bilo ustavljeno.

Uprava Vladimira Kukanje je zadevo »podeovala« in ni ostala križem rok. Odbornik za javna dela Andrej Cunja je v zelo kratkem času poiskal zasilno rešitev: namestitev začasnih betonskih pregrad na nabrežju, in sicer na cestni strani (medtem ko je bila za prvotnega mojzesa predvidena namestitev pregrad kaka dva metra proti morju, da bi ostali tako tudi tamkajšnji borovci na zavarovani strani ...). Odbornik se je sestal z odgovornimi cestnega podjetja Autovie venete, ki je občinam brezplačno predalo kakih 50 težkih betonskih pregrad (takih, kot jih uporabljajo na avtocesti ob primerih, ko je treba zapreti cestni pas).

Včeraj je delo steklo. Prevoz in postavitve betonskih »new jerseyev« (kot jim pravijo v tehničnem žargonu) je plačala firma Tomat (vrednost kakih 3.000 evrov), kateri se je občinska uprava zahvalila. Na nabrežju so že v dopoldanskih urah postavili betonske pregrade (vsak element tehta kakih 3.600 kilogramov). Prosto voljci občinske civilne zaščite so luknje in špranje zapolnili s poliuretansko peno, da ne bi voda pronicila skozi ta kakih 350 metrov dolg umetni jez. Popoldne je bilo delo končano.

Tako ima Ribiško naselje končno svojega zasilnega mojzesa. Tamkajšnji prebivalci in njihovi domovi so od včeraj varnejši.

M.K.

POKRAJINA - V nedeljo dan žrtev nezgod na delovnem mestu

Manj nezgod na delu več poklicnih bolezni

Manjše število nesreč je sorazmerno z upadom zaposlenosti

Poseg reševalcev na prizorišču ene od še preštevilnih nezgod na delu

ARHIV

Delovne nezgode in poklicne bolezni bodo v središču nedeljskega dogajanja, ko bomo v Trstu z enotedenskim zamikom obeležili 63. Državni dan žrtev nezgod na delovnem mestu. Podrobnosti je včeraj predstavila pokrajinska odbornica za delo Adele Pino. Uradne predstavitve so se udeležili tudi občinska odbornica za socialne zadeve Laura Famulari, predsednik združenja ANMIL (Associazione nazionale fra lavoratori mutilati e invalidi del lavoro) Franco Bettoni in direktorica pokrajinskega INAIL-a Carmen La Bella.

Slednja je postregla s podatki, ki so v primerjavi s preteklimi leti nekoliko bolj optimistični, saj se število delovnih nezgod zmanjšuje. V isti sapi pa je direktorica dejala, da je upad v številu poškodb na delovnem mestu v sorazmerju z odpuščanjem delavcem. Z gospodarsko krizo je prišlo do odpuščanja, s tem pa tudi do zmanjševanja nezgod, je razložila Carmen La Bella, ki je povedala, da so leta 2012 v tržaški pokrajini zabeležili 3.789 nezgod, kar je 13,4% manj v primerjavi z letom prej (4.378 nezgod). Hujše poškodovanih je bilo 84 oseb; te osebe imajo trajne posledice, 2 osebi pa sta se smrtno ponesrečili.

V nasprotju s številom nezgod pa se je v zadnjem času močno povečalo število poklicnih bolezni. Ta porast pripisujejo večji osveščenosti zaposlenih kot tudi novim predpisom za vodenje registra poklicnih bolezni, v katerega so vključili tudi doslej nepoznane oz. prikritke poklicne bolezni. Samo leta 2012 so v tržaški pokrajini zabeležili 506 novih primerov poklicnih bolezni, kar je 82 več kot leta 2010.

Te uradne številke ustanovi INA-IL služijo tudi, da pripravi statistično analizo, na podlagi katere nato pripravijo strategijo za varnost na delu. Več o tem je povedala odbornica Adele Pino, ki je dejala, da Pokrajina pripravlja razne tečaje o varnosti na delovnem mestu, takšen tečaj pa so letos poleti obiskovali tudi dijaki štirih višjih srednjih šol, ki so sodelovali pri namenskem izobraževalnem projektu. Varnost in zaščita delavcev postajata prioriteta različnih institutov in združenj, je dejal Franco Bettoni iz ANMIL-a, ki je javnost povabil k udeležbi na nedeljski prireditvi.

Dogajati se bo začelo že ob 9.30, ko se bodo udeleženci zbrali na Trgu Horis, od koder se bodo napotili v bližnjo cerkev, kjer bo duhovnik daroval mašo. Sprevod bo nato krenil proti Pomorski postaji, kjer se bo ob 11.10 začel kongres. V dvorani Vulcania se bodo pogovarjali predstavniki institucij in delavcev, ki bodo govorili tudi o poklicnih boleznih. (šč)

RAZSELJENI - V gosteh Giacoma Limentani

Trilogija romanov o predsodkih do Judov

Izgnanstvo, bolečina, nasilje, jeza, brezbrzičnost, a tudi ljubezen so teme, ki jih pisateljica Giacomina Limentani (*na sliki*) prepleta v Trilogiji, trodelni zbirki romanov, ki je tudi prerez njene dejavnosti od leta 1967 do leta 2003. Rimska pisateljica, esejistka in prevajalka bo danes, 17. oktobra, v kavarni San Marco v Trstu, kjer bo ob 18. uri potekalo srečanje niza Razseljeni, pri katerem bosta poleg pisateljice sodelovali psihoanalitičarka Silvia Amati Sas in psihoterapevka Helen Brunner. Srečanje bo potekalo v sodelovanju z Italijanskim društvom književnic SIL.

»Sem nizka, okrogla, z belimi lasmi«- se pošali duhovita književnica, ki pa je s svojim delom pričevalka veliko manj lahkotnih vsebin, saj je članica židovske družine, ki je prelila dramatična življenjska doživetja v pisanje proti manipulaciji idej, oseb in nevarnih stereotipov. Ta je tudi rdeča nit Trilogije.

»Romane povezuje bolečina protizidovske naravnosti, neko vzdušje in čutenje, ki vodi do sovraštva ali do predsodkov. Prva travma je fašistično nasilje v vojnem času, ki se nadaljuje z uveljavljanjem stereotipov o židovskem narodu. Vezna nit so torej tista prepričanja,

ki obsojajo človeka, včasih zaradi ukoreninjenih laži ali napake enega, ki postane pečat vseh. Romani trilogije so nastali v različnih obdobjih, v katerih sem gledala na problematiko iz različnih zornih kotov.«

Kako pa bi utemeljila vključitev teh tem v niz pobud, ki govorijo o migracijah?

»Ne gre za nomadizem v izvirnem smislu, ampak za skupine in posameznike, ki so se prisilno selili ali so bili deportirani iz raznih krajev in so doživljali skupno tragedijo. Poleti sem obiskala Furlanijo, ki me je prevzela z lepoto pokrajine in gostoljubnostjo ljudi. Spremljala sem prijateljico, ki je predavala o osvobodilnem boju in me je presenetilo prepričanje vseh, da je šlo za tipično lokalni pojav. Zgodovina pa nam pove, da je bil upor prisoten povsod, tudi na jugu Italije in posebno v Rimu, kjer smo pretrpeli tudi nemško okupacijo. Vse polemike in demonstracije okrog smrti Pribekjeja pa še danes dokazujejo, da nimamo enakovredne, širše protifašistične zavesti, saj pripisujemo vse najhujše samo nacismu in nismo ravno tako odločni in složni pri obsojanju endemične bolezni.«

ROP

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 17. oktobra 2013

MARJETA

Sonce vzide ob 7.24 in zatone ob 18.16
- Dolžina dneva 10.52 - Luna vzide ob 17.22 in zatone ob 6.44

Jutri, PETEK, 18. oktobra 2013

LUKA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 14,7 stopinje C, zračni tlak 1004,8 mb ustaljen, vlaga 91-odstotna, 2 km/h jugovzhodnik, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 18,6 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 14., do sobote, 19. oktobra 2013
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Combi 17 - 040 302800, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Žavljje - Ul. Flavia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavljje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43 - 040 631785.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.40, 18.20, 20.10, 22.00 »Cattivissimo me 2«.

ARISTON - 18.15, 21.30 »Emperor«; 16.30, 20.00 »Las Acacias«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 18.15, 20.00 »Il grande orso«; 21.30 »Fedele alla linea«.

FELLINI - 17.00 »Vado a scuola«; 18.30 »Sacro Gra«; 20.15, 22.00 »Oltre i confini del male«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Gloria«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.50 »Two mothers«

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Giovani ribelli«.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.45 »Ana Karenina«; 16.20 »Avioni«; 11.45, 18.10, 20.10 »Čefurji raus!«; 18.00 »Falsifikator«; 16.40 »Gravitacija«; 18.55, 20.20, 21.10 »Gravitacija 3D«; 16.05, 18.10 »Jaz, baraba 2 - 3D«; 15.35, 16.50 »Jaz, baraba 2«; 18.15 »Kapitan Philips«; 20.15 »Maceta ubijak«; 21.00 »Malavita«; 18.40, 21.05 »Načrt za pobeg«; 9.00 »Prijatelja«; 9.00 »Razredni sovražnik«; 15.50 »Turbo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Gravity«; Dvorana 2: 16.30, 20.15, 22.15 »Escape plain - Fuga dall'inferno«; 18.30 »Cattivissimo me 2 3D«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Aspirante vedovo«;

Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Cose nostre - Malavita«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Una piccola impresa meridionale«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Cattivissimo me 2«; 17.10, 19.15 »Cattivissimo me 2 3D«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Aspirante vedovo«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Gravity 3D«; 16.40, 19.05, 21.30 »Escape plain - Fuga dall'inferno«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Giovani ribelli«; 16.40, 19.05, 21.30 »Una piccola impresa«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.15, 22.10 »Cattivissimo me 2«; Dvorana 2: 17.30, 22.00 »Aspirante vedovo«; 20.15 »Sacro Gra«; Dvorana 3: 18.00, 20.00, 22.10 »Cose nostre«; Dvorana 4: 17.30, 19.50, 22.10 »Escape plain«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Una piccola impresa meridionale«.

Izleti

IZLET V BENEČIJO z ogledom Čedada, Špetra, Landarske jame in obiska na Burnjak prireajo v nedeljo, 20. oktobra, Društvo Slovencev miljske občine K. Ferluga, KD Istrski grmič-Skofije in KD Hrvatini. Avtobus odide iz Milj (avtobusna postaja) ob 7.30, povratek predviden v večernih urah. Za vpis in info pokličite na 347-5853166.

SPDT vabi na izletniško turo v nedeljo, 27. oktobra. Prehodili bomo odsek poti po Robu, ki se vije po razglednem grebenu med Colom in Predmejo nad Vipavsko dolino. Na izlet se bomo podali z osebnimi avtomobili, zbirališče ob 7.30 na Opčinah pred hotelom Danev.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ
46 je odprt do 20. oktobra.
Tel. 040-229439

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjeru. Toplo vabljeni. Tel. št.: 340-3814906.

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. San Sabba 6, v bližini Rižarne. Toči belo in črno vino z domačim prigrizkom. Tel.: 335-1624285.

DRUŽINA ŠUČ je odprla osmico, Briščiki 18. Tel. 339-2019144.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni! Tel. št.: 040-327104.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel.: 040-229198.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji vasi št. 14. Tel. 040-208553.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkiški odprla osmico. Tel. št.: 040-299985.

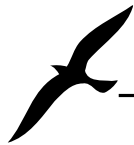
PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

Darujte
za
sklad

Bubnič
Magajna

www.primorski.eu/bubnicmagajna/

Čestitke

Vse najboljše SAŠKO! Nikar se ne sekiraj, 40 let ne skrivaj, saj super si postal, pravi kriški fant, f'r'm'nant! Pupa

Draga CRISTINA, že 18 let je od tedaj minilo, odkar te je življenje v zibko položilo. Vsa žlahta se je včeraj okrog tebe zbrala in v veseli družbi tvoj rojstni dan praznovala. Vse najboljše ti voščimo še enkrat vsi in iz srca zaželimo obilo srečnih dni.

Obvestila

PILATES - Skupina 35-55 in vzgojiteljica Sandra sporočata, da se v telovadnici nižje srednje šole v Dolini vrši vadba ob torkih in petkih: 18.30-19.30 Pilates body tehnika; 19.30-20.30 Pilates I.

AMBULANCE ROOM - Društvo za kulturo o emergenci organizira srečanje danes, 17. oktobra, od 18.30 dalje v prostorih razstavne dvorane ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2. Govorili bomo o pravilnih ukrepih pri srčnem zastoj in o uspešnosti defibrilacije. Vstop za javnost je prost. Info: www.ambulanceroom.it.

AŠD MLADINA organizira tečaje, ki se bodo odvijali v bivšem rekreatoriju v Križu: Tai chi chuan - vodi inštruktorica Vladimira Gustin. Dan odprtih vrat danes, 17. oktobra, ob 19.30. Info: 349-3136949.

KROŽEK STRANKE KOMUNISTIČNE PRENOVE občine Dolina vabi člane in simpatizerje danes, 17. oktobra, ob 19. uri v dvorano v 1. nadstropju gledališča Prešeren v Boljuncu na aktiv. Sledi praznik včlanjevanja.

RADI IN LEPO POJETE? MePZ Rdeča zvezda vabi k sodelovanju nove pevce. Pevske vaje ob torkih in četrtek od 20.30 dalje v društvenih prostorih v Saležu. Pridružite se nam, družbi prijateljev in veselih ljudi.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal na sedežu, Prosek 159, danes, 17. oktobra, ob 20. uri. Dnevni red: sporočila; vprašanja in interpelacije; prošnja za gradbeno dovoljenje: gradnja stavbe - k.p. 128/1 K.O. Križ - prosilec Berti Amilcare - mnenje; društvo Amici del Borgo San Zario - »Čistimo Kras« - sodelovanje - obveza stroškov; sprejetje projekta »Ekološke sobote«.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi srednje in višješolce na Contemporary dance; vsak ponedeljek in četrtek 18.00-19.00 v društvenih prostorih na Štadjonu 1. Maja. Koreografija bo predstavljena na Festivalu plesne ustvarjalnosti. Vodi Daša Grgič. Prvo srečanje danes, 17. oktobra. Info: 333-8139018.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v petek, 18. oktobra: ob 18. uri potopisno predavanje Marije Kuhar »Biseri latinske Amerike«. Prepotovali bomo 3 andske države, Peru, Bolivijo in Čile; ob 20. uri nočni pohod ob polni luni na Nanos, izpred gostilne Nanos, Razdrto. Pohod je v vsakem vremenu, potrebno se je primerno opremiti, opozarjamo na zimsko razmere. Pohod je tradicionalen in se odvija vsak petek, ki je najbližji polni luni.

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, v nedeljo, 20. oktobra, organizira pohod »Kraška gmajna in utrinki morja na hribu Stena«. Štart ob 10.00 z Jezera. Pohod je namenjen odraslim in družinam. Za info in rezervacije izletov v slovenskem jeziku (do petka, 18. oktobra): tel. 040-8329237 (pon.-pet. 9.00-11.00), info@riservavalrosandra-glinscica.it.

ACEGAS-APS in Rajonski svet za Zahodni Kras prireja »Ekološko soboto« (oddaja odpadkov), 19. oktobra, na območju javnega parkirišča Mandrija na Proseku z urnikom od 9. do 17. ure.

POSKUS VOŽNJE BY MTK - Mladinski Trebensi Krožek prireja brezplačen poskus vožnje za mlade med 14.

in 18. letom. Prireditve bo potekala v soboto, 19. oktobra, na strehi veleblagovnice »Le Torri d'Europa« ob 14.00. Info in vpis na 348-3288130 (tajništvo) ali mtk.trebce@gmail.com.

TPPZ P.TOMAŽIČ sporoča, da bo v soboto, 19. oktobra, ob 14.30 odhod avtobusa iz Padrič na nastop v Žireh (ob 19.00); v torek, 22. oktobra, ob 20.45 na sedežu na Padričah pevska vaja.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira letos vadbo za odrasle - happy fitness time (za mamice, očke, dekleta, ki bi rada izboljšala formo, namreč za vse!), ki bo potekala ob petkih 17.00-18.00 in 18.00-19.00 v prostorih M. Čuk na Repentabrski ul. 66. Info in vpis: info@cheerdancemillemium.com ali 346-1852697 (Petra).

ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah tečaj gimnastike/akrobatike ob sredah: 7-10 let od 18.00 do 19.15, 11-14 let 19.00-20.15, 15-20 let 19.00-20.30; cheer skupina mladinke (11-14 let) pon. 18.00-19.30, sre. 19.00-20.15 in pet. 18.00-20.00; cheer fun fitness (zabavni treningi za višješolce in univerzitetnike): pon. 19.30-21.30 in ali pet 20.00-21.30; osnovna motorika za najmlajše (4-6 let) pon. 17.00-18.00 in pet. 16.45-17.45 center M. Čuk (Repentabrska ul. 66). Vpis in informacije: info@cheerdancemillemium.com, 347-8535282 (Jasna) in 347-9227484 (Ryan).

GLEDALIŠKA SKUPINA za otroke in mlade bo delovala letos v Finžgarjevem domu na Opčinah vsak četrtek od 16.30 do 17.30 (osnovnošolci) in od 17.30 do 18.30 (srednješolci in višješolci). Vabljeni novi člani!

UNINT - Šola Umetnosti - MFU obvešča, da prireja obisk na »Bienalo sodobne umetnosti - Enciklopedična palača« v Benetke, v nedeljo, 20. oktobra. Info: 338-3476253 ali 040-2602395.

KRU.T obvešča, da bo v ponedeljek, 21. oktobra, ob 15. uri stekla na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, delavnica »Izražanje preko barve« z umetnico in likovno terapeutko Luiso Tomasettig. Dodatne informacije in prijave na društvenem sedežu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KD SLOVAN S PADRIČ organizira v sodelovanju s KD Skala tečaj slovenščine za začetnike in nadaljevalce. Informativni sestanek bo v torek, 22. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu Skala v Gropadi. Za vpisovanje in informacije: jan.grgic@alice.it ali pa 349-7386823 (v večernih urah).

KROŽEK KRATKOČASNE MATEMATIKE, nadaljevalec zabavne in razvedrilne matematike, prične z nizom srečanj v torek, 22. oktobra, ob 17. uri v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3. Vabljeni vsi, tako novi kot stari ljubitelji matematike.

JUS KONTOVEL sklicuje redni občni zbor v sredo, 23. oktobra, ob 20.30 v telovadnici na Kontovelu. Občni zbor je volilne narave.

PRAVLJIČNE URICE v Narodni in študijski knjižnici, Ul. S. Francesco 20 (www.knjiznica.it), ob 16.30 za otroke iz vrtca in ob 17.30 za osnovnošolce (1., 2. in 3. razred): sredo, 23. oktobra, in sredo, 20. novembra. Biserka Cesar bo pripovedovala pravljice s skupnim naslovom »V knjižnico z medvedom«.

KULTURNO DRUŠTVO SLOVAN s Padrič vabi na redni občni zbor, ki bo v četrtek, 24. oktobra, ob 19.00 v prvem in 20.00 v drugem sklicanju v turistični kmetiji Igorja Grgiča na Padričah.

SKD TABOR - NOVINARSKI KROŽEK za srednješolce 1. in 2. razredov. Prvo srečanje v četrtek, 24. oktobra, 17.00-18.30.

TKD PREGARJE organizira 26. in 27. oktobra 8. gobarski praznik na Pregarjah. V soboto bo igral Mambo kings, v nedeljo bogata ponudba gobjih jedi, stojnic in razstava gob. Ob

10.30 gobarski pohod, ob 14.00 zabava z ansamblom Erazem in Fantje s Praprotna. Vstop prost.

KRD DOM BRIŠČIKI organizira kuharski tečaj pod vodstvom Vesne Guštin. Tečaj se bo odvijal 9., 16., in 23. novembra v jutranjih urah. Število je omejeno. Za vpis in info: 040-327053 ali 346-9520796 (Alenka).

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 7. novembra, 18.00-21.00 zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 8., 18.00-21.00; sobota, 9., 16.00-21.00; nedelja, 10., 10.00-12.00 ter 16.00-20.00. Info: 347-5292058, www.skbrdina.org.

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja 1x tedenski 20-urni začetniški tečaj. Min. število tečajnikov je 5, max pa 10. Potekal bo ob torkih 19.15-20.45. Začetek 12. novembra. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

Prireditve

JUS TREBČE vabi na predavanje »Trebenski Kal - navodila za uporabo«, ki ga bo imel dr. Nicola Bressi, direktor znanstvenih muzejev Občine Trst, danes, 17. oktobra, ob 20.00 v Ljudskem domu v Trebčah.

»EVROPA: ZVEZA NARODOV ALI ZADOLŽENIH?« - SKD F. Prešeren vabi na predavanje Monie Benini, avtorice knjige »La guerra dell'Europa« in antropozofa Marca Vincija, ki bo v italijanščini in bo potekalo v zgornji dvorani občinskega gledališča v Boljuncu v soboto, 19. oktobra, ob 20.15.

OBČINA ZGONIK in Tržaško ornitološko društvo vabita na 25. ornitološko razstavo »Brez meja«, ki bo v prostorih OŠ Lojzeta Kokoravca - Gorazda v Saležu v soboto, 19. oktobra, 10.00-19.00 in v nedeljo, 20. oktobra, 9.00-16.00.

ŽUPNIJSKA SKUPNOST IZ MAČKOLJ vabi na ponovitev zlate maše Franca Vončine, ki bo v nedeljo, 20. oktobra, ob 15. uri v župnijski cerkvi. Po sv. maši pa bo v Stari šoli srečelov v korist misijonov.

GLEDALIŠKI VRTILJAK obvešča, da bo v nedeljo, 20. oktobra, na sporedu predstava »Ačih« v izvedbi Šentjak-obskega gledališča iz Ljubljane. Prva predstava bo ob 16. uri (red Pingvin), druga ob 17.30 (red Tjulenj). V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

L'ARMONIA in Zadruga Kulturni dom Prosek Kontovel predstavljata glasbeno komedijo in tržaškem narečju »I TuttfoaBroduei consiglia: Mai molar... L'Agenda« v nedeljo, 20. oktobra, ob 17. uri. Vabljeni!

OBČINA DOLINA IN POKRAJINA TRST V SODELOVANJU S KD FRAN VENTURINI DOMJO vabijo na prireditve »30 let z glasbo v duši«, ob približno 30. obletnice ustanovitve in delovanja OPZ Fran Venturini, v nedeljo, 20. oktobra, ob 17. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

REVIJA ZBOROV DEVINSKE DEKANIJE - Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi na 14. revijo zborov devinske dekanije, ki bo v nedeljo, 20. oktobra, ob 17. uri v cerkvi sv. Roka v Nabrežini. Nastopili bodo: OCPZ Mavhinje, MIPS župnije sv. Janeza Krstnika, ŽeCPS Zgonik, ŽeCPZ Mavhinje, Farni zbor Šempolaj, CMePZ Devin, CPZ Nabrežina.

SKD TABOR IN SKD GRAD vabita na »Jesenski pohod - Kaj se skriva pri sosedihi?«. Zbirališče v nedeljo, 20. oktobra, ob 10. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

ALT- Združenje državljanov in družin iz Trsta za preprečevanje odvisnosti organizira posvet na temo Konoplje - med užitkom in nezadovoljstvom: 21. oktobra ter 4. novembra, 17.00-19.00 v dvorani »Spazio Villas« (bivša umobolnica pri Sv. Ivanu). Toplo vabljeni.

DSI vabi v ponedeljek, 21. oktobra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu. Gost večera bo profesor za etnologijo Balkana in kulturno antropologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani dr. Božidar Jezernik. Na sporedu bo razgovor o njegovi novi knjigi »Goli otok - Titov gulag«. Začetek ob 20.30.

GLASBENA MATICA prireja slovesno otvoritev šolskega leta 2013-14 in nagrajevanje najboljših učencev v sredo, 23. oktobra, ob 18.30 v razstavni dvorani ZKB na Opčinah. Vljudno vabljeni.

SKD VIGRED vabi v sredo, 23. oktobra, ob 18.00 v Štalco v Šempolaju na predavanje na temo »Kako s hrano premagamo, preprečimo žolčne kamne in sladkorno bolezen«. Predavala bo strokovnjakinja za zdravo prehrano Marija Merljak.

GLASBENA MATICA v sodelovanju s SSG, v sklopu Mednarodnega Festivala Kogojevi dnevi, vabi na »Avtorski večer Milka Lazarja« - Vasilij Melnikov, violina; Milko Lazar, čembalo, v petek, 25. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v soboto, 26. oktobra, na ogled komedije »Ona - on«. Igrata Patrizia Jurinčič in Lovro Finžgar. Začetek ob 20.30.

COROVIVO - deželno zborovsko tekmovalno v organizaciji USCI FJK in ZSKD bo v nedeljo, 27. oktobra, v tržaškem Kulturnem domu z 2 tekmovalnima koncertoma, prvim ob 14.30, drugim ob 17.30. Od skupno 11 zborov na deželni ravni bo tekmovalo tudi 5 slovenskih: MePZ Lipa iz Bazovice in MoPZ Jezero iz Dobrdo (na 1. koncertu) ter OPZ Fran Venturini iz Domja, MePZ F.B. Sedej iz Števerjana in ŽPS Stu ledi iz Trsta (na 2. koncertu). Ob 20.45 bo gala zaključni koncert z razglasitvijo rezultatov in nastopom najboljših zborov ter podelitvijo 3. velike nagrade »Gran Premio Corovivo«. Info: www.zskd.eu.

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI, Trnovca 15, sporoča, da bo razstava »Prva svetovna vojna pri nas. Zamolčani« odprta do 27. oktobra ob sobotah in nedeljah, 10.30-18.00. Na ogled je nad 250 fotografij in razglednic, uniform, dokumentov, topografskih kart ter drugih takratnih vojaških in civilnih predmetov. Info: www.hermada.org in 331-7403604.

LIKOVNA RAZSTAVA Neve Pertot v kavarni Tommaseo (Trg Tommaseo 4/c) bo na ogled do nedelje, 3. novembra.

Poslovni oglasi

PRODAJAMO mlade kokoši.
00386(0)41584116

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

BOX za avto dajem v najem v Ul. Trisino 15 (v bližini bolnice Burlo), 14 kv.m., luč, voda. Cena: 130,00 evrov. Tel. 347-7334719.

IŠČEM KNJIGO za 4. letnik oddelka za geometre na zavodu Ž. Zois »Zaporedja - diferencialni in integralni račun« zbirka vaj DZS. Tel. št.: 338-1492876.

POSOJAM na dom napravo za merjenje radona v stanovanju in kletih. Tel. 339-8201250.

PRODAJAM otroške smuči (75 cm) in palčke (70 cm) za 20,00 evrov ter nove roza-bele pancerje št. 28 in 1/2 za 20,00 evrov in oranžne tecnica št. 28 za 10,00 evrov. Tel. št.: 347-7387623.

PRODAJAM po ugodni ceni odprt ape 50, ojačen na 80 kub. cm, v dobrem sta-

nju. Dimenzije: 120x140x25 (cm). Tel. št.: 040-2296038.

PRODAJAM trivrstno diatonično harmoniko, CFB, manjši model, akord, slakov gumb, cena 1.200 evrov (po dogovoru). Tel. št.: 346-8321835.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM Trst išče rabljene slo-it. in it.-slo. slovarje (Šlenc) ter SSKJ. Tel. št.: 040-573141.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA pedagoške fakultete pomaga pri pisanju domačih nalog in utrjevanju slovenskega jezika osnovnošolskim otrokom in ali varstvo predšolskih otrok. Tel. št.: 346-1080342.

V BOLJUNCU na G'rici prodajamo novo stanovanje, A-kategorije, 96 kv.m.: dnevna soba - kuhinja, dve sobi, kopalnica, velika terasa, klet in parkirni prostor. Tel.: 328-6923343.

ZIMSKA OPREMA, 4 gume s platišči Nokian WR G2 205/55 R16 91H, prevoženih 3000km za modele Ford in Volvo na 5 lukenj. Cena 500,00 evrov. Tel. 335-8045700.

Prispevki

V spomin na gospo Nadio Rapotec darujejo hčerka Tamara z družino 50,00 evrov, Carlo Rapotec z družino 50,00 evrov ter vaščani iz Fernetičev 180,00 evrov za AIL Onlus Udine.

V spomin na Pepija Čuka daruje Kralj Bruno 20,00 evrov za SKD Primorec. V spomin na Drejca Terčona daruje Barbara z družino 50,00 evrov za šempolajski vrtec.

Danes bi Mario Kozina slavil 100. rojstni dan. V njegov spomin darujeta hčerki Neva in Ada 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Boljuncu.

V spomin na Drejca Terčona daruje Meri Pertot 30,00 evrov za nabrežinsko cerkev.

V spomin na Nadjo Rapotec darujejo hčerka Tamara z družino 50,00 evrov, Marica z družino 30,00 evrov, Edwin, Sonia in Marta 50,00 evrov, družina Kutin 50,00 evrov, bratrance Giulio, Guido, Alina, Silvana, Sonja in Mirka z družinami 335,00 evrov za osnovno šolo A. Gradnika na Repentabru.

Namesto cvetja na grob Dore Knez daruje Lidija Starc 20,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu.

Zapustil nas je naš dragi

Mirko Zobec (Zveza)

Žalostno vest sporočajo

žena Danila, hči Silva z Dariom, vnuka Sandy in Danjel z Martino in malim Janom, sestra Anica, nečaka Pavel in Slavko z družino ter ostalo sorodstvo

Od njega se bomo poslovili jutri, v petek, 18. oktobra, od 11. do 13. ure v Ulici Costalunga. Datum žarnega pogreba bomo sporočili naknadno. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Zabrežec, 17. oktobra 2013
Pogrebno podjetje Alabarda

Žalovanju se pridružujejo

svakinje Angela, Elza, Marica in Alenka z družinami

UNIVERZA - Predstavitev študija slovenistike na tržaškem vseučilišču

Laboratorij medkulturnosti in aktivnega sodelovanja

»Univerza te ne usposobi za življenje, je že življenje!« S tem citatom ameriškega pravika in akademika Josepha H. H. Weilerja je predstojnik stolice za slovenistiko Oddelka za humanistične študije Univerze v Trstu prof. Miran Košuta zaobjel bistvo včerajšnjega informativnega dneva za študente slovenistike, ki je potekal na sedežu oddelka v Ul. Androna Campo Marzio.

Učenje slovenščine v mestu, kakršno je Trst, nosi v sebi pomembno sporočilo, saj v mestu skupaj sobivata italijansko večinsko prebivalstvo in slovenska manjšina. Sam študij je strukturiran prav na tej osnovi: študentje, ki že obvladajo slovenščino lahko sledijo predavanjem v tem jeziku in tako izpopolnijo svoje znanje, medtem ko imajo študentje drugih maternih jezikov možnost začeti od samih osnov jezika oz. književnosti. Tečaji v sklopu slovenistike predstavljajo torej pravi laboratorij medkulturnosti in aktivnega sodelovanja, kot je izpostavil prof. Miran Košuta.

»V poseben ponos nam je, da lahko nudimo od akademskega leta 2011/2012, poleg triletnega študija na dodiplomski ravni, tudi nadaljnji dve leti študija na magistrski ravni,« je še poudaril. Ta je prvotno stekel v sodelovanju s projektom Jezik-Lingua, sedaj pa ga omogoča univerza sama.

Od letos obstaja s sodelovanjem Univerze v Vidmu tudi možnost opravljanja doktorata jezikovnih in književnih študij. Bodoči slovenisti imajo torej na voljo enkratno podlago za ustvarja-

Predstojnik stolice za slovenistiko Oddelka za humanistične študije Univerze v Trstu prof. Miran Košuta na predstavitvi

KROMA

nje novih poti in soočanje s svetom dela. Padec meja in postopno izginotje številnih pregrad sprožata med številnimi pozitivnimi učinki tudi povišanje povpraševanja po slovenistih. Študij slovenščine v Trstu igra pri tem pomembno vlogo. Tega se zaveda tudi Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu, ki nudi slovenistiki v Trstu vso svojo podporo. O tem priča tudi prisotnost konzulke Eliške Kersnič Žmavc, ki je poudarila pomen študija slovenščine na tem območju in izrazila svojo

razpoložljivost študentom tako pri reševanju morebitnih težav kot pri posredovanju katerekoli koristne informacije.

Dinamična in strokovno podkovan ekipa je torej eden izmed odgovorov težavam današnjih kriznih časov. Dodiplomski predavatelj za slovnico slovenskega jezika prof. Robert Grošelj in lektorica mag. Rada Lečič sta dopolnila Košutovo uvodno predstavitev študijske poti. Dodatno informacijsko dopolnilo pa so nato prinesle besede prof.

Milene Mileve Blažič in prof. Majde Kaučič Baša, ki sta študentom predočili pestrost vsebin nadaljnjega dveletnega specialističnega študija. Slovnica, fonetika, fonologija, skladnja, oblikoslovje, kot nekatere izmed številnih sestavin slovenskega jezika, in vsestransko bogastvo slovenske književnosti se tudi na tej, magistrski ravni med sabo prepletajo in dopolnjujejo. Obenem pa opozarjajo na učenje slovenščine kot enega izmed nenadomestljivih delcev evropske in širše stvarnosti. (vpa)

DRUŽBA - Kako bomo delali, kako živeli

Bodočnost terja od nas odprtost in ustvarjalnost

Ravnatelj tržaške šole MIB Francesco Venier na včerajšnjem srečanju

Bodočnost ni nekaj oddaljenega, bodočnost že doživljamo. Zato je potrebno, da smo čim bolj odprti do novosti, prilagodljivi in ustvarjalni. V teh mislih je bistvo sporočila, ki so ga včeraj posredovali mladim udeležencem seminarja na videmski Trgovinski zbornici, kjer je ravnatelj tržaške Mib School of management Francesco Venier ponudil nekaj provokativnih pogledov na burno dogajanje današnjih dni.

»Večkrat skušamo braniti že preživele stvari. Ne doživljamo recesijo ali stagnacijo, pač pa smo na začetku velikega prestrukturiranja družbe,« je dejal predavatelj in poudaril, da tehnologija naglo napreduje, naše kompetence in organiziranost pa zaostajata. Človeka, čigar delo se

malo razlikuje od dela strojev, bo kmalu nadomestil mikročip. Nekvalificirana delovna sila zato dokončno izgublja bitko s stroji. Kaj torej narediti?

Venier je ponudil tri ključne pojme: podjetništvo, personal branding in hiperkonektivnost. Pojem podjetništva je neolčljivo povezan z ustvarjalnostjo, ki je stroji in tehnologiji ne morejo nadomestiti. Pri tem naj bi bile ženske v prednosti zaradi sposobnosti večplastnega razmišljanja. Personal branding temelji v prepoznavanju vrednosti sebe in drugih in sposobnosti medsebojnega sporočanja. Kot hiperkonektivnost pa je Venier označil sposobnost črpanja informacij iz različnih virov in povezovanja v smiselno celoto.

GALERIJA TERGESTEO - Do torka

Niz dogodkov o Italijanih v Istri

V galeriji Tergesteo se danes začneja že sedmi knjižni salon La Bancarella, ki je posvečen knjigam in narodom vzhodnega brega Jadranskega morja, v prvi vrsti tamkajšnji italijanski kulturni in literarni produkciji.

Letošnji salon bo gostil nad 150 pisateljev, novinarjev, zgodovinarjev in umetnikov nasploh, prireja pa ga tržaški Center za multimedijško dokumentacijo julijske, istrske, reške in dalmatinske kulture (CDM). Posvečen bo pokojnemu velikemu modnemu ustvarjalcu Ottaviu Missoniju, rojenemu v Dalmaciji. O priljubljenem stilistu bo tekla beseda danes ob 16. uri, ko bodo predstavili njegovo biografijo Una vita sul filo di lana.

Drug protagonist letošnjega salona bo kantavtor Simone Cristicchi, ki bo danes ob 10. uri uradno odprl salon in ga v torek slovesno zaprl s predstavo Magazzino 18 na odru gledališča Rossetti; v predstavi o množičnem izseljevanju Istranov po koncu druge svetovne vojne se prepletajo besede in Cristicchijsva glasba.

Popoln spored dogodkov je na voljo na spletni strani www.arcipelagoadriatico.it, omeniti pa velja vsaj nekatere, ki bodo znamenovali današnji uvodni dan. Po odprtju so ob 11. uri predvidene predstavitve nekaterih knjig. Zgodovinarica Gloria Nemec bo na primer spregovorila o knjigi Nascita di una minoranza, v kateri pripoveduje o Italijanih, ki so po drugi svetovni vojni ostali v Istri. Ob predstavitvi knjige Pietra su pietra Roberta Starca pa bo govor o tradicionalni istrski arhitekturi.

Med današnjimi dogodki velja omeniti še predstavitev (ob 18. uri) knjige Gianija Olive L'Italia del silenzio - 8 settembre 1943 in koncert Lorenze Bohuny (glas) in Carla Marie Cordie (klavir), ki nosi naslov Amara terra mia (ob 20.30).

V fotografiji Ubik pa bo glavno besedo imela fotografija. Ob 17.30 bodo med drugimi gostili korpsko fotografijo Anjo Čop in njeno fotografsko monografijo o Trstu.

Uvodna dogodka v nagrado Mattador

V gledališču Miela bodo jutri ob 18.30 predstavili nov razpis za nagrado Mattador, ki je kot znano posvečena spominu na mladega Mattea Caenaza, kateremu je kruta usoda preprečila, da bi dokončal študij na beneški univerzi in se zaposlil v filmskem svetu. V njegovem imenu kulturno društvo Mattador že peto leto prireja istoimensko nagrado za mlade pisce filmskih scenarijev.

Že danes pa bosta v knjižarni Minerva na sporedu uvodna dogodka, ki sta prav tako namenjena širši javnosti. Ob 16.30 je predvideno predavanje scenaristke Laure Cotta Ramosino, ki bo prisotnim spregovorila o skrivnostih pisanja scenarijev. Ob 18.30 bo sledila predstavitev drugega zvezka iz zbirke »Scrivere le immagini. Quaderni di sceneggiatura«, ki jo izdaja tržaška univerzitetna založba EUT v sodelovanju z društvom Mattador.

Prevozi: strokovni posvet za izvedence

Na Pomorski postaji (dvorana Oceania) bo danes in jutri letni strokovni posvet za izvedence prevoznega in prometnega sektorja. Prireja ga italijansko društvo profesorjev prometnih strok, ki bo tokrat posvečen vlogi inženirstva v sodobnih infrastrukturah in servisih. Glavni prireditelj pobude je tržaški univerzitetni profesor in predsednik podjetja Trieste Trasporti Giovanni Longo. Prevozni in prometni sektor zaradi splošne krize ne preživljata najboljših časov, kot v Italiji zgovorno pričajo hude težave, ki spremljajo gradnjo hitre železnice med Italijo in Francijo (Turin-Lyon).

Nagrade za ločeno zbiranje odpadkov

Podjetje AcegasAps nadaljuje z nagrajnim natečajem Trst nagraduje, ki je namenjen ločenemu zbiranju odpadkov. V drugem tednu oktobra je 254 občanov odločilo ločeno zbrane odpadke na štirih zbirnih mestih in s tem pridobilo točke za osvojitve nagrade, ki jo bo podjetje podelilo stotim najbolj »ekološko osveščenim« občanom v oktobru. Od začetka meseca se je za odlaganje v odlagališčih odločilo skupno 327 občanov. Zbirni centri odpadkov se nahajajo pri Sv. Jakobu (Ul. Carbonara 3, od ponedeljka do sobote od 7. do 19. ure in ob nedeljah od 8. do 13. ure), v Rojanu (Ul. Valmartinaga 10, od ponedeljka do sobote od 7. do 19. ure), na Opčinah (Dunajska cesta 84/a, od ponedeljka do sobote od 7. do 19. ure) in na Marsovem polju (Ul. G. Cesare, od ponedeljka do sobote od 6. do 18. ure). Ob nagradah podjetja AcegasAps bodo ekološko osveščeni občani lahko deležni tudi olajšav pri plačevanju davka na odvažanje odpadkov Tares. Za prvih 100 uvrščenih bo popust v višini 150 evrov, uvrščeni od 101. do 350. mesta bodo deležni popusta 100 evrov, od 351. do 500. mesta pa 60 evrov.

Nove smeri jazza 2013, v nedeljo Bobo Stenson

V gledališču Miela se bo nocoj začela 11. izvedba revije Nove smeri jazza, ki jo prireja krožek Controtempo. Popotovanje po novih smereh se bo začelo z zvočno avantgardo norveške šole. Ob 21. uri se bo predstavila skupina Eivind Aarset & Jan bang. V soboto bo sledil italijanski projekt Tommaso Cappellato & Astral-travel, ki je domiselno zlitje afriškega jazza, latinske glasbe in funka. V nedeljo, 20. oktobra, pa bo nastopil eden od najbolj kreativnih mojstrov evropskega jazz pianist, Šved Bobo Stenson. Stenson je začel igrati klavir pri petih letih, pri dvanajstih se je približal jazzu in že konec šestdesetih let preteklega stoletja postal spremljevalec znanih ameriških izvajalcev jazza med njihovimi turnejami po Skandinaviji. Med temi so bili saksofonisti Dexter Gordo, Sony Rollins in Stan Getz. V sedemdesetih letih je sodeloval z ameriškimi in evropskimi jazzisti, kot so bili Don Cherry, Jan Garbarek, Charles Lloyd in Tomasz Stanko.

Voden ogled razstave

V Galeriji Narodnega doma v Trstu je še do jutri na ogled razstava Metulji iz Fukušime slikarke Klavdije Marušič. Danes ponujajo ob 17.30 še zadnjo možnost vodnega ogleda po razstavi, ki je sicer odprta med 17.30 in 19.30.

Odprta vrata na univerzi

Na Tržaški univerzi prirejajo danes in jutri dneva odprtih vrat za študente in mlade, ki želijo podrobneje spoznati izobraževalno ponudbo. Na glavnem sedežu na Trgu Europa bo deloval info-point z gradivom, vsako uro med 9.15 in 12.15 pa bodo vodeni ogledi prostorov in univerzitetnih struktur.

GLOSA

Poziv za »guvernerja STO« je nesmisel

JOŽE PIRJEVEC

Pred dnevi sem videl v trafiki, kamor od časa do časa hodim po časopise, vabilo, naslovljeno strankam: podpišejo naj poziv Varnostnemu svetu OZN, da izvoli guvernerja Svobodnega tržaškega ozemlja. Ljudje baje podpisujejo. Naj povem, zakaj se mi zdi takšno početje nesmiselno in naj nanizam nekaj misli, ki so se mi utrile med razpravo, ki je prejšnji teden sledila mojemu predavanju na to temo v Kopru.

Pobudniki, ki so sprožili zgoraj omenjeno podpisovalno akcijo trdijo, da je za ustanovitev ali obnovo STO-ja odgovoren Varnostni svet. Ta organizem je sestavljen iz petih stalnih članov, ki imajo pravico veta, in vrste nestalnih. Jasno je, da brez odobritve stalnih članov v njem ni mogoče sprejeti nobenega sklepa. Če naj bi se vprašanje STO-ja vrnilo na dnevni red, s katerega je bilo izbrisano po Osimskih sporazumih, bi to morala zahtevati vsaj ena od velikih sil. Katera? ZDA in Velika Britanija sta že leta 1954 s tajnim pismom, ki ga je zahteval Tito, izjavili, da se v tržaško problematiko ne bosta več vmešavali. Če bosta Jugoslavija in Italija o ureditvi spornega ozemlja v bodoče odločali po svoje, bo to njun problem, ki Washingtona in Londona ne bo več zanimal.

Londonskemu memorandumu in njegovim aneksom je dal svoje soglasje Pariz, oglasila pa se je tudi Moskva, ki je v tem času skušala izboljšati odnose z Jugoslavijo. Izjavila je, da Londonski memorandum podpira. Mogoče je, da v sovjetskem zunanjem ministrstvu niso bili obveščeni o tajni izjavi Američanov in Britancev, da je za njih razdelitev cone A in cone B med Italijo in Jugoslavijo dokončna. Recimo, da za Ruse STO še vedno obstaja. Se bodo oni, ki so tako nasprotni spreminjanju statusa quo (Čečenija in Sirija docent), v Varnostnem sve-

tu zavzeli za zahteve Gibanja za STO? Dvomim. Prav tako dvomim, da bodo to storili Kitajci, ki jih leta 1954 in leta 1975 še ni bilo v tem najvišjem svetovnem gremiju, a so sedaj še kako prisotni. Kljub temu da imajo na svojem ozemlju kar dve svobodni ozemlji, ki se jima pravi Hong Kong in Macao, si težko predstavljam, da bi jih bilo mogoče prepričati, naj postanejo zagovorniki podobne enklave na severnem Jadranu. Zaradi Tibetancev in Ujgurov v Xing Kijangu namreč tudi oni nimajo posluha za separatistične težnje.

Izhajajoč iz zgoraj povedanega, se mi zdi torej nemogoče, da bi se Varnostni svet odločil razpravljati o izvolitvi guvernerja STO. Temu bi se poleg drugega uprla Italija pa tudi Slovenija in Hrvaška: naj zagovorniki STO-ja še tako zagotavljajo, da bi se zadovoljili samo z osamosvojitvijo cone A od Italije, je jasno, da bi taka poteza zastavila tudi vprašanje cone B. Kar je za Slovence in Hrvate nesprejemljivo. STO je zaradi teh razlogov pa še številnih drugih samo himera, kar seveda ne pomeni, da Gibanja, ki ga zagovarja, ni jemati resno. Kakor se je zgodilo pred skoraj tridesetimi leti z Listo za Trst, je namreč mogoče, da Gibanje izrablja nezadovoljstvo ljudi, ki so v primežu italijanske krize, in si zagotovi oblast v lokalnih upravah, v tržaškem občinskem svetu in na provinci. Tudi v deželnem svetu lahko postane pomemben dejavnik.

Se Slovencem spleča, da ga podpremo? Da, a samo pod pogojem, da sprejme naslednjo obvezo: da bo, komaj pride na oblast, dosledno udeleženo Statut STO-ja, ki je sestavni del Pariške mirovne pogodbe. Tega Anglo-Američani niso nikoli izvajali, ker se niso hoteli zameriti Italijanom. Kaj določa ta Statut, oziroma ustava? Popolno enakopravnost etnij živečih na Tržaškem ...

VREME OB KONCU TEDNA

Do nedelje trije sončni dnevi

DARKO BRADASSI

Na vrsti je anticiklon, ki nam bo do sobote zagotovil povečini sončno, kvečjemu občasno v nižinah nekoliko bolj vlažno vreme. Od nedelje pa se bo težišče vremenske slike pomaknilo na jugozahod, kjer se bo zaustavilo več dni in se bo vremenska slika spet spremenila. Postala bo ponovno bolj jesenska, siva in vlažna.

Pred nami je prvo zaporedje treh sončnih dni v letošnjem oktobru, in to tudi ob razmeroma visokih temperaturah. Prevladovalo bo sončno in za ta čas razmeroma toplo vreme, račune nam bo lahko občasno prekrizala le prizemna vlaga. Ozračje namreč postaja zelo stanovito in umirjeno, prizemlje pa je še razmeroma mokro in vlažno. Ob višinski toplotni advekciji je možno, da se bo vsaj občasno vlaga zgostila in da bo zato ozračje ponekod zamegljeno. Zelo prijetno bo zlasti v gorah.

Nad Sredozemljem se je okrepil soliden anticiklon, ki bo zaobjel večji del osrednje Evrope. Prinesel bo zelo umirjeno vremensko sliko brez omembe vrednih vetrov, pravzaprav s skromnim občasnim pronicanjem prizemnega južnega zraka, kar v tem letnem času, četudi ob sončnem vremenu, povzroča vsaj delno kopičenje vlage. Razmeroma topli prizemni sloji bodo verjetno preprečili temperaturni obrat, megle torej povečini ne bo, vsaj občasno pa se bomo morali soočiti z nekoliko povečano vlago. Vreme bo sončno, toda recimo, ne ravno primerno za hitro sušenje in tudi jasnina ne bo ravno popolna.

Kakorkoli že, živo srebro se bo danes in v prihodnjih dneh povečini vzpenjalo nad 20 stopinj Celzija, kar je v tem času v glavnem skladno z normalnostjo. V minulih dneh so bile temperature za stopinjo Celzija ali dve nižje od dolgoletnega povprečja. Od danes do vključno sobote pa bomo zaradi večjega sončnega žarčenja namerili kakšno stopinjo več kot v preteklih dneh.

V nedeljo se bo vremenska slika že spreminjala. Anticiklonski greben se bo že

pomaknil nekoliko proti vzhodu, zračni tlak na zahodu pa bo začel popuščati. Nad Atlantikom bo nastala obsežna višinska dolina z vlažnim zrakom, ki se bo nad zahodno Evropo poglabljala. Vetrovi bodo obrnili od jugozahoda in se bodo nekoliko okrepili. Proti nam bo začel spet pritekati bolj vlažen zrak. Taka konfiguracija bo z morebitnimi manjšimi premori po vsej verjetnosti trajala več dni.

Solidnejših vremenskih front, kot kaže, do ponedeljka ali torka ne pričakujemo, od nedelje se bodo pojavljale povečini občasne šibke padavine, lahko tudi v obliki rosenja. Ozračje bo vlažno in megleno. Dež pa bo po sedanjih izgleh nato iz dneva v dan pogostejši in postopno močnejši. Višinska dolina se bo namreč približala našim krajem in bo sredi prihodnjega tedna odločneje vplivala na vreme pri nas. Od nedelje se torej začena izrazita jugozahodna vremenska faza z vlažnim jesenskim vremenom in razmeroma pogostimi padavinami. Zaradi prevladujočih južnih vetrov bo razmeroma toplo. Zvišale se bodo zlasti nočne temperature, medtem ko bo podnevi ob deževnem vremenu malo pod 20 stopinjami Celzija.

Na sliki: nad Sredozemljem se krepi anticiklon

ODPRTA TRIBUNA

Mlada generacija Beneških Slovencev želi dati svoj doprinos k razvoju skupnosti

Analizirati in predstaviti stanje beneške slovenske skupnosti je vedno problematično: skupnost je številčno majhna, a živi na zelo razširjenem teritoriju z različnimi problematikami.

Na splošno lahko rečemo, da sta opazna dva različna fenomena, ki pa nista nasprotna. Prvi je demografski padec, ki seveda nikoli ne prinaša nič dobrega. Istočasno pa raste zanimanje za vse to, kar predstavlja slovensko kulturo, v prvi vrsti jezik. Če je bil nekoč demografski padec močno povezan z izseljevanjem, danes doživljamo posledice tistega časa, tako da postaja ta problem vedno bolj strukturen.

Če mladi Benečani še danes zapuščajo naše vasi, pomeni, da je pre malo možnosti za zaposlitev. To pa zato, ker kljub politični vlogi, ki so jo v nekaterih primerih tudi uspešno odigrale slovenske organizacije (oziroma Skgž, ker takrat drugih ni bilo), do takšnega ekonomskega razvoja, kot so si ga po potresu nekateri nadejali, ni prišlo.

En podatek pa kaže, da se je vsaj v zadnjih (treh ali štirih) letih začel nov proces: zemlja, ki je bila povsod zapuščena, postaja spet resurz za delo. To je pot, za katero so se odločili nekateri mladi (čeprav govorimo še o majhnih številkah), ki so odprli kmečka podjetja (predvsem gozdarska) in agriturizme. Ne sme nas torej čuditi rast vpisov v Kmečko zvezo videmske pokrajine: danes je njenih članov več kot 200. Po besedah pokrajinskega tajnika Stefana Predana se vedno več mladih približuje tej organizaciji, kar

je, če pomislimo, tudi »naravna« posledica industrijske krize, ki je v Furlaniji močno občutena.

Kot sem že uvodoma povedal, poleg demografskih in ekonomskih težav naše skupnosti v zadnjem času opazamo tudi rast zanimanja za slovensko kulturo tako med pripadniki slovenske skupnosti kot v bližnji Furlaniji. To je seveda posledica dvajsetletne samostojnosti Slovenije in geopolitičnih evropskih sprememb, pa ne kako tudi uspešnega dela dvojezične šole v Špetru. Omenil sem tudi razširjenost našega teritorija. Zrelost naše jezikovne skupnosti v različnih delih beneškega prostora bi lahko ocenjevali prav s šolskega vidika. V Naških dolinah imamo dvojezično šolo v Špetru, ki iz leta v leto raste. V sedemindvajsetih letih delovanja je to šolo po približni oceni obiskovalo skoraj 1.000 učencev.

V Budenci in Tipani, se pravi v Terski in Karnajski dolini, nimajo dvojezične šole, starši in občinski upravi pa jo že dve leti zahtevajo v okviru zaščitnega zakona in seveda človeških pravic. V Reziji pa so tisti, ki bi radi imeli slovenski pouk, le izjema. In če bi to javno zahtevali, bi po mojem to v kratkem postalo v najboljšem primeru razlog za dvigovanje politične napetosti.

Če je vsekakor res, da je skoraj povsod izobraževanja v knjižnem jeziku več, moramo tudi pošteno priznati, da slovenščina oziroma naše narječje ni prvi jezik, ki ga govorijo mladi Benečani. Naša »politična« dejav-

nost bi morala biti usmerjena prav v to, da se poskusi ta trend spreobrniti. Drugače tvegamo, da bo slovenščina v Benečiji samo dodaten tuj jezik za majhno skupnico intelektualcev in za tiste, ki delajo v slovenskih organizacijah, beneško narečje pa se bo pojavljalo samo na folklornih prireditvah.

Če svoj pogled usmerimo v prihodnost, in sicer na najmlajšo generacijo Beneških Slovencev in če želimo spreobrniti ta trend, mislim, da so nujni stalni stiki z drugimi slovenskimi realnostmi: z ostalim delom slovenske skupnosti v deželi in s Slovenci, ki živijo ob meji.

Mislim, da bi bila taka srečanja uresničljiva, saj po rasti zanimanja za slovensko kulturo raste tudi potreba nas mladih po prostoru, v katerem bi lahko analizirali situacijo pri nas in izdelali primerne politične odgovore za njo. To na primer dokazuje tudi gibanje oziroma skupina mladih v Naških dolinah, ki se stalno srečujejo in so se tudi odločili, da bodo uradno ustanovili svoje društvo, da bi nadgradili to, kar je prejšnja generacija dosegla za slovensko skupnost v Benečiji. Uspeh te pobude, pri kateri stalno sodeluje več kot dvajset mladih in ni bila vsiljena z vrha, je po mojem dokaz, da poleg potrebe, ki sem jo prej omenil, obstaja tudi želja mladih, da bi sami krojili svojo bodočnost.

Večinoma so to bivši učenci dvojezične šole, približujejo pa se nam tudi mladi iz drugih sredin. Zato moramo skušati biti čim bolj odprti. Prepričan sem namreč, da je to edina

in najboljša pot, s katero bi nam uspelo izolirati tiste (in med njimi je tudi nekaj mladih), ki se še danes borijo proti priznanju naših jezikovnih, kulturnih in narodnih pravic.

Mislim, da je namreč pred očmi vseh, da je strankarska politika (to v celi Evropi, ne samo v Italiji, v Sloveniji in v Benečiji) vedno manj sposobna reševati probleme, ki jih prinaša obdobje tako imenovane globalizacije.

Ta politična kriza pušča praznino, ki bi jo lahko pri nas zapolnile prav naše organizacije. To po mojem ne pomeni, da bi morale slovenske ustanove v Benečiji postati bolj »cool«, tako kot pravijo v Ljubljani in zadnje čase tudi v Firencih. Pomeni, da bi morale nuditi tudi prostor za politično analizo: da bi bili pri tem uspešni, bi morali na nek način približati vrhove bazi.

Ta faza mora biti tudi čas za reforme, ki so po mojem potrebne, a upam, da se ne bomo okužili z »virusom demokratske stranke« oziroma, da ne bomo pred kongresi in občnimi zbori debatirali samo o statutih in o volilnih sistemih. Glede tega vsekakor predlagam, naj dobi tudi beneški prostor svoje predstavnike na deželni ravni. Če bo prevladal večinski sistem, bo namreč Benečija, ki je s številčnega vidika najmanjši slovenski prostor, kjer delujejo Slovenci v Italiji, ostala na obrobju. In problemi so tu pri nas, precej drugačni kot na Goriškem in Tržaškem.

Antonio Banchigi

LJUBLJANA Nagrada prevajalki Ani Bitenc

LJUBLJANA - Prevajalka Ani Bitenc je prejela nagrado Brede Lipovšek za življenjsko delo, ki jo je letos prvič podelilo Društvo slovenskih filmskih in televizijskih prevajalcev. Poleg nagrade za življenjsko delo je društvo podelilo še štiri društvene žanrske nagrade, ki so jih prejele Lorena Dobrila, Ana Bohte, Saša Goltes in Polona Mertelj. Bitenčeva je bila vodja prevajalskega oddelka na Televiziji Slovenija od njegove ustanovitve leta 1974 do upokojitve leta 1994. Z ustanovitvijo oddelka se je začelo oblikovanje meril podnaslovnega prevajanja, Bitenčeva pa je prevajalce vodila in usmerjala pri njihovem delu ter z lektorji skrbela za jezikovno ustreznost in kakovost prevodov, je v utemeljitvi zapisala komisija društva.

Ker se na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani takrat še niso ukvarjali s podnaslovnim prevajanjem, so se prevajalci šele na TV Slovenija pod vodstvom Bitenčeve izsovali za to področje. Delovna merila je v sodelovanju s prevajalci nadgrajevala, pozneje pa so postala zgled tudi drugim, komercialnim televizijam. Čeprav se je tehnični del podnaslovljanja medtem precej spremenil, ostajajo merila za delo na prevajalskem oddelku enaka.

Delo Bitenčeve je neprecenljivo, svoje prevajalsko znanje pa je dokazala s številnimi prevodi iz angleškega in francoskega jezika ter ga vsa leta prenašala na sodelavce, je dejala predsednica društvene komisije za nagrade in priznanja Silvana Orel Kos.

KNJIŽEVNOST - Nova prevoda za tržaškega pisatelja Marka Sosiča

Z Balerino, balerino v Parizu in Pulju

Z Markom Sosičem sva se pogovarjala dan po razglasitvi Nobelove nagrade za književnost. »Zelo sem vesel, da je zmagala Alice. Berem jo že nekaj let in res je fantastična,« je pokomentiral novico, da je nagrada letos šla v roke Kanadčanke Munro. V isti sapi pa pristavil, da obžaluje, ker nagrade ni še dobil Američan Philip Roth, eden tistih pisateljev, ki se ga najbolj dotaknejo, ker mu odkrivajo nove poglede na človeka. Take ima namreč najraje.

Kdo ve, če se je Alice Munro in Philipu Rothu že zgodilo, da sta v istem tednu predstavila dva nova prevoda svojih del. Za tržaškega pisatelja Marka Sosiča pa so oktobrski dnevi zelo intenzivni in med drugim predvidevajo tudi predstavitev francoskega in hrvaškega prevoda njegovega kratkega romana Balerina balerina.

»Zaslugo za izid francoskega prevoda ima prevajalka in založnica Zdenka Štimac,« nam je Sosič pojasnil pred odhodom v Pariz. »Balerino je najprej prevedla, nato pa dal tudi pobudo za ustanovitve založbe Éditions franco-slovènes & Cie, s katero želi promovirati slovensko književnost v Franciji.« Pri založbi sta ob francoskem prevodu Balerine, balerine izšli tudi dve pesniški zbirki Tomaža Šalamuna (Ambre - Ambra in Arbre de vie - Drevo življenja). Sosič in Šalamun sta v ponedeljek o svojih knjigah spregovorila v Hiši poezije v kraju Tinquex, sinoči v pariški »literarni kavarni« Café-Livres, danes pa bodo tržaškega pisatelja in ljubljanskega pesnika gostili na mednarodnem pesniškem bienalu v Ivry-su-Seine.

Marko Sosič in hrvaški prevod njegovega kratkega romana

KROMA

lu v Ivry-su-Seine.

V soboto čaka Sosiča Pulj. Tu poteka Pulski dani eseja, ki jih prireja Društvo hrvaških književnikov. Njihova letošnja vezna nit je optimizem, na posvetu bo s svojim esejem na to temo sodeloval tudi Sosič, predvidena pa je tudi predstavitev hrvaškega prevoda Balerine, balerine. Knjigo je prevedla Sanja Širec Rovis, Pulčanka, ki živi v Trstu, izdal pa jo je Istarski ogranak Društva hrvatskih književnika.

Kratki roman, ki ga pripoveduje umsko motena dekle, je bil doslej že preveden v italijanščino in srbsčino (izšel je v cirilici),

za slovenski izvirnik pa je Sosič prejel nagrado Vstajenje in bil kandidat za nagrado kresnik. Za nagrado, ki jo časopis Delo podeljuje najboljšemu slovenskemu romanu leta, se je Sosič potegoval tudi z drugim romanom Tito, amor mijo, letos pa še s tretjim - Ki od daleč prihajaš v mojo bližino. Zgodbo o tržaškem profesorju Slokarju, ki mu preteklost ne dovoljuje mirno živeti, je žirija uvrstila v najožji izbor - med pet velikih finalistov. Naposled so med prireditelji na Rožniku za najboljši roman leta izbrali knjigo Gorana Vojnovića Jugoslavija, moja dežela. Zanimivo: obe knjigi sta tesno povezani z vojno v ne-

kdanji Jugoslaviji in figuro očetov.

Sosič pravi, da za pisanje običajno potrebuje »nevtrel, čist prostor«. Roman Ki od daleč prihajaš v mojo bližino je na primer pisal v Pulju, »saj sem imel privilegij, da so mi prijatelji posodili hišo, v kateri sem lahko v miru delal. Nekaj podobnega bi rad dobil tudi v Trstu: dobro je, da greš pisat iz hiše, kot bi šel v službo.« Do takrat se bo moral »zadovoljiti« s Pazinom, kjer mu bodo v prihodnjih mesecih omogočili enomesečno pisateljsko rezidenco. Ali bo istrsko ozračje ponovno tako navdihujoče, pa bo najbrž znano prihodnje leto. (pd)

LJUBLJANA Na Metelkovi nov center KULT3000

Na Metelkovi je domicil dobil nov kulturni center Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Kulturni center, imenovan KULT3000, bo domoval v najmanjši od stavb ob muzejski ploščadi, v nekdanji vratarnici. Center bo povezal Metelkovo ulico, njene kulturne ustanove in ustvarjalce, je ob odprtju povedal direktor JSKD Igor Teršar.

KULT3000 bo po Teršarjevih besedah skušal okrepiti komunikacijo med kulturnimi ustanovami, skupnostmi in pobudami v ulici ter skrbeti za njihovo prepoznavnost. Center bo deloval na področjih kulturnega turizma, promoviranja kulture in mreženja kulturnih producentov tudi z namenom učinkovitejšega črpanja evropskih sredstev. Obenem bo skrbel za programsko osvežitev ploščadi med kulturnimi ustanovami, ki naj bi zaživela že prihodnjo pomlad. Podroben program bodo na JSKD pripravili s koordinacijskim odborom, ki ga je imenovalo ministrstvo za kulturo. Z novim projektom je JSKD, tako Teršar, ponovno izkazal pripravljenost pomagati slovenski kulturi pri soočenju z razvojnimi cilji, kar pa bo mogoče le ob podpori ministrstva za kulturo in ob sodelovanju vseh deležnikov.

Center je skupaj s Tršarjem odprl minister za kulturo Uroš Grilc, ki je izrazil veselje, da je mala, a lepa samotna stavba dobila svoje mesto v krogu pomembnih kulturnih institucij. Kot je poudaril, so pred njo vsaj tri pomembne naloge: informiranje, povezovanje in oživljanje.

ROCK GLASBA

Vasco Rossi se vrača na oder

Njegova uradna stran na facebooku je že preseгла mejo 3.500.000 oboževalcev, tako da je povsem naravno, da je vsaka nanj vezana novica vedno težko pričakovana. Govorimo seveda o Vascu Rossiju, ki je že pred dnevi napovedal novo pesem, a tudi nekatere druge novosti. In rocker iz Zocce je držal besedo. Vasco je znova potrdil poseben stik, ki ga ima z oboževalci, saj svojo stran na facebooku stalno uporablja za medsebojne stike z oboževalci, ob tem da na njej redno objavlja tako pesmi kot razne posnetke in slike ter kratka sporočila. Od 15. oktobra lahko tako po spletu že poslušate njegovo zadnjo uspešno Cambia-menti (v prodaji je tudi cd), ki so jo sicer Vascovi oboževalci sprejeli z mešanimi občutki. Gre za dokaj intimno pesem z rock-blues ritmi. V njej se Vasco znova ozira na preteklost, a s pogledom na prihodnost. Dokaj težavno obdobje svojega življenja so zaznamovale nekatere spremembe, o katerih poje v novi pesmici. Z običajno energijo in sporočili, ki so na prvi pogled »površinski« in vsakdanji, a v resnici globlje eksistencialni.

KONCERTI 2014 - Vendar je glavna novica Vascov povratek na oder. Po letošnjih sedmih koncertih v Turinu in Bologni (seveda vsi razprodani) je za leto 2014 (turnejo je poimenoval Vasco LiveKom.014) Vasco izbral največji italijanski mesti, Rim in Milan. V italijanski prestolnici - točneje na stadionu Olimpico - bo nastopil v sredo, 25. junija in v četrtek, 26. junija. Teden dni kasneje bo na vrsti še milanski San Siro, kjer bo Vasco nastopil v petek, 4. julija in v soboto, 5. julija. Vstopnice so že na voljo za člane Vascovega fan cluba, medtem ko bodo vsi ostali morali počakati še 24 ur. Od jutri (18. oktober) se bo namreč začela prosta prodaja vstopnic za vse štiri koncerte: ob 11. uri na spletni strani www.ticketone.it, medtem ko bodo od 18.30 dalje vstopnice na voljo tudi na prodajnih mestih TicketOne. Napovedan je običajen naval, tako da kar pohitite z nakupom. (I.E.)

RAZSTAVA - Šest instalacij Jannis Kounellis razstavlja v mestni galeriji v Ljubljani

V Mestni galeriji Ljubljana so sinoči odprli razstavo umetnika Jannisa Kounellisa. To je prvi obsežnejši projekt v Italiji živečega umetnika grškega rodu, ki velja za enega vodilnih predstavnikov neoavangardnega gibanja arte povera, v slovenskem prostoru. Razstava v Ljubljani je sočasna s postavitvijo Kounellisovih instalacij v prostorih nekdanje ribarnice v Trstu, kar postavlja novo kulturno vez med mestoma.

Na ljubljanski razstavi je na ogled je šest del, med njimi tudi instalacija, ki jo je oblikoval posebej za to razstavo. Kot je povedala kustosinja razstave Alenka Gregorič, so razstavljeni dela iz različnih časovnih obdobij. Nekatera imajo obliko 2 X 1,8 metra velikih železnih plošč, na katerih so pritrjeni cinkovi strdki različnih oblik. Te je umetnik naredil tako, da je vroč cink vlijal na zemljo in ga potem uporabil strjenega z ostanki razbrzdane prsti. Kounellis je znan po kombinacijah različnih materialov, kar je mogoče videti tudi na tokratni razstavi. Veliko del ponuja kombinacijo železa in stekla, v instalacijo, narejeno za slovenski prostor, pa je vključil tudi plašč. Tematsko so dela povezana z umetnikovo večno temo potovanja ter posvečanju prostorov. Umetnik ves čas išče najboljšo komunikacijo med svojimi deli in prostorom, ki mu je dan, je še povedala Gregoričeva.

Kounellis (1936) je študij slikarstva začel v Atenah in ga po selitvi v njegovo leto 1956 nadaljeval v Rimu. Kot vrsta umetnikov njegove generacije se je v 60. letih kritično odzval na družbeno-politična dogajanja in se vključil v razgibane tokove umetniških iskanj ter eksperimentiranja z novimi likovnimi govoricami. Dvodimenzionalna platna, zamejena z okvirjem, so nadomestile instalacije, v katere je sprva vključeval posteljne okvirje, vrata, okna, blago in druge najdene predmete iz vsakdana, kasneje pa tudi prvinske naravne elemente, kot so zemlja, ogenj, zlato, rastline in žive živali.

Umetnikovo motrenje prostora seže prek fizičnih omejitev galerije. Sleherni razstaveni projekt je zanj nov izziv. V Mestni galeriji Ljubljana se je odločil uporabiti samo eno nadstropje, v katerem so dela iz različnih časovnih obdobij združena v avtonomno vizualno celoto. Umetnik je z ljubljansko mestno galerijo že sodeloval na skupinski razstavi Popotni tovariši leta 2011, piše na spletni strani galerije. (STA)

filmi@primorski.eu

GREMO V KINO

La prima neve

Italija 2012

Režija: Andrea Segre

Igrajo: Giuseppe Battiston, Anita Caprioli, Jean - Christophe Folly in Michele Marchel

Ocena: ★★★★★

POGLEJ TRAILER!

Dani je priseljenec iz Toga. Najprej se je zatekel v Libijo, ko pa je tudi tam izbruhnila vojna se je z enim tolikih plovil skušal približati Italiji. Med begom pa je prišlo do najhujšega. Ladja je zgorela in njegova žena Leyla umrla kmalu zatem, med porodom.

Njegov cilj je zdaj Pariz, v bližino Trenta, v Dolino Mochenov, pa se je zatekel je Dani po ženi smrti nikakor ne more imati rad, kot bi si želel.

Ob vznožju hribov, ko se jesen preveša v zimo, temnopolti priseljenec pomaga priletnemu mizarju, ki je pred nedavnim v gorah izgubil sina in mora zdaj skrbeti za malega vnuka Mattea.

Srečanje med Danijem in Michelejem je tako spoznanje med očetom, ki ne more več biti oče in sinčkom, ki mu je bilo otroštvo prezgodaj odvzeto.

Še ena čisto mala zgodba postavljena na obronke italijanskega polotoka. Tako kot že v filmu Io sono Li (Ime mi je Li), ki ga je Segre postavil v Chioggio, je tudi najnovejšo delo La prima neve (Prvi sneg), posnel v italijanski daljni provinci, v kraju Pergine pri Trentu.

Posebnost še ene Segrejeve zgodbe, ki pripoveduje o priseljencih pa je prav v dejstvu, da ne govori o tem, kako so migrante sprejeli krajevni prebivalci, ampak o njih pripoveduje, kot da bi od vselej spadali v tisto realnost. Nihče se o njih ne sprašuje kako in kaj, spoštujejo jih za to, kar so.

Andrea Segre je v zadnjih desetih letih eden vodilnih predstavnikov italijanskega dokumentarnega filma. Od vsega začetka se posveča predvsem problematiki migracij.

Prvi sneg je njegov drugi igrani film. Prejšnji konec tedna je na festivalu v Annencyju, v Franciji, prejel nagrado občinstva in pomembno priznanje, Le Grand Prix. (Iga)

JAVNE FINANCE - Kritične pripombe iz vrst političnih strank in družbenih sil

Stabilizacijski zakon naletel na mlačen sprejem

RIM - Osnutek stabilizacijskega zakona, ki ga je v torek sprejela vlada, je med političnimi in družbenimi silami naletel na mlačen in mestoma kar hladen sprejem. Tajnik Demokratske stranke Guglielmo Epifani je dejal, da ceni temeljno usmeritev finančnega manevra, a je poudaril, da je pričakoval pravičnejšo porazdelitev bremen, in napovedal, da se bo stranka zavzela za izboljšanje besedila med parlamentarno obravnavo.

Berlusconi je Ljudstvo svobode pa je razdvojeno. Tajnik Angelino Alfano, ki je sicer podpredsednik vlade, je z zadovoljstvom izpostavil, da stabilizacijski zakon po dolgih letih »ne bo segel v žepe davkoplačevalcev«, po drugi strani pa bo spodbudil gospodarsko rast ob spoštovanju zdravja javnih financ. Podobnega mnenja so drugi predstavniki »provladne« struje v Berlusconijevi strani, povsem drugačne pa so ocene »jastrebov«. »Takšna stabilizacija Italijo lahko pokoplje,« je dejal Sandro Bondi.

Sredinci Maria Montija so previdno izjavili, da bodo dokončno oceno izdelali, ko bodo zakonsko besedilo natančneje preučili. Odločno negativno stališče pa sta izrazili opozicijski stranki Severna liga ter Levica, ekologija in svoboda. »Zakonski osnutek mogoče stabilizira vlado, nikakor pa ne države,« je pripomnil Nichi Vendola.

Predsednik zveze industrialcev Giorgio Squinzi je menil, da je vlada z osnutkom stabilizacijskega zakona sicer ubrala pravo smer, vendar je po njegovem bila s svojimi ukrepi premalo pogumna, tako da bo težko spodbudila gospodarsko rast, kot si nadeja. Še bolj kritični pa so sindikati, po oceni katerih vlada tvega, da »izgubi priložnost« gospodarskega okrevanja. Poleg tega pa sindikatom nikakor ne gre v račun, da bodo plače javnih uslužbencev za dodatno leto zamrznjene. Vodja sindikalne zveze Uil Luigi Angeletti je dejal, da je pripravljen na stavko.

Premier Enrico Letta se včeraj ni oglašal, saj je odletel v Washington, kjer se bo danes srečal s predsednikom Barackom Obamo. Gospodarski minister Fabrizio Saccomanni je opozoril, da so finančni trgi dobro sprejeli vladni osnutek. Razlika v donosnosti med italijanskimi desetletnimi obveznicami in nemškimi bundi na drugotnem trgu je včeraj prvič po letu 2011 padla pod mejo 230 bazičnih točk.

Voditelji
sindikalnih zvez
Cgil Susanna
Camusso, Cisl
Raffaele Bonanni in
Uil Luigi Angeletti
so kritični do
vladnega osnutka

ARHIV

RIM - Na svečanosti v glavni sinagogi najvišji predstavniki oblasti

Spomin na deportacijo rimskih Judov v senci afere Priebkejevega pogreba

Predsednik republike Giorgio Napolitano se pogovarja z Lellom Di Segnijem, enim izmed redkih rimskih Judov, ki so preživeli deportacijo iz leta 1943

ANSA

SICILIJA - Stekla operacija Mare nostrum

Izredne razmere zaradi vala beguncev

RIM - V deželi Sicilija, kamor so tudi otok Lampedusa, ki je bil nedavno prizorišče tragedije beguncev, so v torek razglasili izredne razmere. Razglasili so jih, da bi civilni zaščiti dali »maksimalno orodje« za soočenje z valom beguncev, je povedal predsednik deželne vlade Rosario Crocetta, ki je sicer izrazil pričakovanje, da se bo Evropska unija resneje soočila s to problematiko. V tej zvezi je Crocetta napovedal, da se bo 24. t. m. srečal s predsednikom Evropskega parlamenta Martinom Schulztem.

Sicer pa so dan poprej osrednje italijanske oblasti za soočenje s prilivom beguncev s čolni v Sredozemlju sprožile operacijo »Mare nostrum« za okrepitev vojaških in humanitarnih kapacitet. Z operacijo »Mare nostrum« - tako se je Sredozemsko morje imenovalo v času rimskega imperija - želijo preprečiti še več smrti beguncev, potem ko je v tednu dni v dveh smrtonosnih brodolomih ladij umrlo skoraj 400 ljudi. Večinoma je šlo za begunce

ROSARIO
CROCETTA

ANSA

iz držav Afriškega roga in Sirije.

V okviru operacije so v italijanskih ozemelskih vodah in izven njih namestili pet bojnih ladij, vključili pa so tudi brezpilotna letala in helikopterje ter visoko tehnološko razvite radarje.

Italijanska vlada je ukrep uvedla kot začasno rešitev, dokler se o obsežnejših operacijah ne dogovori Evropska unija.

Na obalah Italije in Malte je po podatkih Združenih narodov letos pristalo že okoli 32.000 prosilcev za azil, ki večinoma pridejo iz Libije.

RIM - Včeraj je minilo 70 let, odkar so nacisti v Rimu polovili 1259 Judov. Nekaj dni potem so 1024 od teh v plombiranih železniških vagonih deportirali v uničevalno taborišče v Auschwitzu. Preživelo jih je 16.

Tega dogodka so se včeraj spomnili na svečanosti v glavni sinagogi v Rimu. Med drugimi so se je udeležili predsednik republike Giorgio Napolitano, predsednik senata Piero Grasso, predsednica poslanske zbornice Laura Boldrini ter številni drugi predstavniki državnih in krajevnih oblasti. V priložnostnem sporočilu rimski judovski skupnosti je papež Frančišek opozoril na trajno nevarnost izbruha rasizma in antisemitizma, ne glede na oblike, v katerih se pojavljata, ter zlasti mlade pozval, naj se ne pustijo zaslepi od ideologij.

Na svečanosti je odjeknila afera okrog nacističnega vojnega zločinca Erica Priebkeja, ki je umrl minul teden v starosti 100 let in katerega pogreb v kraju Albano Laziale so v torek odpovedali zaradi protestov krajevnega prebivalstva. Predsednik rimske judovske skupnosti Riccardo Pacifici je v svojem nagovoru pohvalil protestnike in izrazil upanje, da Priebkejevega imena ne bo več treba izgovarjati.

Medtem so bili posmrtni ostanki nacističnega vojnega zločinca ves včerajšnji dan na vojaškem letališču Pratica di Mare. Rimski prefekt Giuseppe Pecoraro je dejal, da se Italija o Priebkejevi usodi pogovarja z Nemčijo. »Pričakujemo, da bo

mo zadevo rešili v kratkem,« je za italijansko tiskovno agencijo Ansa dejal Pecoraro. »V zadnjih urah smo vzpostavili kontakt z Nemčijo. Nimam pristojnosti, da bi odločal o upepelitvi ali mestu pokopa, vendar poskušamo rešiti zadevo na najprimernejši način,« je še dodal.

Nemčija je kasneje nakazala možnost, da bi Priebkeju omogočili pogreb v domači državi. Vendar pa bi moral biti grob v tem primeru neoznačen, da ne bi postal magnet za neonacistične, je opozoril notranji minister nemške zvezne države Brandenburg, v kateri se nahaja Priebkejev rojstni kraj Henningsdorf, Ralf Holzschuher.

Holzschuher je sicer dejal, da biraje videl, da bi bil pokojni nacist pokopan drugje. Brandenburški minister za pravosodje Volkmar Schöneburg pa se je zavzel za povrnitev zločincevih posmrtnih ostankov v domovino. »To je naša zgodovina. Ne moremo se je znebiti v Italiji,« je opozoril.

Tiskovni predstavnik nemške zvezne vlade Martin Schäfer je medtem v Berlinu dejal, da bodo imeli zadnjo besedo sodniki. »A nobeno pravilo nemškim državljanom ne preprečuje pokopa tukaj,« je dodal.

V ponedeljek so sicer oblasti v Henningsdorfu, ki leži 22 kilometrov severozahodno od Berlina, izključile možnost pokopa nacističnega zločinca na njihovih tleh.

Glavni direktor RAI zagovarja Fazia

RIM - Generalni direktor RAI Luigi Gubitosi zagovarja Fabia Fazia, voditelja popularne televizijske oddaje Che tempo ch'è fa, pred napadi vodje poslanske skupine Ljudstva svobode Renata Brunette. Slednji se je v živo sprl s Faziom, kateremu je očital, da zasluzi precej več kot on. Nastala je ostra polemika, v katero se je glasno vpletel tudi vodja Gibanja 5 zvezd Beppe Grillo. Gubitosi je včeraj dejal, da pomenita Fazio in njegova oddaja dodano vrednost za javno radiotelevizijsko ustanovo.

Odtegljaji za prispevke političnim strankam

RIM - Kdor bo daroval denar političnim strankam, bo lahko deležen davčnih olajšav. Tako so se dogovorile stranke vladne večine, da bi premaknile z mrtve točke zakonski osnutek o novem načinu financiranja strank. Kdor bo daroval od 30 do 20 tisoč evrov, bo deležen odtegljaja v višini 37 odstotkov; kdor bo daroval od 20 tisoč do 70 tisoč evrov, pa odtegljaja v višini 26 odstotkov. Stranke, ki ne bodo podprle ženske pristojnosti na kandidatnih listah, pa bodo pri prispevkih oškodovane.

Prvi občinski svet v Lombardiji razpuščen zaradi mafije

SEDRIANO - Na predlog notranjega ministra Angelina Alfana je vlada na svoji zadnji seji odredila razpustitev občinskega sveta v Sedrianu zaradi vpliva mafije. Občina Sedriano šteje kakih 11 tisoč prebivalcev in leži severno od Milana. Gre za prvo občino v Lombardiji, ki doživi takšen ukrep. Razpustitev njenega občinskega sveta je bila sicer pričakovana. Dosedanji župan Sedriana Alfredo Celeste iz vrst Ljudstva svobode je že tri mesece v hišnem priporu pod obtožbo sodelovanja z N'drangheto, kot se imenuje kalabrijska veja organiziranega kriminala. V preiskavah je vpleten tudi nekdanji deželni odbornik Lombardije Mimmo Zambetti.

ZLATO (999,99 ‰) za kg	
30.459,69 €	+40,37
SOD NAFTE (159 litrov)	
110,63 \$	+1,11
EVRO	
1,3561 \$	+0,5

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 16. oktobra, 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	16. 10.	15. 10.
ameriški dolar	1,3561	1,3493	
japonski jen	133,38	132,98	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	25,680	25,615	
danska krona	7,4589	7,4588	
britanski funt	0,84590	0,84635	
madžarski forint	296,13	295,32	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7027	0,7024	
poljski zlot	4,1765	4,1811	
romunski lev	4,4503	4,4515	
švedska krona	8,8116	8,7617	
švicarski frank	1,2341	1,2361	
norveška krona	8,1365	8,1180	
hrvaška kuna	7,6220	7,6188	
ruski rubel	43,6995	43,5645	
turška lira	2,6929	2,6828	
avstralski dolar	1,4227	1,4167	
braziljski real	2,9465	2,9480	
kanadski dolar	1,4067	1,3975	
kitajski juan	8,2725	8,2334	
indijska rupija	83,8680	83,1440	
južnoafriški rand	13,5110	13,4201	

GORICA - Na sodišču se bodo še ukvarjali z azbestom

Začenja se drugi proces zaradi smrti 30 delavcev

Med torkovo obravnavo so svojci umrlih nosili majice z zgovornim sporočilom

BUMBACA

S torkovo razsodbo se je na goriškem sodišču zaključil prvi »maksi« proces zaradi smrti delavcev, ki so vdihovali azbest v tržiški ladjedelnici. Zapisali smo »prvi«, ker se je drugi »maksi« proces začel jeseni lanskega leta in so zato nanj vezani postopki komaj v začetni fazi. Na drugem procesu je osumljenec nenamernega uboja in povzročitve telesnih poškodb 22; tudi v tem primeru gre za vodilne funkcionarje družbe Italcantieri, ki jim javni tožilci pripisujejo odgovornost za smrt 30 delavcev, zaposlenih v ladjedelnici od leta 1965 do leta 1985 in umrlih med letoma 2008 in 2010. Preiskovalno delo goriških javnih tožilcev pa se ne omejuje le na ta dva procesa; pred koncem leta naj bi se začel še en proces, saj sodnik za predhodne obravnave pravkar preverja štirideset prijav, od katerih jih je 35 vezanih na smrti delavcev iz ladjedelnice. Na javnem tožilstvu se zaključuje predhodna preiskovalna faza še za nekatere smrtne primere, saj so svojci nekaterih umrlih že prejeli obvestilo, da so preiskovalci zaključili svoje delo.

Goriški javni tožilci se bodo sicer z azbestom ukvarjali tudi v prihodnjih letih, saj se bodo iz leta v leto na sodišču zbirale prijave smrti delavcev, ki so azbestu vdihovali ne samo v ladjedelnici, pač pa tudi v drugih tržiških industrijskih obratih, v katerih so uporabljali azbest kot izolacijski material. Na goriškem sodišču je na leto vloženih med 60 in 70 prijav smrti delavcev zaradi vdihovanja azbesta, tak trend pa naj bi se nadaljeval še mnogo let. V register izpostavljenih azbestu goriškega zdravstvenega podjetja je vpisanih 1788 oseb, v celi deželi pa je skupno skoraj 9000 prošenj za vpis. Večinoma gre za delavce, ki so vsak dan delali v stiku z azbestom, veliko je tudi njihovih žen, ki so prišle v stik med pranjem opranih oblačil.

Na Trziškem je zgodba o azbestu prvič prišla v javnost leta 1980, ko je zdravnik tržiške bolnišnice Claudio Bianchi ugotovil, da je v Laškem število azbestnih bolnikov nadpovprečno visoko. Bianchi je takoj zahteval prepoved uporabe azbesta, vendar mu takrat ni nihče prisluhnul. Azbest so še naprej uporabljali v ladjedelnici, termoelektrarni in številnih drugih industrijskih obratih. Ker se bolezen razvija po inkubacijski dobi, ki je lahko dolga tudi štirideset let, gre pričakovati, da bodo bivši delavci umirali zaradi azbesta do leta 2020. V Trzišču v zadnjih letih letno povprečno umre okrog 30 bivših delavcev; lani so povprečje presegli, umrlo je 70 ljudi. Doslej je samo v tržiški občini umrlo 900 ljudi, do leta 2020 pa bodo nedvomno presegli prag tisočih žrtev.

TRŽIČ - Smrti zaradi azbesta

Sodba stroga, pravična in pomemben precedens

SIK: »Po številu žrtev tragedija presega celo morijo v Vajontu«

»Goriško sodišče je v torek, 15. oktobra, doživelo skoraj gotovo najpomembnejši dan v svoji zgodovini in v zgodovini goriške pokrajine, njenih prebivalcev in še posebej delavcev tržiške ladjedelnice. Razsodba sodnika Mattea Trotte je po mnenju izvedencev, sorodnikov žrtev in predstavnikov oblasti stroga, a pravična. Strokovno in pikolovsko je razdelil odgovornosti in posamezne primere, ki so bili predmet dolge sodne obravnave, ter dokazal resnost in angažiranost sodstva,« poudarjajo iz deželnega tajništva Italijanskih in slovenskih komunistov in opozarjajo, da je spričo tragedije azbesta v tržiški ladjedelnici, ki po obsegu in številu žrtev presega celo morijo v Vajontu izpred 70 let, goriško sodstvo ponovno poudarilo

pomembna načela, in sicer, »da je vsako človeško, torej delavsko življenje, treba zaščititi in da mora delodajalec storiti vse, kar je tehnično mogoče, da se izogne boleznim in nesrečam na delu. Da ima pravica delavcev do zdravja prednost pred gospodarskim razvojem in potrebami proizvodnje. In končno, da mora biti kaznovan, kdor ne spoštuje teh pravic.« Deželno tajništvo Italijanskih in slovenskih komunistov zato ceni goriško razsodbo in hkrati izraža solidarnost in bližino vsem žrtvam azbesta.

Zadovoljstvo izraža tudi deželni predsednik zveze izpostavljenih azbestu Aurelio Pischianz: »To je precedens, ki bo skrajšal trajanje podobnih sodnih postopkov in bo prispeval k uspešnejšemu zagotavljanju pravic obolenih.«

TRŽIČ - Načrt za preureditev nevarnega križišča v Bistrinji je izdelan

Pakt ovira gradnjo krožišča

Pokrajinska uprava ima že zagotovljena vsa potrebna finančna sredstva, vendar jih zaenkrat ne more uporabiti

Vse je pripravljeno za začetek preurejanja nevarnega križišča pri Bistrinji, vendar se gradnja novega krožišča na cesti, ki povezuje Tržič z Gradežem, ne more začeti zaradi omejevalnih določil pakta stabilnosti. »Komaj bodo sprostili finančna sredstva, ki so že zagotovljena, bomo začeli z delom,« zagotavlja pokrajinska odbornica za javna dela Donatella Gironcoli in pojasnjuje, da so speljali do konca načrtovanje krožišča, ki bo vredno dva milijona evrov, zaradi česar zdaj čakajo le na odločitev državne vlade, ki pripravlja nov finančni manever. Z gradnjo krožišča se bo zaključil niz posegov, ki so jih opravili na pokrajinski cesti št. 19 Tržič-Gradež, da bi povečali njeno varnost. Novo krožišče so uredili pri cerkvi v rajonu Marcelliana, pri Škocjanu so zgradili nov izvoz, med ronškim letališčem in krajem Villa Luisa pa novo povezovalno cesto. Ko bo zgrajeno še krožišče med ulicama Brasizza in Molinat v Bi-

strinji, bo preurejanje pomembne prometnice zaključeno, tako da se bo veliko lažje zapeljati iz Gradeža do Ronk, Štarancana, Tržiča, San Piera in Škocjana. Načrt za gradnjo novega krožišča predvideva tudi ureditev 1695 metrov ceste med Tržičem in začetkom nove povezovalne ceste, ki vodi proti ronškemu letališču. Cesta je zdaj široka 7,5 metra, po prenovi pa bo v širino merila 10,5 metra.

Da pakt stabilnosti povzroča nemalo preglavic krajevnim upraviteljem, opozarja tudi predsednik pokrajine Enrico Gherghetta: »V teh pogojih ne uspešno načrtovati dela. Upam, da nam bo omogočeno, da čim prej speljemo do konca vsaj obnovitveni poseg na zavodu Pertini v Ulici Boito v Tržiču, saj so dijaki razpršeni po raznih šolskih poslopih. Glede finančnega stanja pa se skušam potolažiti z dejstvom, da smo doslej odplačali vsa podjetja, ki so svoje delo že opravila.«

Križišče pri Bistrinji

BONAVENTURA

GORIŠKA - Za primarne volitve Demokratske stranke

Kampanja stopa v živo

V goriški pokrajini so že ustanovili krožke v podporo kandidatur Giannija Cuperla, Mattea Renzija in Giuseppeja Civatija

Volilna kampanja v vidiku strankarskih primarnih volitev Demokratske stranke je stopila v živo tudi na Goriškem. Krajevni predstavniki stranke so doslej že izpeljali nekaj srečanj v podporo treh tajniških kandidatov, in sicer Giannija Cuperla, Mattea Renzija in Giuseppeja Civatija. »Verjamemo v prenovljeno Demokratsko stranko, ki kljub vsem dosedanjim napakam predstavlja edino upanje za Italijo,« poudarjajo podporniki Giannija Cuperla, ki so se prejšnji teden zbrali na javnem srečanju v Gradišču. Da je Cuperlejeva kandidatura najboljša, je poudaril po-

krajinski tajnik Demokratske stranke Omar Greco. Cuperla sta podprla tudi poslanca Giorgio Brandolin in Gianna Malisani, uvodoma pa so na srečanju spregovorili še Marco Zanolla, Giovanni Barbo in Federico Pittoni. Goriški odbor so ustanovili tudi podporniki Giuseppeja Civatija, ki prirejajo javno srečanje danes ob 18. uri v ljudskem domu v Gradišču. Civatija, ki si prizadeva za stranko brez personalizmov, sta na državni ravni podprla ekologistka Laura Puppato in bivši javni tožilec Felice Casson, na deželni ravni pa deželna svetnika Vincenzo Martines in Silvana Cremasc-

hi. Koordinator Civatijevega odbora iz goriške pokrajine je mladi Goričan Marco Rossi.

Koordinator odborov iz goriške pokrajine, ki podpirajo kandidature Mattea Renzija za tajnika Demokratske stranke, je bivši deželni svetnik Franco Brussa. Prejšnji teden so se Renzijeji podporniki zbrali v Palmarnovi, kjer je s svojim nagovorom še največ aplavzov požel tržiški podjetnik Alessandro Vescovini, lastnik tovarne SBE. Brussa napoveduje, da se bodo v prihodnjih dneh sestali člani raznih Renzijejevih krožkov iz cele dežele in bodo zastavili delo za nadaljnji potek

volilne kampanje, saj želijo svoje sporočilo ponesti med čim več ljudi.

Pred primarnimi volitvami se bodo med 7. in 17. novembrom po vsej državi sestali občinski krožki Demokratske stranke. Na zasedanjih posameznih krožkov bodo izvolili delegate za pokrajinske zbornice, ki bodo 18. in 20. novembra. Na pokrajinski zborih bodo nato izvolili delegate za državni zbor, ki bo 24. novembra, in bo predstavljal uvod v primarne volitve, ki bodo v nedeljo, 8. decembra. Na primarnih volitvah bodo svoj glas lahko oddali prav vsi državljani in ne le člani Demokratske stranke.

GORICA - Solidarnostni koncert za zbiranje prispevkov

Slepi potrebujejo pomoč, zaradi krčenja sredstev je njihov sedež ogrožen

Irena Gulin

BUMBACA

Združenje slepih in slabovidnih iz goriške pokrajine potrebuje pomoč, saj zaradi krčenja javnih prispevkov nima zadostnih sredstev za vzdrževanje svojega goriškega urada.

»Podobno kot večina sorodnih organizacij in krožkov se tudi mi ubadamo z veliko finančno stisko. Če nam država, dežela in pokrajina znižajo prispevke, nam ostanejo kot edini dohodek le članarine, s katerimi pa ne uspeemo kriti vseh svojih stroškov. Zato smo se odločili za organizacijo solidarnostnega večera, med katerim bomo s prepletanjem glasbe in kulture nabirali sredstva za našo organizacijo,« pojasnjuje Irena Gulin, goriška Slovenka, ki je od leta 2011 predsednica združenja slepih in slabovidnih iz goriške pokra-

jine. Solidarnostni večer bo danes ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici, kjer bodo nastopili skupina Pleiadi, Free Boys, zbor Sant'Ignazio in folklorna skupina iz Ločnika.

»Nižanje prispevkov se nadaljuje že nekaj let; nekatere ustanove nam sploh ne pomagajo več. Vsako leto pa imamo redne stroške za delovanje; v našem uradu je zaposlena ena uradnica, ki tvega izgubo delovnega mesta, če ne bomo uspeli zbrati zadostne vsote denarja za kritje vseh stroškov. Brez nje in urada pa bi naše združenje dejansko ne obstajalo. Naši člani - predvsem starejši - bi ostali sami. Kdo bi jim pomagal pri pripravi dokumentacije za preglede, pri vsej zdravstveni asistenci?« Irena Gulin opozarja, da imajo med člani tu-

di nekaj otrok, ki jim v uradu pomagajo pri vseh šolskih zadevah, saj potrebujejo specifično pomoč. Sedež združenja v Ulici Bellini v Gorici je za slepe postal tudi kraj srečevanja; v uradu je slepih in slabovidnih vedno na razpolago oseba, ki jih pozna, ki je seznanjena z njihovimi specifičnimi težavami, ki že vnaprej ve, kakšno obliko pomoči potrebujejo. »Najbolj zaskrbljeni

so seveda naši starejši člani, za katere je sedež združenja pomembna referenčna točka. Brez njega bi se počutili kot izgubljeni, saj kdo bi jim pomagal, potem ko zanje država sploh ne poskrbi, kot bi morala,« poudarja Irena Gulin in pojasnjuje, da ima združenje slepih in slabovidnih iz goriške pokrajine 150 članov, svojo pomoč pa zagotavlja še drugim 50 osebam. (dr)

NOVA GORICA - Na Goriškem najvišja obolevnost za rakom dojk

Preventiva pomanjkljiva

»Diagnoza je zame pomenila šok,« se leta 2004 spominja Damjana Sušanj. Tedaj si je na prsih odkrila rakasto tvorbo. Z operacijo so ji odstranili celotno dojko, kasneje še jajčnike. V letu 2010 so se ji metastaze pojavile še na jetrih ... Operacija ni bila mogoča, zato je bila ponovno podvržena kemoterapiji, hormonskemu zdravljenju ... »Pa sem še vedno tu! S tem živim naprej ...,« ostaja optimistična gospa, ki je zelo aktivna tudi v Goriškem društvu za boj proti raku. Prav odnos bolnika do bolezni in pa celostna obravnava obolelega sta zelo pomembna faktorja pri zdravljenju rakavih obolenj, so med drugim opozorili na včerajšnjem strokovnem simpoziju o raku dojke v Novi Gorici.

Prav rak dojke je pri ženskah najpogostejša vrsta raka. V Sloveniji jih letno zbolijo okrog 1.100, umre okrog 400. »Smo se pa že uspeli pridružiti razvitim državam po tem, da umrljivost tudi pri nas pada,« dodaja Tanja Čufer iz Klinike Golnik. V primerjavi s Slovenijo je incidenca raka dojke pri ženskah na Goriškem že vrsto let visoka, a je kljub temu preventivna dejavnost pomanjkljiva. »Na Goriškem je 15 do 20 odstotkov več raka na dojkah kot drugod po Sloveniji. Trend sicer ne kaže premikanja navzgor, že nekaj let niha in upam, da se bomo tukaj ustavili ter z vsemi aktivnostmi le uspeli to veliko breme na Goriškem omiliti in zmanjšati,« se nadeja Marko Vudrag, direktor novogoriškega Zavoda za zdravstveno varstvo, ki je tudi predsednik Goriškega društva za boj proti raku. Vzroke za tako visoko stopnjo obolevnosti na Goriškem je težko izpostaviti, pravi: »Morda je tukaj tudi genski faktor močnejši kot drugod. A za potrditev tega bi morali opraviti antropološke študije, ki bi dale odgovor na vprašanje ali se ta populacija razlikuje od matične slovenske. Možno pa je tudi to - Goriška Kras in Istra sta bila v zgodovini izpostavljena visoki stopnji mešanja prebivalstva ...« Poleg genskega faktorja na pojavnost raka dojk vpliva tudi staranje populacije, način življenja, debelost, menopavza ...

V Sloveniji so prisotni trije presejalni

programi, s katerimi se odkrivajo predrakave in začetne rakave spremembe: s programom Svit odkrivajo raka debelega črevesja in danke, program Zora je namenjen odkrivanju raka na materničnem vratu, ter Dora, presejalni program za rak dojke. Dora zaenkrat poteka le v ljubljanski in mariborski regiji, v goriški pa ne, čeprav je tukaj obolevnost najbolj pogosta. »Dora je strokovno, organizacijsko in logistično zelo zahteven program. Goriška sicer ima dobre aparate in dobre strokovnjake. Da ni implementiran na Goriškem, je več razlogov: morda so tako politični kot finančni ...,« se sprašuje Vudrag, ki je prepričan, da je treba v zvezi s tem osveščati tako politike kot mnenjske voditelje. V ta namen bo 23. oktobra podpisana svečana zaveza vseh lokalnih javnih odločevalcev, da bodo s skupnimi močmi prispevali, da se lahko program Dora vpelje in izvaja tudi na Goriškem.

Je pa za rakave bolnike in bolnice na Goriškem že nekaj časa dobra novica to, da tudi v šempetrski bolnišnici enkrat tedensko deluje onkološka ambulanta, kjer na teden pregledajo od 15 do 35 bolnic. »Incidenca raka dojke na Goriškem celo nekoliko pada in to iz razloga, da imamo tu že trideset let zelo dobro zgodnjo diagnostiko, kar je bistvena prednost pred ostalimi regijami v Sloveniji. Večje število obravnavanih bolnic je pa posledica priliva iz drugih regij, ki prihajajo tako na diagnostiko kot na zdravljenje,« pa pojasnjuje Nataša Fikfak, članica ekipe za kemoterapijo v šempetrski bolnišnici. Od 1. januarja 2009 tam izvajajo vse dopolnilno zdravljenje s kemoterapijo, hormonsko in biološko terapijo, torej bolnicam za to obliko zdravljenja ni treba več v Ljubljano. »Razen če morajo na obsevanje ali pa če morajo prejeti takšna zdravila, kakršnih v naši bolnišnici še ni. Vedno več je bolnic, ki potrebujejo bolj sofisticirano zdravljenje zaradi ponovitve bolezni ali značilnosti raka, ki je drugačen kot običajen. S timom se trudimo, da bi čim bolj sledili trendom v svetu in prinesli nova zdravila k nam,« zaključuje Fikfakova.

Katja Munih

Nataša Fikfak K.M.

Marko Vudrag K.M.

TRŽIČ - Združenje ANDOS

Spomin na Alenko Pahor navdihuje dobre ljudi

Po njej bodo poimenovali podporno skupino za ženske, operirane na dojkah

Tržiška sekcija združenja ANDOS, v katerem se zbirajo ženske, ki so se zaradi rakastega obolenja podvrgle kirurškemu posegu na dojkah, se bo ob prvi obletnici smrti spomnila Alenke Pahor. Po pokojni članici, ki jo močno pogrešajo, bodo poimenovali podporno skupino, ki skrbi za ženske, operirane na dojkah, in ki je bila ustanovljena leta 2008 tudi po Alenkini zaslugi. Spominska svečanost s poimenovanjem bo v torek, 22. oktobra, ob 18.30 na sedežu združenja ANDOS, v prvem nadstropju tržiške bolnišnice San Polo.

Alenka Pahor je bila rojena leta 1968 v Trzinu v zavedni slovenski družini. Vrtec je obiskovala v Devinu, nato osnovno šolo v Doberdobi, nižjo srednjo šolo in nazadnje državni poklicni zavod Ivan Cankar pa v Gorici. Po dokončanem študiju se je najprej zaposlila v družinskem podjetju, nakar v ronški podružnici Za-

Alenka Pahor

družne banke Doberdob in Sovodnje. V zakon z možem Luco je stopila na Kraški ohceti leta 1999. Iz objema najdražjih jo je odtrgal rak, ko je imela samo 44 let. Spomin na njen pogum in na njen boj proti bolezni tudi danes navdihuje dobre ljudi in zlasti tržiško sekcijo ANDOS.

GORICA - Protestna mobilizacija na zavodu INPS

Dvanajst zaposlenih na prepihu, uradi zaprti zaradi zborovanja

Obvestilo na vhodnih vratih zavoda

Goriški sedež pokojninskega zavoda INPS tvega krčenje zaposlenega osebja. Delovno mesto naj bi izgubilo dvanajst uslužbencev, saj tako predvideva načrt za reorganizacijo celotnega zavoda, ki mu sindikati ostro nasprotujejo. Enotno sindikalno predstavništvo je včeraj sklicalo zborovanje, zaradi katerega sta bila zaprta oba sedeža zavoda v goriški pokrajini, to se pravi v Gorici in Trzinu.

Sindikalisti opozarjajo, da je zavod prekinil nadomeščanje upokojenih uslužbencev z novimi; ravno tako prekinjeno je tudi obnavljanje delovnih pogojev. V prihodnje naj ne bi potrdili pogojev zaposlenim na določen čas in pre-

kernim delavcem. Zaradi vseh omejenih ukrepov naj bi bil goriški urad ob dvanajst delovnih mest, kar je po besedah sindikatov zelo veliko, še zlasti upoštevajoč splošno gospodarsko krizo. Po podatkih sindikalnih organizacij se je včerajšnjega zborovanja udeležilo devetdeset odstotkov zaposlenih, kar nedvomno dokazuje, da so uslužbenci izredno zaskrbljeni nad svojo prihodnostjo in nad samim delovanjem zavoda. Sindikalni predstavniki so že napovedali nove pobude, s katerimi želijo opozoriti na stisko zaposlenih. Za jutrišnji dan je že itak napovedana stavka baznih sindikatov, mobilizacija pa naj bi se nadaljevala tudi v ponedeljek.

TRŽIČ - A2A

»Premoga že preveč«

Odbor išče zavezništvo z občinami

»Številni občinski svetniki so se že odzvali našemu vabilu. Na jutrišnjem shodu nas bo veliko, saj se vedno več ljudi zaveda, da smo v Trzinu sežigali že dovolj premoga.« Člani posoškega odbora No carbone so prepričani, da stališče proti sežiganju premoga v tržiški termoelektrarni podjetja A2A bi morale zavzeti vse sosednje občine. Zato so občinskim svetnikom iz Trziča, Ronk, Štancana, Gradeža, Doberdoba, Foljana-Redipulje, Škocjana in Devin-Nabrežine poslali osnutek resolucije, s katero naj bi se posamezne občine izrekle proti premogu. Da bi pojasnili svoja stališča, prireja odbor No carbone javno srečanje jutri ob 17.30 v baru Deo na Drevoredu San Marco v Trzinu.

»Resolucijo proti sežiganju premoga bi morali odobriti v vseh občinah tržiškega mestnega okrožja. Posamezne občinske svetnike pozivamo, naj vsebino našega osnutka resolucije prilagodijo svojim realnostim in naj se zavzamejo za podporo čim večjega števila ljudi,« pravijo v odboru No carbone in dodajajo, da je treba v javnosti spregovoriti o številnih nedoslednostih in nejasnostih, ki so vezane na načrt o obnovi tržiške termoelektrarne. Po njihovem mnenju je sežiganje premoga iz okoljskega in zdravstvenega vidika nedopustno, saj povzroča visoko stopnjo strupenih emisij, ki se jih je na Trzinu v preteklih štiridesetih letih nabralo že dovolj.

GORICA - Napovedujejo slovenski prevod

V priročni knjigi vojno dogajanje in duša Sabotina

Ižel je priročni vodnik na stotridesetih straneh, ki je v celoti posvečen Sabotinu. Krstno so ga predstavili v torek v Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju. Knjiga z naslovom »Itinerari segreti della Grande Guerra nel Goriziano - L'anima del Sabotino« je izšla pri videmski založbi Gaspari in se vsebinsko navezuje na obeleževanje skorajšnje stoletnice začetka prve svetovne vojne. Avtorji so upokojeni podčastnik Walther Olmi, ki je bil od leta 1971 dalje poveljnik v italijanski vojašnici na Sabotinu, Mario Muto, predsednik goriškega centra za arheološke in zgodovinske raziskave ter pobudnik ureditve muzeja v opuščeni italijanski vojašnici na Sabotinu, in publicist Gianluca Badoglio, vnuk italijanskega maršala Pietra Badoglia. Knjiga ponuja bralcu vpogled v vsa zgodovinska obdobja, ki so v obliki različnih spomenikov izpričana na Sabotinu; največji poudarek je seveda namenjen prvi svetovni vojni. Poleg tega so v vodniku zaobjete tudi sabotinska geologija, flora in favna.

Podpredsednica pokrajine Mara Černic je med torkovo predstavitevjo uvodno

VODNIK (LEVO) IN VRH SABOTINA

ma povedala, da je pokrajinska uprava izkoristila obletnico vojne za promocijo zgodovinskega turizma na Goriškem. »S sodelovanjem vseh lokalnih akterjev želimo oblikovati privlačno in raznoliko turistično ponudbo, ki bo promovirala celoten goriški teritorij,« je poudarila.

Gianluca Badoglio je spregovoril o svojem dedu in se posebej osredotočil na 6. soško bitko, po kateri so italijanske čete avgusta 1916 prikorakale v Gorico. »Kljub kasnejšemu polomu v Kobaridu je ravno na Sabotinu moj ded doživel svoj prvi uspeh kot vojskovodja,« je zatrdil Badoglio in po-

jasnil, da se je takratni italijanski poveljnik po briljantni in hitri vojaški karieri lotil izredno poglobljenih topografskih študij hriba z namenom, da bi organiziral uspešno ofenzivo in sovražniku zadal čim hujši udarec. Na predstavitvi je beseda tekla tudi o dogajanju na Sabotinu po razmejitvi. Upokojeni podčastnik Olmi je s serijo anekdot potrdil, da je imela na videz nepropustna meja tam človeški značaj: »Vrsto let pred Osimskim sporazumom in nato po njem smo mejno črto na gori sistematično patroljirali. Z graničarji na nasprotni strani pa smo le izmenjali kako besedo, zavi-

tek cigaret ali steklenico piva.«

Publikacijo odlikujejo številni fotografski posnetki s fronte iz arhiva Pietra Badoglia. Kljub temu da pri posameznih poglavjih ne navaja bibliografskih virov, je pregledna in vabi k branju, nedvomno pa sodi v nahrbtnik, ko se bomo odpravljali na Sabotin. Na torkovi predstavitvi, ki je žal bila skromno obiskana in se je je med drugimi udeležil Lovrenc Persoglia, predsednik združenja Krajevna skupnost Pevmaštmaver-Oslavje, smo tudi slišali, da namerava založnik v kratkem izdati slovenski prevod vodnika. (VaS)

Vojašnica kraj nasilja

Forum za Gorico v sodelovanju z goriško sekcijo VZPI-ANPI prireja danes ob 18. uri na svojem sedežu v Ulici Ascoli 10/A v Gorici predstavitev knjige Irene Bolzon »Repressione antipartigiana in Friuli - La Caserma "Piave" di Palmanova e i processi del dopoguerra«. Kasarna je bila kraj velikega nasilja nad pripadniki odporniškega gibanja, v njej danes načrtujejo muzej odpornišva. Ob avtorici bosta na to temo spregovorili zgodovinki Anna Di Gianantonio in Alessandra Kersevan.

Joško Sirk v »Dobri ideji«

Na prvem programu TV Slovenija bo nocoj ob 21.30 oddaja »Dobra ideja«, ki izpostavlja resnične zgodbe uspešnih podjetnikov. V oddaji bo nastopil Joško Sirk iz Subide, učitelj in vzornik mnogih slovenskih gostincev.

V Brdih Jenkova nagrada

Na sedežu umetniške ambasade Republike Poljske v Medani bodo danes ob 18. uri podelili Jenkovo nagrado. Gre za nagrado Društva slovenskih pisateljev za najboljšo pesniško zbirko zadnjih dveh let. (km)

Fizika v observatoriju

V astronomskem observatoriju pri Fari bosta nocoj od 20.30 dalje konferenci o črnih luknjah in elementarnih delcih. Na vsem razumljiv način bosta predavala mlada fizika Camilla Santoli in Stefano Maurizio.

GORICA - Združenje G. Mazzini ENDAS v galeriji Ars

Barvne prisotnosti

Večina razstavljalcev se je likovni umetnosti približala v tretjem življenjskem obdobju

Dobro obiskano odprtje razstave v goriški galeriji

Do 28. oktobra bo v galeriji Ars na goriškem Travniku, nad Katoliško knjigarno, na ogled razstava likovnih del triindvajsetih članov kulturnega združenja G. Mazzini ENDAS iz Trziča. V glavnem gre za ustvarjalce, ki so se likovni umetnosti približali v svojem tretjem življenjskem obdobju in se kar pogosto pojavljajo na skupinskih razstavah po deželi FJK, pa tudi v Sloveniji. Pomembno in hvalevredno je njihovo sodelovanje s sorodnimi sredinami iz Goriških Brd ter iz

Deskel in Kanala. V galeriji Ars razstavljajo že drugič, tokrat pod naslovom »Barvne prisotnosti«.

Dobro obiskanega odprtja razstave se je v minulem tednu udeležila tudi prefektnja Maria Augusta Marrosu, ki je običajna gostja na kulturnih prireditvah v mestu. O avtorjih, ki se predstavljajo z deli v različnih likovnih tehnikah in različnega navdiha, sta spregovorila Jurij Paljč in slovenskem jeziku, Maria Grazia Persolja pa v italijanščini. Raz-

stavljavci so Alda Antoni, Gilberto Bezzi, Adriana Benedetti, Adriano Boscarol, Edes Frataltone, Tiziana Millo, Emilja Mask, Giorgio Gallottini, Paolo Davanzo, David Cej, Maria Angela Davi, Flavia Delise, Graziella Miniussi, Gianfranca Salateo, Taddeo Sedmak, M. Grazia Persolja, Armando Pizzignach, Rino Rizzuto, Fiorella Sponton, Luisa Schleindler, Valdiero Vecchiet, Roberto Zanin in Anita Zuberti. Njihova dela so na ogled do 28. oktobra po urniku knjigarne. (vip)

GORICA - Na pobudo »prijateljev vesele umetnosti«

Zjutraj ne več rosno mlada kolesa, zvečer znaki in barve Erikine duše

Društvo t.i. prijateljev vesele umetnosti (»Amici dell'arte felice«), ki ima svoj sedež v kavarni HiC pri pevmskem mostu, je delavno in ustvarjalno. Komaj se je zaključila odmevna razstava lesenih ptic in drugih gozdnih živali, ki jih je izdelal Giorgio Burgnich, že so pripravljeni na odprtje nove razstave. Stene kavarne bodo tokrat krasila likovna dela mlade goriške avtorice Erike Sosol.

Slikarka samoukinja o sebi pravi, da je »z očmi kradla znanje svojih profesorjev risanja«, željo po risanju je imela že od mladih nog, zlasti pa še željo, da bi postala restavratorka zidnih poslikav in umetniških del. Zato se je odpravljala na večdnevna potovanja v Firence, Rim, Assisi in

v druga umetniška mesta, kjer je občudovala umetnine mojstrov iz preteklosti. Erika Sosol je že razstavljala v Trziču, Ronkah, Gradežu, Foljanu in Gorici. Svoje risbe - domače živali so na njih pogost motiv - rada opremlja z verzji, ki jih sama spiše. Odprtje njene razstave z naslovom »Znaki in barve duše« bo v soboto, 19. oktobra, ob 18.30.

Ravno tako v soboto, vendar v dopoldanskem času, bo pred kavarno HiC start netekmovalnega kolesarjenja po mestu in okolici. Pobudo so sicer nameravali izpeljati že prejšnjo soboto, a so jo zaradi dežja odložili. Tokratno kolesarjenje bo prav posebno in bo imelo pridih pretekega časa, saj so zaželeni kolesa, ki niso več ro-

sno mlada. Potekalo bo pod naslovom »S kolesom po poteh naših dedkov«. Nekateri ne več rosno mlada kolesa smo videli že minulo soboto, ko so se kljub dežju na startnem mestu zglasili nekateri »neustrašni« kolesarji na biciklih svojih dedkov in babic ali pa iz svojega otroštva. Gre na primer za kolesa znamk Wander, Bianchi, Willer, Bottecchia ..., ki so izginila s tržišča. Prireditelji vabijo kolesarje, naj imajo na sebi oblačila, ki so usklajena s časom izdelave kolesa. Start izpred kavarne HiC bo v soboto, 19. oktobra, ob 10. uri. Med potjo bodo kolesarji obiskali znane gostinske lokale, cilj pa bo okrog 13.30 na dvorišču doma Andrej Paglavac v Podgori. Tam bo zaključna družabnost s prigrizkom. (vip)

GORICA - Gosta v Kulturnem domu

S težavami so seznanili dva deželna odbornika

Odnosi s prejšnjo deželno vlado niso bili »zgledni«, kaj pa s sedanjo?

Igor Komel (z leve), odbornika Gianni Torrenti in Sara Vito, Daniela Ciac

Deželni odbornik za kulturo Gianni Torrenti je pred dnevi prvič uradno obiskal Kulturni dom v Gorici. Spremljala ga je odbornica za okolje, energetiko in pogodovanje Sara Vito s sodelavko Daniela Ciac. Predsednik Kulturnega doma, Igor Komel, ki je ob sebi imel člane upravnega odbora, je gostinca iz deželne vlade predstavil široko paleto kulturnih in športnih dejavnosti, ki redno potekajo v tamkajšnjih prostorih. Posebej je izpostavil, da splošna gospodarska kriza, ki ne prizanaša nikomur, sili kulturne ustanove, da temeljito razmislijo o svoji vlogi z ozirom na vse hujše finančne reze. »Z obiskanostjo Kulturnega doma - tako slovenskih kakor tudi italijanskih in furlanskih dogodkov - smo lahko zadovoljni,« je povedal Komel: »Iz tega izhaja, da v težkih časih, kakršnim smo danes priča, kultura privlači in povezuje ljudi. Na takšen način odigra v nenadomestljivo družbeno vlogo.«

Predmet pogovora so seveda bi-

li tudi odnosi med Kulturnim domom in upravo dežele Furlanije-Juljske krajine. V prejšnjem mandatu, ko je bila na vladi desnosredinska politična garnitura in je kulturni resor vodil odbornik Elio De Anna, odnosi niso bili »zgledni«, so ocenili, Komel pa je k temu dodal, da so bili »pod elegantnim minimumom«. V nadaljevanju je beseda tekla o še drugih perečih vprašanjih, ki bremenijo delovanje Kulturnega doma, kot na primer redno vzdrževanje prostorov in njihovo prilagajanje novim zakonskim predpisom. Gostitelj je seveda omenil paradne konje Kulturnega doma - glasbeni festival Across the Border, festival komičnega gledališča Komigo, Pesmi ob meji ... -, ki so globoko vraščeni v goriško kulturno okolje.

Odbornik Torrenti se je ob slovesu pohvalno izrazil o poslanstvu slovenskega hrama kulture, ki s svojim doprinosom plemeniti mestno, čezmejno in nasploh deželno kulturno sceno, je še dejal.

Jubilanta na dan poroke

SOVODNJE Helena Kuzmin in Ivo Peteani »diamantna«

V Škrljah bo danes veselo. Diamantno poroko praznujeta Helena Kuzmin in Ivo Peteani, ki sta se vzela ravno na današnji dan pred šestdesetimi leti. Oba sta rojena v Sovodnjah - Helena 2. oktobra 1927 v Potoku, Ivo pa 23. novembra 1922 v Škrljah. Helena se je že v mladih letih za šiviljo izučila v Štandrežu, med drugo svetovno vojno je vstopila v partizanske vrste in bila kurirka. Tudi Ivo se je zaposlil še kot mladenci, in sicer v trziški ladjedelnici, nakar

je bil vpoklican v vojsko. Med vojno je bil v mornarici, po vojni pa se je kot obhodnik in redar zaposlil na kornaj ustanovljeni sovojenjski občini; tam je služboval do upokojitve leta 1985. Leta 1954, 1960 in 1962 so ju osrečila rojstva hčere Dolores ter sinov Maurizia in Valterja. Helena se je zaposlila v rubijski tovarni, a jo je morala zaradi zdravja zapustiti. Ivo pa se je kot borec vključil v vaško sekcijo VZPI-ANPI; več let je bil podpredsednik Društva slovenskih upokojencev za Goriško in sodeloval je pri sovojenjskem balinarskem odseku. Njunega jubileja se danes veselijo hči Dolores ter sinova Maurizio in Valter z družinami.

SOVODNJE Obujajo zamolčani spomin

Ob bližajoči se stoletnici začetka prve svetovne vojne si gospodarska zadružica Brajda z Vrha prizadeva izpopolniti seznam padlih avstro-ogrskih vojakov, rojenih in bivajočih na Vrhu in v drugih vaseh sovojenjske občine. Zadružica vabi k sodelovanju sorodnike in potomce padlih vojakov. Hvalevredna pobuda ima kot cilj povrniti predolgo zamolčani kolektivni spomin; v avstro-ogrski vojski so bili pripadniki različnih narodov in narodnosti, ki so sestavljali nekdanjo skupno državo, med njimi tudi zelo številni iz Goriške, umrli pa so na »napačni« strani in so bili zato obsojeni na pozabo. Sorodniki in potomci padlih lahko pomagajo z nudenjem informacij (tudi drobnih in na prvi pogled nepomembnih), s posredovanjem fotografskega in drugega gradiva ter najrazličnejših podatkov, uporabnih za uresničitev naloge. Kontaktne osebe so Walter Devetak (tel. 0481-882688), Marija Češcut (tel. 0481-882657) in Vlado Klemše (tel. 0481-882079).

VRH - V soboto Za zaključek na Brestovec

Po Krasu z Mitjo Jurnom

Udeleženci zadnjega jesenskega izleta v okviru pobude »Spoznajmo okolico« se bodo v soboto, 19. oktobra, z Vrha podali na Brestovec, kjer si bodo ogledali kaverne s topniškimi položaji in strelske jarke, ki so jih pred nedavnim obnovili. Izlet prireja Lokanda Devetak, vodil ga bo izvedenec in ljubitelj Krasa Mitja Jurén. Udeleženci se bodo zbrali ob 8.45 pred Lokando Devetak, ob 9. uri pa je predviden odhod. Ob 13.30 se bodo udeleženci vrnili v Lokando Devetak, kjer jih bo pričakalo kosilo z vinom iz kmetije Gradiscuta in ob prisotnosti njegove lastnika Roberta Princica. Za udeležbo je obvezna prijava na telefonskih številkah 0481-882488 in 0481-882005 ali na naslovu elektronske pošte info@devetak.com. Prireditelji priporočajo športne obleke in primerno obutev za hojo po gozdnih cestah in stezah.

Prireditve

»VIVACENTRO JAZZ« V TRŽIČU: v petek, 18. oktobra, v lokalu Original Joe's v Ul. IX Giugno 68 koncert pevke Grazielle Vendramin in pianista Renata Struklja.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ IN KROŽEK ANTON GREGORČIČ vabita na »Srečanja pod lipami« danes, 17. oktobra, ob 20. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Gostja večera bo Mira Cencič, publicistka in raziskovalka, docentka za didaktiko, avtorica monografije o Tigrju, goriški sredini, Črnih bratih, beneških čedermacih, svoje zadnje delo je posvetila Tomaju.

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja vsako soboto od 15. do 16. ure otroške urice namenjene otrokom vrtca in osnovne šole pod vodstvom Tanje Gaeta in njenih pomočnic; informacije po tel. 338-3176605 (Katjusa).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA vabi v soboto, 26. oktobra, ob 19.45 na tradicionalno »Baklado«. Povorko po doberdobskih ulicah bo spremljala godba na pihala Kras iz Doberdoba, ob zaključku baklade bo v župnijski dvorani popestril večer moški pevski zbor Jezero, sledila bo družabnost. Izkupiček bo namenjen hospicu Via di Natale v Avianu.

»**KNJIGA OB 18.03**« v dvorani APT v goriški železniški postaji: danes, 17. oktobra, bo predstavitev knjige »Officina Bolivar« Maura Daltina.

ZDRUŽENJE AMICI DI ISRAELE in furlansko kulturno združenje Gentes prireja danes, 17. oktobra, ob 18. uri srečanje z izraelskim avtorjem Shimonom Adafom. Predstavil bo svoj roman »Volti bruciati dal sole«.

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo v petek, 18. oktobra, ob 18. uri predstavitev knjige »Gli Amici dei Musei incontrano l'arte II - Il borgo di Sanvincenti« Stefanie Grion; več na www.leg.it, vstop prost.

DRUŠTVO KRAS DOL-POLJANE prireja na sedežu društva v soboto, 19. oktobra, »Doljanski oktoberfest«: ob 14. uri bo start pohoda na Kal po kraških sledeh, ki ga bo vodil Srečko Visintin; od 18. ure dalje bo ples in zabava s skupino Tri prašički.

KULTURNO DRUŠTVO SABOTIN prireja v soboto, 19. oktobra, v društvenih prostorih v Štmavru kulturni večer z začetkom ob 20. uri. Oblikovali ga bodo moški pevski zbor Štmaver in ansambel SCGV Emil Komel. Obiskovalci si bodo lahko ogledali tudi razstavo fotografij Katerine Pittoli in Yulije Chumachenko. Prireditelji so organizirali v sklopu 24. Jesenskega pohoda na Sabotin, ki bo v nedeljo, 20. oktobra, z zbirališčem nad sabotinsko cesto ob 8.30 in odhodom ob 9. uri.

»**POJDI Z MENOJ - S PESMIJO PO SLOVENIJI**« - Občina Sovodnje s podporo Fundacije Goriške hranilnice vabi na predstavitev istoimenske knjige in zgoščenke, ki bo v torek, 22. oktobra, ob 18. uri, v občinski knjižnici v Sovodnjah. Knjigo in zgoščenko bodo predstavili Blaž Pucihar, avtor glasbenih priredb, Dušica Kunaver, avtorica besedil, Damijan Stepančič, ilustrator in Irma Toman, predstavnica založbe Oka.

Mali oglasi

PRODAM peč na drva; tel. 340-2719034.

Pogrebi

DANES V GRADIŠČU: 10.00, Pierina D'Andri (iz goriške splošne bolnišnice) v stolnici in na pokopališču; 11.30, Celestina Grison vd. Bertoli (iz goriške splošne bolnišnice) v stolnici in na pokopališču.

DANES V ZAGRAJU: 11.00, Elide Cecchetto vd. Perizzolo (iz Trsta) v cerkvi in na pokopališču.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Gledališče

23. GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD v Kulturnem domu v Gorici: v petek, 18. oktobra, ob 20.30 »Uomini sull'orlo di una crisi di nervi« (R. Galli in A. Capone), nastopa gledališka skupina Estravagario Teatro iz Verone; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

»**ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN 2013**« organizira PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: 20. oktobra ob 17. uri komedija »Mandrangolo« (Nicolò Macchiavelli), nastopa KD Kontrada - Kanal, v režiji Blaža Valiča; 3. novembra ob 17. uri ljudska drama »Razvalina življenja« (Fran Saleški Finžgar), nastopa KUD Polzela, v režiji Matjaža Jeršič; 17. novembra ob 17. uri komedija »Ne zdaj, srček...« (John Chapman - Ray Cooney), nastopa DPD Svoboda - Loška Dolina, v režiji Boruta Zakovška; 8. decembra ob 18. uri komedija »Lahkokrilec« (Pavel Lužan), nastopa KUD Svoboda - Zalog, v režiji Jožeta Valentičar; 25. januarja 2014, ob 20. uri premiera »Trije vaški svetniki« (Max Real - Peter Militarov), nastopa dramski odsek PD Štandrež, v režiji Jožeta Hrovata, abonmajski ponovitev bo 26. januarja, ob 17. uri. Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža eno uro pred vsako predstavo; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

»**ZIMSKI POPOLDNEVI**« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: 26. oktobra »Il grande viaggio«, 16. novembra »Piccolo passo«, 30. novembra »Voglio la luna«, 14. decembra »Il gioco del lupo«, 18. januarja 2014 »A proposito di Piter Pan«, 1. februarja 2014 »L'airone e il grande fiume«, 15. februarja 2014 »La grande foresta«, 22. februarja 2014 »La città e il drago«; do

25. oktobra poteka predprodaja abonmajev in vstopnic v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici ob ponedeljkih, torkih in četrtek 10.00-12.00, 15.00-16.30, ob sredo 10.00-12.00, 16.30-19.00 in ob petkih 10.00-14.00 (tel. 0481-537280, 335-1753049).

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA: danes, 17. oktobra, ob 20. uri »Morilec« (Eugène Ionesco); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

V DVORANI BERGAMAS v Gradišču bo v soboto, 19. oktobra, ob 20.45 gledališka skupina Terzo Teatro predstavila predstavo »Sogno di una notte di mezza estate« Williama Shakespearea, ki jo je preoblikoval in režiral Luca Ferri.

Kino

DANES V GORICI KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Cattivissimo me 2«. Dvorana 2: 18.00 »Uomini contro« (vstop prost). Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Gloria«.

DANES V TRŽIČU KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Cattivissimo me 2«. Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Escape Plan - Fuga dall'inferno«. Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.10 »Cose nostre - malavita«. Dvorana 4: 17.30 - 22.00 »Aspirante vodovo«. 20.15 »Sacro GRA«. Dvorana 5: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Una piccola impresa meridionale«.

Razstave

ANMI (Associazione Nazionale Marinai d'Italia) vabi danes, 19. oktobra, ob 17. uri na odprtje spominske razstave »Marinai nella Grande guerra« v Ul. Carducci 4 v Trziču.

RAZSTAVA POSVEČENA PAVLINI KOMEL, njeni družini in društvenemu delovanju, ki jo je društvo Kras Dol-Poljane postavilo na svojem sedežu na Palkišču, bo na ogled še do 19. oktobra. Na obisk vabijo tudi šole, informacije po tel. 338-3176605 (Katjuša Kosič).

V GALERIJ MARIO DI IORIO v državni knjižnici v Gorici bo v soboto, 19. oktobra, ob 11. uri odprtje razstave Goričanke Mariadolores Simone z naslovom »Tantra«; na ogled bo do 31. oktobra od ponedeljka do petka 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.30, vstop prost.

»**KOGOJEVI DNEVI**«: v petek, 18. oktobra, ob 18.30 v Galeriji Rika Debenja-

ka v Kanalu odprtje razstave Pavla Medvečka, ob slikarjevi osemdesetletnici.

Šolske vesti

MINI ŠOLA SLOVENŠČINE: Hiša pravljic in jezikovni center Poliglot iz Nove Gorice vabita otroke od 6. do 10. leta k vpisu na tečaj slovenskega jezika. Z novimi metodami poučevanja in skozi igro, pravljice, glasbo, ustvarjalni gib in likovno ustvarjanje bodo otroci na zabaven in učinkovit način bogatili svoje znanje jezika. Tečaj bo potekal ob torkih v Sovodnjah ali Doberdobo od 5. novembra dalje. Prijave in informacije na hisappravljic@gmail.com ali 334-1243766 (Martina Šolc).

Izleti

SPDG vabi v nedeljo, 20. oktobra, na tradicionalno druženje ob kosanju pri Štekarju v Števerjanu. Ob priložnosti prireja tudi pohod in kolesarsko vožnjo (gorska kolesa). Zbirališče za pohod in vožnjo ob 9.45 pred športno halo v Podgori.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo v soboto, 19. oktobra, enodnevni avtobusni izlet v naravni rezervat lagune v Maranu z zakusko na ladji in kosilom v oazi. Po povratku bo ogled vinske kleti, kjer bodo ponudili narezek in pokušnjo vin; informacije in vpisovanje po tel. 0481-78398 (trgovina Mila), 0481-78000 (gostilna Peric) in 380-4203829 (Miloš). Avtobus bo ob 7.45 v Štivanu, ob 8. uri pred spomenikom v Jamljah, ob 8.15 v Doberdobo in ob 8.30 pred picerijo Al gambero v Ronkah.

»**SABATO IN BUS**« ob nizu »Knjiga ob 18.03«: v soboto, 19. oktobra, ob 10.03 bo Stefano Cosma vodil izlet na temo Krasa in Ungarettija; rezervacije in informacije od ponedeljka do petka 9.00-12.00 po tel. 342-5542360.

24. JESENSKI POHOD NA SABOTIN bo v nedeljo, 20. oktobra, z zbirališčem nad sabotinsko cesto ob 8.30 in odhodom ob 9. uri. Na vrhu Sabotina med ruševinami cerkve Sv. Valentina bo ob 10.30 maša, za udeležence pohoda bosta sledili kosilo ob 12.30 ter družabnost.

AŠKO KREMENJAK IN TD DREN prireja 18. Kraški krožni pohod Jamlje - Sela na Krasu - Jamlje v nedeljo, 20. oktobra. Ob 9. uri vpisovanje v večnamenskem centru v Jamljah, ob 10. uri začetek pohoda. Ob 13. uri kosilo v Jamljah, sledijo družabne igre za prehodni pokal in ples. Obvezen je veljavni osebni dokument. Ob slabem vremenu pohod odpade.

Italije najbrž ne bo med nosilci pri žrebu skupin

RIM - Italijanska nogometna reprezentanca (na sliki ANSA Mario Balotelli in selektor Cesare Prandelli), kot kaže, ne bo med nosilci pri žrebu skupin (v prvem bobnenju). Potem ko sta Kolumbija in Urugvaj zmagali kvalifikacijske tekme, sta obe reprezentanci prehiteli Italijo na mednarodni lestvici FIFA. Novica pa še ni uradna, saj Urugvaj se še ni uvrstil na svetovno prvenstvo in mora odigrati še dodatno tekmo proti Jordaniji. Žreb skupin svetovnega prvenstva bo 6. decembra v Braziliji.

V Sarajevu 50-tisočglava množica

SARAJEVO - Več kot 50.000 ljudi je v Sarajevo pričakalo nogometno reprezentanco BiH, ki se je po zmagi v Litvi prvič v zagotovila nastop na velikem tekmovanju. Izbranci Safeta Sušića so v skupini G zasedli prvo mesto in si s tem priborili nastop na svetovnem prvenstvu v Braziliji. Na ulicah Sarajeva in drugih bosanskih mest je vladalo veliko slavlje, ki je trajalo do zgodnjih jutranjih ur.

NAŠ POGOVOR - Mario Gerjević o košarkarski evroligi

»Kruta realnost«

»Letošnja evroliga bo veliko bolj izenačena od prejšnjih. Favorita si nihče ne upa napovedati,« je pred novo sezono najelitnejšega evropskega klubskega košarkarskega prvenstva dejal pomočnik trenerja Jadrana **Mario Gerjević**, ki je še dodal: »Pričakujem, da bo predvsem prvi del zelo nepredvidljiv. Košarkarji, ki so z reprezentancami igrali na EuroBasketu v Sloveniji, so utrujeni, saj so trenirali celo poletje. Niso imele počitka. Do decembra bržkone ne bodo v najboljši formi. Napovedujem, da bodo presenetile na papirju slabše ekipe, ki so bolj uigrane in spočite.«

Slovenskih ekip letos ni v evroligi. Ali kratkoročno lahko pričakujemo nastop kakega slovenskega kluba v najelitnejšem tekmovanju?

Žal ne. Zamudili smo vlak, ki ga bomo s težavo znova ujeli. Z neigranjem v evroligi bomo izgubili stik z najboljšo košarko. Zaradi tega bo ostala na cedilu vsa slovenska košarka. Vključno z mladinskimi sektorji.

Mario Gerjević

KROMA

Ne bo nam več uspelo se primerjati z najboljšimi.

Kateri pa je recept za ponovni dvig košarke?

V Sloveniji bo treba odslej še boljše delati z mladimi košarkarji. Samo tako bomo dvignili raven tega športa. Morali bi izkoristiti navdušenje, ki je nastalo na slovenskem EuroBasketu.

Ali je razlika med evropskim pokalom, v katerem nastopa ljubljanska Olimpija, in evroligo tako velika?

Ogromna. Evropski pokal je dobesedno drugorazredno tekmovanje. Resnici na ljubo je ta pokal največ, kar trenutno zmoremo. Realnost je kruta. Olimpija je tudi v ABA ligi začela zelo slabo. Prepričan pa sem, da se bodo pobrali.

Še dobro, da v drugih evropskih ekipah nastopajo nekateri slovenski košarkarji (E. Lorbek in Nachbar pri Barceloni, Z. Dragić Malaga, Begić Olympiacos, Vidmar Fenerbahçe, Blažič Crvena zvezda).

To je edina pozitivna plat. Podrobneje bom spremljal njihove nastope.

Uvodoma ste povedali, da v letošnji evroligi ni favoritov. Pa vseeno: katere ekipe so najboljše opremljene?

V prvi vrsti sta to Real Madrid in Barcelona. Španska liga je najboljša v Evropi. Za sam vrh se bo boril še moskovski CSKA, carigradski Fenerbahçe, ki ga letos vodi najboljši trener na sveti Željko Obradović, in še kaka grška ekipa (Panathinaikos ali Olympiacos). Grška gostovanja bodo težka za vsa koga, saj je tam domače občinstvo šesti mož na igrišču. Ko je srečanje izenačeno, ti fantično navijanje, ki smo ga navajeni videti v grških športnih dvoranih, pride še kako na roko. Tudi sodniki so bolj popustljivi.

Kaj pa italijanski ekipi Siena in Milano?

Izjemen uspeh bo, če se bosta italijanski ekipi prebili iz skupine Top 16. Italijanski košarkarsko prvenstvo je vse manj kakovostno in to se še kako pozna na bolj zahtevni evropski ravni.

Za konec: ali bi najboljša evropska ekipa premagala prvaka NBA lige?

Če bi tekmo igrali po pravilih FIBA in bi sodil evropski sodnik, potem bi zmagala evropska ekipa. Pravila ameriške košarke so nekoliko drugačna in temu je prilagojeno tudi sojenje. Američanom bi zaradi korakov najbrž dosodili vsaj 25 napak. Evropski igralci imajo večji intelektualni potencial.

Jan Grgić

NOGOMET - A-liga Cagliarija v soboto ne bo v Trstu

TRST - Sobotno tekmo 8. kroga nogometne A-lige med Cagliarijem in Catanio ne bodo igrali na tržaškem Roccu, ampak na stadionu Sant'Elia. Cagliari je dovoljenje za igranje na domačem stadionu – igral bo sicer samo pred manj kot 5.000 gledalci – prejel včeraj zvečer od nadzorne komisije Občine. Prvoligaška ekipa je zadnjo tekmo na Sant'Elia igrala 1. aprila 2012.

SP POZIMI! - Mednarodni sindikat profesionalnih nogometašev (FifPro) je napovedal, da bo svoje člane nagovarjal, da bojkotirajo svetovno prvenstvo leta 2022 v Katarju, če ga bodo pripravili v poletnem terminu. »V Katarju poleti ne bomo igrali, grozimo že zdaj, tako da nihče ne bo mogel reči, da ga niso opozorili. Igrati na temperaturah blizu 50 stopinj Celzija ni normalno, tudi če so stadioni klimatizirani. Ne gre samo za igrance, ampak tudi za vse druge, ki sodelujejo pri nogometnih tekmah. Prvenstvo se mora igrati pozimi,« je dejal predsednik FifProja Philippe Piat.

DRAŽJE VOZOVNICE - Mediji v Braziliji so poročali, da se bodo med nogometnim svetovnim prvenstvom v Braziliji letalske vozovnice domačih letalskih služb podražile za 577 %. Skratka, cena leta iz San Paola do Ria de Janeiro bo enaka ceni leta iz San Paola v New York. Kar trikrat dražje pa so že tudi cene hotelskih sob.

KOVAČ NOVI SELEKTOR - Potem ko je Igor Štimac odstopil z mesta selektorja hrvaške nogometne reprezentance, so za začasnega selektorja, ki bo reprezentanco vodil v dodatnih kvalifikacijah za svetovno prvenstvo, imenovali nekdanjega reprezentanta Nika Kovača.

PO VZORU LIGE EBEL - Po vzoru hokejske lige Ebel, odbojarske interlige, namiznoteniških in drugih tekmovanj so se tudi smučarji tekači odločili za tesno sodelovanje s tekmečji iz Italije in Avstrije. V letošnji sezoni bo tako zaživel novi pokal Brez meja. prvi sezoni bodo tekači nastopili v Beljaku (28. 12.), Sappadi (2. 2. 2014) in v Planici (16. 2. 2014).

ROKOMET - Rokometaši velenjskega Gorenja so v tekmi 4. kroga evropske lige prvakov (skupina D) na domačem igrišču izgubili z danskim Aalborgom s 25:30 (11:15).

Košarkar Siene Daniel Hackett (desno) in Jamont Gordon (Galatasaray) med sinočnjim italijansko-turškim dvobojem evrolige v športni palači Mandela Forum v Firencih, kjer bo Siena igrala domače evropske tekme

ANSA

Poraz Siene, Union Olimpija začela z zmago

EVROLIGA - 1. krog: Brose Baskets Bamberg - Strasbourg 84:70; Montepaschi Siena - Galatasaray 75:84 (Hackett 26; Arroyo 21).

EVROPSKI POKAL - 1. krog: Union Olimpija - Varese 67:59 (16:18, 30:34, 46:48). Najboljši strelac Olimpije Salin s 15 točkami. Ostali izidi: Ewe Baskets - Sassari 77:96, Roma - Gravelines 69:75.

ODBOJKA - Medsebojni obračun Marko Kalc - Zoran Jerončič

»V gostilnah, trgovini in na trgu so vsi govorili o zmagi proti Kopru«

Marko Kalc ...

1. Kalčev Koper, kot je poudaril tržaški trener, ni podcenjeval novince v ligi. »Vedeli smo, da so Braslovče dobra in uigrana ekipa, ki ima poleg tega odličnega trenerja. Z Jerončičem se odlično pozna in sva v zelo dobrih odnosih. Po tekmi sem mu seveda čestital. Mi pa še nismo uigrani, saj smo po lanski sezoni popolnoma spremenili ekipo. Obenem smo storili preveč napak (kar 27), kar nam je bilo usodno,« je dejal Kalc. »Povrh tega je začetek sezone težaven tudi zaradi drugih faktorjev, saj še ne vemo, kakšna usoda nas čaka. Glavni pokrovitelj Luka Koper namreč še ni zagotovil finančnih sredstev do konca sezone. Za zdaj imamo prispevke zagotovljene le do konca leta. Upam, da se bo položaj glede pokrovitelja kmalu rešil, saj bomo samo tako trenirali bolj sproščeno in se bomo koncentrirali zgolj na odbojko.«

2. Lani smo prijetno presenetili in se uvrstili na 3. mesto. Letos ciljamo na miren obstanek ter uvrstitev v modro skupino, kjer se bodo ekipe borile za naslov. Liga je kar zahtevna, saj je kar nekaj dobro opremljenih klubov. Ljubljana ima solidno ekipo, z Braslovčami smo se že speli, Nova Gorica je znova angažirala izkušene veterane, dobro ekipo ima tudi Žirovnica. Konkurenca bo zahtevna. Prva slovenska liga je primerljiva italijanski B1-ligi. Punce pa trenirajo zelo dobro in profesionalno. V Kopru želimo obenem letos narediti kakovostni skok tudi v mladinskih ligah. Trudimo se, da bi na Obali zrasel soliden odbojarski mladinski sektor, od koder bi lahko tudi evropski klubi črpali mlade obetavne igralce.

3. Kljub odhodu nekaterih zvezdnikov bo ostala italijanska A1-liga najbolj kakovostno in izenačeno prvenstvo na svetu. Vse ekipe so odlično pripravljene. Med favoriti za državni naslov bodo Trento, Piacenza, Macerata, Modena. Ni izključeno, da bo presenetila tudi kaka druga ekipa. (jng)

Marko Kalc

KROMA

Na tekmi 1. kroga prve slovenske ženske odbojarske lige je novinec v ligi, Braslovče (trener je Zoran Jerončič), gladko s 3:0 premagal Luko Koper »coacha« Marka Kalca. »Nepričakovano«, za Jerončiča. Kalc pa je športno priznal poraz: »Enostavno so bile boljše«. Vprašali smo ju:

1. Kako je bilo na prvem prvenstvenem obračunu s prijateljem na nasprotnikovi klopi?
2. Kako bi ocenili prvo slovensko ligo, kdo so favoriti in kateri so vaši cilji?
3. Kdo bo letos glavni favorit v moški italijanski A1-ligi?

Zoran Jerončič ...

1. Trener Braslovč (Občina Braslovče, ki se nahaja na Štajerskem, šteje okrog 5 tisoč prebivalcev) Zoran Jerončič je bil po zmagi proti Luko Koper navdušen: »V nedeljo je cela vas (tu je samo ena trgovina in pet gostiln), ki živi in diha za odbojko, razpravljala samo o tekmi in zmagi proti Koprcankam. Telovadnica je bila polna. Vzdušje je bilo nepopisno. Tu sem našel pravo okolje zame. Vodstvo kluba me podpira in mi daje proste roke. Punce pa so popolnoma predane odbojki. Trudijo se in trenirajo vsak dan. Povprečna starost naše ekipe je 16,5 leta. Punce igrajo tudi v prvi kadetski in mladinski državni ligi. V Braslovče sem prinesel kar nekaj novosti. Letos imamo pomožnega in kondicijskega trenerja, odgovornega za statistike ter fizioterapevta. Še nekaj bi rad povedal ... Zanimivo je, da je uspešna članska ekipa v prvi ligi privabila letos v telovadnico kar 95 miniodbojkarjev, kar je za naše razmere odlično.«

2. »V prvi vrsti želimo doseči čimbolj miren obstanek. Po zmagi proti Kopru so tudi

Zoran Jerončič

BUMBACA

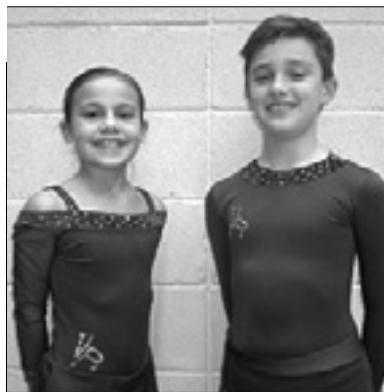
ambicije postale nekoliko večje. Poskusili se bomo uvrstiti v modro skupino, ki bo igrala v drugem delu za naslov prvaka. S tem bi matematično tudi dosegli obstanek. V prvi slovenski ekipi so vse šesterke zelo mlade. Liga je kar kakovostna in je prava kovačnica mladih odbojkaric. Na tekmah je veliko opazovalcev iz drugih evropskih držav. Res je tudi, da v tem prvem delu ne igrata ekipi Maribora in Kamnika, ki nastopata v interligi. Pridružili se bosta šele v drugem delu. Ti dve ekipi sta tudi glavna favorita za naslov prvakini.«

3. »V Italiji Trentino ne bo več tista udarna ekipa, ki smo je bili vajeni videti v zadnjih sezonah. Tudi Cuneo bo veliko izgubil z odhodom Grbića v ruski Kazan. Italijanska liga bo tako letos manj kakovostna. Na papirju bi moral biti favorit Macerata, ki pa je že presenetljivo izgubil v superpokalu proti Trentu. Nato sta še Piacenza in Maniajeva Modena.« (jng)

MICOLAUCICHEVA MED OSEM

Minuli konec tedna se je v Trevisu odvijal prvi kvalifikacijski turnir za mladinsko državno prvenstvo, ki so se ga udeležili povečini mladi iz severne in srednje Italije. Tekmovanja se je udeležilo tudi devet igralcev in igralcev Krasa, med katerimi je izstopala mladinka Claudia Micolaučič. Članica ekipe v A2-ligi se je uvrstila med najboljših osem. Presenetila je predvsem z gladko zmago proti Južnotirolki Miriam Sattler, ki je na državni lestvici dvajset mest pred njo. V dvoboju na nastop v polfinalu pa je izgubila proti Le Thi Hong, vsi trije nizi pa so bili izenačeni. Nastopili so še Katarina Milič in Giada Sardo med mladinkami, pri kadetih Andraž Štoka in Alessio Stibiel, Darshiko Bruni, Nikita Koren, Luca Ceppa in Sebastiano Lewental med najmlajšimi. Iz skupin se je prebil samo Alessio Stibiel, a je njegovo pot končal v osmini finala.

ČLAVNI VIPAVE NA POKALU DEŽEL

V toskanskem mestu Castiglione della Pescaia je državna kotalkarska zveza FIHP prejšnji konec tedna organizirala Pokal dežel, ki je v bistvu državno prvenstvo za najmlajše kotalkarje od sedmega do desetega leta starosti. Pravico do nastopa sta si z deželno reprezentanco priborila člana Vipave Petra Lakovič in Stefan Tomsic že na spomladanskem deželnem prvenstvu. Oba kotalkarja sta nastopila prepričljivo: Lakovičeva je osvojila 14. mesto med 37 nastopajočimi med najmlajšimi B, Tomsic pa je bil med 15 tekmovalci 4., zmagovalni oder pri začetnikih A je zgrešil za skromnih dvajset desetink.

V Vilešu je medtem nastopilo 12 najmlajših Vipave, ki so z dobrimi rezultati osvojili prvo mesto na društveni lestvici.

ODBOJKA - Konec tedna začetek prvenstva moške deželne C-lige s skupnima moštvoma

Dve ekipi, en cilj

Da steče letošnja odbojcarska sezona na Goriškem je bilo treba in je še treba veliko truda. Je namreč prva sezona, v katero se naša društva spuščajo enotno in s skupnim programom, organizirati pa morajo nastope v kar 17 moških in ženskih prvenstev, kar z organizacijskega vidika niso mačje solze.

»Bilo je veliko dela z logistiko, a smo zdaj vse zgladili in sezona lahko steče. V njej bomo postavili temelje odbojcarskemu goriškemu polu, ki ga počasi želimo ustvariti, da se v javnosti predstavimo kot privlačna odbojcarska šola, ki naj ima sloves organizacije, v kateri se dela dobro. Racionalizirali smo stroške, igralci prve ekipe so vsi z Goriškega, zato ne prejemo povračil stroškov, to pa nam omogoča, da investiramo v strokovnost trenerskega kadra,« pravi predsednik SZ Soča Fabio Tommasi.

Špico gibanja bo predstavljala članska ekipa v moški C-ligi s trenerskim parom Fabrizio Marchesini in Robert Makuc. Ekipa bo sicer nekoliko drugačna in šibkejša od napovedane. »Imamo smolo s centri. Devetak si je hudo urezal prst (52 šivov), Masi zaradi zdravja ne sme igrati, Vizina ne bo zaradi študija, Pavlovič pa lahko zaradi delovnih obveznosti do februarja trenira in igra samo po 20. uri. Ker smo se od vsega začetka dogovorili, da igralcev od zunaj ne bomo jemali, smo je moral Marchesini v centra prekvalificirati Lavrenčiča in Peršoljo, ki v tej vlogi še nikoli nista igrala. Prilaganje na vlogo bo trajalo še nekaj časa,« pravi predsednik OK Val Sandro Corva. Kljub tem težavam ostaja cilj isti: napredovanje. »Če ga ne bomo dosegli letos, ne bo nobene tragedije, saj je dogovor trileten,« poudarja še Corva. Glavna tekmeča za vrh naj bi bila po oceni predsednika OK Val videmski VBU in tržaški Ferro Aluminio, na stopnički nižje je Fincantieri, za večino drugih ekip pa ocenjujejo, da so slabe.

»Naša velika prednost je, da imamo dosti dobrih alternativ za začetno postavo in da lahko igrajo fantje v različnih vlogah,« je še nekoliko podrobneje analiziral ekipo športni vodja SZ Olympia Andrej Vogrič, od vedno za vezan svojemu društvu, morda pa ne vsi vedo, da je nekdanji igralec tudi za OK Val. »Ozračje v ekipi je dobro, povezanost med fanti tudi,« je še dodal. Prva ekipa bo sicer v prvem krogu prosta, zato bo z nastopil začele šele konec prihodnje tedna.

Igralci, ki niso prišli v poštve za prvo ekipo, bodo igrali v drugi pod okriljem SZ Soča. Šlo bo za zelo mlado ekipo (glavnina igralcev pripada kategorijam under 17 in under 15), njen edini cilj pa je obstanek v ligi. »Glavna naloga te ekipe (trener bo Ivan Markič, pomočnik Walter Princi) je v tem, da formira igralce za prvo ekipo, seveda pa si morajo fantje prizadevati ostati v ligi. Zavedamo se, da to ne bo lahko, potrebna bo tudi zelo dobra psihološka priprava,« je povedal Tommasi. Tudi ta ekipa bo imela štiri treninge na teden, kar je osnova za napredek, fantje pa bodo igrali tudi v odgovarjajočih mladinskih prvenstvih. Velja vsekakor dodati, da bosta ekipi med sabo povezani, imeli bosta tudi treninge druga za drugo v isti telo-

Združena goriška ekipa Olympia je nastopila že na letošnjem 40. pokalu Bazoviških žrtev

KROMA

vadnici, nekateri mlajši igralci druge ekipe bodo izmenično trenirali s prvo. Sočo Zadržno banko Doberdob Sovodnje čaka v prvem krogu, v soboto ob 20.30 gostovanje pri VBU-ju.

Stroške za vzdrževanje celotnega pogona si bodo društva delila na tri enake dele. V teku so pogovori za pridobitev močnejšega sponzorja za člansko ekipo, ki bo v tem primeru igrala pod njegovim imenom, sicer bo nastopila kot Olympia. Vendar to, katero je njeno ime, ni noben problem. Gre v vsakem primeru za ekipo vseh. (ak)

OLYMPIA

Stefan Čavdek	1996	172	libero
Jan Černic	1990	176	podajalec
Martin Devetak	1990	192	center
Filip Hlede	1982	173	podajalec
Matej Juren	1991	188	napad.
Matija Komjanc	1993	187	korektor
Luca Lavrenčič	1986	190	kor/cen
Rok Magajne	1978	184	napad.
Dragan Pavlovič	1992	201	center
Sandi Persoglia	1995	197	center
Simon Plesničar	1987	171	libero
Jernej Terpin	1996	186	napad.
Peter Vogrič	1995	187	napad.

Trener: Marchesini Fabrizio

Pomočnik: Makuc Robert

Spremljevalec: Gianni Mania'

Športni direktor: Andrej Vogrič

Fisioterapevt: Jan Grudina

SOČA

Andrej Čavdek	1996	173	libero
Davide Cobello	1996	183	center
Matija Corsi	1996	184	napad.
Daniele Franzot	1998	182	center
Erik Juren	1993	186	napad.
Kristjan Komjanc	1998	169	napad.
Simon Komjanc	1997	170	napad.
Gabriel Lango	1993	180	napad.
Manuel Lupoli	1998	179	c/n
Manuel Manfreda	1997	189	center
Gabriele Margarito	1998	162	napad.
Mattia Russian	1997	165	podajalec
Nejc Terpin	1998	167	napad.
Andrea Waschl	1998	180	podajalec
Luca Fiorelli	1994	178	napad.

Trener: Ivan Markič

Pomočnik: Walter Princi

Spremljevalec: Gianni Mania'

Športni direktor: Andrej Vogrič

Fisioterapevt: Jan Grudina

Šahovski turnir na kraškem Oktoberfeštu v Praprotnu

Kraška sekcija tržaškega društva SST 1904 je v okviru Oktoberfešta v Praprotnu organizirala šahovski turnir, ki se ga je udeležilo 20 mlajših in starejših šahistov s Trsta, Doberdoba in Sežane.

Ponovno je zmagal mentor naših mlajših šahistov Aleksander Uršič iz Sežane (7/7) pred klubskim tovarišem Dejanom Sivcem (6/7). Na 3. mesto se je uvrstil Doberdobec Marko Vizintin (5/7) pred sovaščanoma Janom Gergoletom in Sašo Kobalom (oba 4,5/7). Poudariti gre še 6. mesto najstarejšega udeleženca Vladimira Bresciana (4/7) in dobre nastope vseh mlajših tekmovalcev, ki so uspešno kljubovali bolj izkušenim nasprotnikom. Za nekatere je bil to sploh prvi turnir v konkurenci z odraslimi. V ženski konkurenci je bila najboljša Ivana Grilanc (letnik 2004, 3/7) pred debitantko Kristel Potočnik (2/7). (M. O.)

PLANINSKI SVET

Pot po Robu – vabilo SPDT na turo

Slovensko planinsko društvo Trst organizira zadnjo nedeljo v mesecu, t.j. 27. oktobra turo po odseku lepe in razgledne poti, ki se vije nad Vipavsko dolino med Colom (627 m) in Predmejo (875 m) nekaj pod 1000 metri nadmorske višine. Domačini ji pravijo kar pot po Robu. Večinoma ravninska pot zaradi srednjegorskega okolja in širnih razgledov na Primorsko povsem odgovarja njenemu slovesu. Le trikrat se skalni greben planote Gora bolj markantno dvigne: če štartamo z vzhoda najprej na Kovk (961 m), nato na Sinji vrh (1002 m, točka trazverzale) in Obli vrh (1109 m), pred vrati Trnovskega gozda nas preseneti še naravno Otliško okno. Ob planincih poznajo te kraje tudi padalci in alpinisti. SPDT-jevci bomo izbrali del poti, ki v celoti meri preko 15 kilometrov. Na izlet se bomo podali z osebnimi avtomobili. Tura je primerna za vse, zahteva se primerna pohodniška obutev, primerna oblačila, hrana in pijača. Zbirališče v nedeljo, 27. oktobra ob 7.30 na Opčinah pri hotelu Danev.

Muzci s SPDG

Pri Slovenskem planinskem društvu Gorica je prihodnji teden predviden izlet na Zajavor (1816 m), najvzhodnejši izrazitejši vrh v grebenu Muzcev. Ob 8. uri bodo udeleženci s parkirišča pri Rdeči hiši z osebnimi avtomobili krenili do Terske doline in do konca nje do sedla Tamnameji (851 m) - izhodišče. Pot se dve uri zmerno dviga do sedla Zajavor (1608 m) od tu pa po ozkem travnatem grebenu, kjer še kako prav pride cepin, v slabi pol uri pripelje do vrha. Sedlo je predviden po smeri vzpona. Po zaključenem pohodniškem delu je predviden še postanek v Terski dolini. Udeleženci bodo poleg običajne planinske opreme potrebovali še cepin. V primeru izrazito slabih vremenskih napovedi bo izlet preusmerjen na kak drugi cilj. Obvezna je prijava in prisotnost na sestanku, ki bo v četrtek 24.10. ob 19. uri na društvenem sedežu. Za informacije in prijave: +39-3201423712 ali andrej@spdg.eu (Andrej).

Grošljeva knjiga Velikani Himalaje

Planinska zveze Slovenije je na novinarski konferenci predstavila letošnje izdaje del pod okriljem Planinske založbe PZS. Med njimi izstopa knjiga Viki Grošlja Velikani Himalaje, ki predstavlja prvi popolni pregled dosežkov slovenskih alpinistov na štirinajstih najvišjih vrhovih sveta. Knjiga Velikani Himalaje je štirinajsta knjiga vrhunskega alpinista, himalajca, gorskega reševalca in gorskega vodnika Vikija Grošlja. V njej je predstavil vseh štirinajst najvišjih vrhov sveta in orisal zgodovino vzponov nanje s posebnim poudarkom na delovanju slovenskih alpinistov, ki so se z izjemnimi dosežki v Himalaji povzpeli na sam svetovni vrh.

Letos se po osmih letih od prvega filma o Makaluju (prvi osemstisočak za Slovenijo) zaključuje tudi istoimenska TV-serija o vseh 14 osemstisočakah.

Še zadnje kadre o zadnjem od 14 filmov odhaja ekipa z Grošljem na čelu v Himalajo posneti v petek, 18. oktobra. Zadnje kadre filma Annapurna, to je bil tudi zadnji od 14 osemstisočakov za Slovenijo, bodo snemali na območju Mananga, kjer je leta 1979 PZS ustanovila Slovensko gorniško šolo.

Knjigo je avtor posvetil Slovincem, ki so preminuli v Himalaji, pa tudi trem prijateljem iz tujine, ki so prav tako ostali pod najvišjimi gorami sveta. Knjigo Velikani Himalaje, istoimensko razstavo v avli RTV Slovenija in TV-serijo želi Grošelj zaključiti v letošnjem letu, saj je letošnje leto polno posebnih obletnic.

Poleg omenjene knjige so predstavili še planinska zemljevida Polhograjsko hribovje in Šaleška dolina z okolico ter kalendar za leto 2014 z naslovom Planinska doživetja, v katerem so najlepše fotografije, ki so bile izbrane na letošnjem razpisu PZS, in predstavljajo del gorske narave v različnih letnih časih. (STA)

NOGOMET - Pokal Breg izgubil v zadnji minuti podaljška

Breg - Pro Gorizia 2:3 po podaljških (0:2, 2:2)

Strelca za Breg Martini v 60. in Rushiti v 70. min.

Breg: Cuomo, Lugnani (Latin), Sovic, Labella (Bampi), Cok, Belladonna (Rushiti), Vianello, Omari, Brunetti (Martini), Marturano (Bertocchi), Nigris. Trener: Cernuta.

Breg je sinoči v Miljah po podaljških izgubil proti Pro Gorizii, ki se je tako uvrstila v četrtfinale deželne pokala 1. amaterske lige (igrali bodo proti ekipi Fogliano Turriaco). Gostje so začeli silovito in so v prvem polčasu vodili z 2:0. V drugem delu je trener Brega Cernuta poslal na igrišče nekatere bolj izkušene in uigrane igralce, kar je obrodilo sadove. Breg je izenačil in si izboril podaljška. Goriška ekipa je odločilni zadetek dosegla šele v 119. minuti. Pri Bregu, ki bo v nedeljskem prvenstvenem krogu igral v Sovodnjah, so na koncu športno priznali poraz.

ELITNA LIGA

Kras že v soboto v Repnu ob 15.30

V soboto bo na sporedu celotni 7. krog elitne lige. Kras bo v Repnu gostil Cjarlins Muzane. Tekma, na kateri ne bo igral diskvalificirani Rok Božič, se bo začela ob 15.30.

JAVNE FINANCE - Demokrati in republikanci dosegli dogovor tik pred iztekom roka

ZDA so se izognile bankrotu

WASHINGTON - Ameriški senat je v skladu z napovedmi izdelal kompromisni predlog zakona za nadaljevanje financiranja dela vladnih agencij do 15. januarja 2014 in povišanje dovoljene meje zadolževanja države, da bo zadostovala do 7. februarja. Senat naj bi o kompromisu glasoval v noči na danes, nato pa predvidoma še predstavniški dom.

Opolnoči po krajevnem oziroma ob šestih zjutraj danes po srednjeevropskem času se izteče rok, ki ga je za povišanje meje javnega dolga postavil finančni minister Jack Lew z opozorilom, da bo od takrat naprej ministrstvo lahko plačevalo obveznosti le iz rezerv in sprotih davčnih prilivov. Meja dovoljenega zadolževanja do 16.700 milijard dolarjev je bila dosežena že maja, vendar je finančno ministrstvo z "ustvarjalnim računovodstvom" uspelo držati državno blagajno nad vodo vse doslej. Ustvarjalnost pa se je končala to noč opolnoči.

ZDA so se približale nevarnosti plačilne nesposobnosti zaradi kongresnih republikancev, ki so želeli v zameno za financiranje vlade in povišanje meje javnega dolga izsiliti konec zdravstvene reforme. Modrejši med njimi so vedeli, da gre za znanstveno fantastiko, saj se demokrati za ceno lastnega političnega preživetja niso mogli odpovedati največjemu dosežku prvega mandata predsednika ZDA Baracka Obame. Vendar pa to pripadnikov gibanja čajanke ni omajalo.

Politična kratkovidnost jih je sedaj pustila z rekordno nizko javno podporo in praznih rok. Za razliko od prejšnjih let so demokrati z Obamo tokrat postavili enotno fronto in so zavračali vse poskuse republikancev, da kaj iztržijo, republikanci pa so se sprli med seboj. Vodja senatne večine Harry Reid ob najavi dogovora v senatu republikancev ni kritiziral, vendar mu tega niti ni bilo treba.

Senatni predlog sicer posega v zdravstveno reformo, ampak le mimogrede z zahtevo, da se zaostri preverjanje dohodkov in premoženja proslincev za subvencije pri zavarovanju. Predlog prav tako nalaga oblikovanje skupine pogajalcev obeh domov kongresa, da do sredine decembra pripravijo predloge za nadaljnje zniževanje proračunskega primanjkljaja. Ta bo letos sicer tudi brez tega prvič po štirih letih padel pod mejo 1000 milijard dolarjev na okoli 700 milijard dolarjev.

Senat bo o predlogu glasoval to noč in pričakuje se trdna podpora obeh

strank. Predlog bo nato romal v predstavniški dom, kjer se predsednik John Boehner še ni izjasnil, ali ga bo sploh dal na glasovanje. Vendar pa gre pri tem za čisto politiko. Boehnerju ustreza, da čaka do zadnjega trenutka ter tako volivcem in upornim pripadnikom gibanja čajanke skuša pokazati, da ni imel drugega izhoda.

Boehnerju je pomagal eden od glavnih krivcev za zaplete, teksaški republikanski senator Ted Cruz, ki je hitro priznal poraz in povedal, da ne bo uporabil taktike zavlačevanja. Če bi skušal zavlačevati, bi moral o predlogu najprej glasovati predstavniški dom, nakar bi lahko Reid predlog v senatu potrdil po hitrem postopku.

Cruz je sicer znova dramatično opozarjal, da zdravstvena reforma uničuje življenja milijonov Američanov in da se bo še naprej boril proti njej. S tem se strinjajo tudi vsi ostali republikanci, čeprav modrejši med njimi menijo, da grožnja s stečajem ZDA ni način za boj proti reformi.

Boehner bo lahko skupaj z večino republikancev glasoval proti senatnemu predlogu in se skušal izogniti jezi skupin, ki sto-

jijo za gibanjem čajanke, saj je voditeljica demokratov včeraj večkrat zagotovila, da bo predlog zagotovo potrjen.

Potrdili ga bodo demokrati z nekaj republikanci, nakar ga bo podpisal predsednik ZDA Barack Obama. Bela hiša je

za zdaj zelo zadržana s komentarji in ne odpira prislovičnih šampanjcev, saj zakon še ni podpisan, čeprav dvomov o zmagovalcih in poražencih v tem zapletu ni.

Veliko vprašanje pa je, ali so se republikanci iz te žalostne epizode v ameriški politični zgodovini kaj naučili. To bo mogoče preveriti že kmalu, sredi januarja prihodnje leto, ko bo spet potrebno nadaljšati financiranje dela vladnih agencij in potem do začetka februarja, ko bo potrebno ponovno povišati mejo zadolževanja.

Za zdaj v Washingtonu, po ZDA in po svetu vlada olajšanje. Zvezni uslužbenci so po 16 dneh prisilnega dopusta veseli skorajšnje vrnitve na delo, odprli se bodo nacionalni parki in muzeji, kar bo pomagalo turistični industriji. Delniški indeks Dow Jones je ob novici o dogovoru poskočil za 200 točk, olajšani pa so tudi v državah velikih upnicah ZDA.

Prava škoda zaprtja vlade in grožnje s stečajem ZDA bo sicer znana šele v naslednjih dneh, saj v času zaprtja vlade zvezna ministrstva niso izdajala rednih gospodarskih poročil. (STA)

JEDRSKI PROGRAM - Končan prvi krog

Spodbudni pogovori med Iranom in šesterico

ŽENEVA - Iran in šesterica mednarodnih velesil so včeraj zaključili tokratni krog pogovorov o spornem jedrskem programu. Ob tem so sporočili, da se bodo "v nekaj tednih" ponovno sestali. Po navedbah nekaterih virov naj bi se pogovori nadaljevali 7. in 8. novembra, poroča ruska tiskovna agencija Itar-Tass.

Dvodnevni pogovori v Ženevi med Iranom in ZDA, Rusijo, Kitajsko, Francijo, Veliko Britanijo in Nemčijo so se končali s predlogom, ki bi lahko po navedbah glavnega iranskega pogajalca Abasa Arakčija prinesel "preboj". Vse strani so izpostavile tudi pozitivno vzdušje na pogovorih.

Iran je na pogovorih v Ženevi namreč predlagal tudi nenapovedane inspekcije iranskih jedrskih obratov. Vse podrobnosti pogovorov sicer niso znane, iranski zunanji minister Džavad Za-

rif pa je na spletnem družbenem omrežju Twitter zapisal, da se bodo pogovori v Ženevi nadaljevali "v nekaj tednih". "V vmesnem času bodo imele članice skupine P5+1 priložnost preučiti podrobnosti iranskih predlogov in pripraviti potrebna dejanja," je zapisal minister. Ob tem pa je poudaril, da "pogajanja o podrobnostih zahtevajo čas in veliko posvetovanj".

Iran pa je ob tem poskusil tudi pomiriti Izrael, ki je zahodne sile svaril pred prehitrim popuščanjem Teheranu. V enem redkih pogovorov za izraelske medije je Arakči poudaril, da bi morebitni dogovor med Iranom in svetovnimi silami "odprl nova obzorja" za odnose Teherana z vsemi državami. Na vprašanje novinarja izraelskega radia, ali bi lahko Izrael v primeru sprejetja dogovora med Iranom in zahodnimi silami živel v miru, je Arakči odgovoril z: "Da." (STA)

NEMČIJA - Zeleni v opozicijo

Merklova v odločilne pogovore s SPD

BERLIN - Na pripravljalnih pogovorih, na katerih predstavniki nemške konservativne unije CDU/CSU iščejo kandidate za začetek formalnih koalicijskih pogajanj, je prišlo do pomembnejših premikov. Zeleni so po torkovih pogovorih pričakovano sprejeli odločitev, da gredo v opozicijo. Unija pa bo danes znova sestankovala s socialdemokrati (SPD).

Zeleni po torkovem drugem krogu pogovorov, na katerih so preverjali možnosti za morebitno oblikovanje koalicije, niso pripravili večjega presenečenja. Pogovori so namreč propadli, saj je vodstvo Zelenih ponoči sprejelo odločitev, da ne želi še tretjega kroga pogajanj.

Obe strani sta sicer tekom večera govorili o dobrih in stvarnih pogovorih, včeraj pa je vodja Zelenih Cem Özdemir dejal, da na žalost zblizanja niso zadostovala za oblikovanje trdnjše zaveznitva. Priznal je, da sta si tako prva dama CDU in nemška kanclerka Angela Merkel kot tu-

di vodja CSU Horst Seehofer "iskreno prizadevala" za izgraditev mostov. Žal pa so morali ugotoviti, da ti mostovi niso dovolj stabilni, da bi lahko zdržali štiri leta.

Po odločitvi Zelenih je v javnost stopila Merklova. V govoru na kongresu delegatov sindikata IG BCE v Hannoveru je izpostavila štiri ključna področja za delo nove nemške vlade. Nujno bo zagotoviti stabilnost evrskega območja, energetsko politiko pa zapeljati v smer, ki bo v korist tako industrije kot državljanov. Prioritete Merklove so tudi reforme na področju federalizma in iskanje rešitev za starajoče se prebivalstvo.

Glede pogovorov unije s SPD in Zelenimi je poudarila, da je pogumno razpravljati o temah, ki razdvajajo. Veliko pomembnejši pa je zanj pogled na stvari, ki so stranem skupne.

Merklova bo osebno vodila tretji in najverjetneje tudi odločilni krog pogovorov med CDU/CSU in SPD. Ta se bo začel v danes ob 13. uri. Javnost pričakuje, da bodo voditelji vseh treh strank svojim strankam zatem priporočili začetek formalnih pogajanj, ki naj bi pripeljala do velike koalicije. Ena od glavnih tem, ki razdvaja CDU/CSU in SPD, je minimalna plača. Enotno minimalno plačo 8,5 evra na uro po celotni Nemčiji odločno zahtevajo v SPD, medtem ko si Merklova želi minimalne plače, prilagojene glede na regije in branže. Včeraj je kanclerka znova opozorila na past e notne minimalne plače.

"Sem za to, da vsak človek, ki je zaposlen za poln delovni čas, lahko živi od svojega dela," je zagotovila kanclerka. "A paziti moramo, da s tem ne uničimo delovnih mest," je opozorila.

Stranka SPD se bo v nedeljo na strankarski konvenciji odločala, ali želi v koalicijska pogajanja z Merklovo in njenim blokom. V Nemčiji so veliko koalicijo imeli že med letoma 2005 in 2009, po volitvah pa je podpora SPD padla na rekordno nizko raven, zaradi česar tudi sedaj številni v stranki ponovitvi take koalicije niso naklonjeni.

Če bodo socialdemokrati šli v koalicijska pogajanja in jim bo z unijo uspelo oblikovati za obe strani sprejemljivo koalicijsko pogodbo, bodo o slednji glasovali vsi člani SPD, ki jih je okoli 470.000. To pomeni, da bi se lahko oblikovanje nove nemške vlade zavleklo do decembra. (STA)

SRBIJA - Hrvaški predsednik začel dvodnevni obisk

Nikolić in Josipović o napredku v odnosih, a tudi opozorila na odprta vprašanja

BEOGRAD - Srbija in Hrvaška sta v medsebojnih odnosih naredili napredek, kljub temu pa še vedno ostajajo mnoga odprta vprašanja. Do takšnega zaključka sta po poročanju avstrijske tiskovne agencije APA včeraj v Beogradu prišla predsednika obeh držav, Tomislav Nikolić in Ivo Josipović. Slednji je včeraj v Srbiji začel dvodnevni uradni obisk.

Eno od oprtih vprašanj so medsebojne obtožbe o genocidu. Srbski predsednik Nikolić je v ponedeljek izjavil, da je bil pripravljen na "konkreten dogovor" z Josipovićem in da so bili v Srbiji presenečeni, ko so nekaj dni pred Josipovićevim obiskom izvedeli, da Zagreb ne namerava umakniti svoje tožbe za genocid, kar bi za posledico imelo tudi umik srbske tožbe za genocid proti Hrvaški.

Hrvaška vlada še ni sprejela nobenega sklepa glede morebitnega umika svoje tožbe za genocid, je včeraj po sestanku z Nikolićem dejal Josipović in poudaril, da je za to potrebno rešiti nekatera pomembna vprašanja, kot je na primer usoda več kot 1870 oseb, ki so še vedno pogrešane po srbski agresiji v začetku 90. let prejšnjega stoletja.

Hrvaška je leta 1999 proti Srbiji vložila tožbo za-

radi genocida, ta pa je nato leta 2010 vložila protitožbo. Glavna obravnava na Meddržavnem sodišču v Haagu (ICJ) je sicer načrtovana za prihodnjo pomlad.

Da pa vse le ni tako črno, je izpostavil hrvaški predsednik. "Veseli me, da se ne le medsebojno obtožujemo, ampak lahko tudi napredujemo na nekaterih področjih, kar se premalo poudarja. To je znak, da sta lahko Hrvaška in Srbija skupaj boljši," je po navedbah hrvaške tiskovne agencije Hina dejal Josipović.

Hrvaški predsednik je sicer na obisku v Srbiji prvič od Nikolićeve izvolitve maja lani. Zbliževanje obeh držav, ki sta ga začela Josipović in prejšnji srbski predsednik Boris Tadić, je sicer prekinil Nikolić z izjavami, da je Vukovar srbsko mesto in da se Hrvaatom tja ne bi bilo treba vrniti. Nikolić je sicer v zadnjem letu in pol, odkar je predsednik, spremenil svojo retoriko, navaja APA.

Tako je včeraj poudaril, da oba z Josipovićem vladama obeh držav nudita popolno podporo pri reševanju odprtih vprašanj. Oba z Josipovićem pa sta se tudi strinjala, da je za rešitev teh vprašanj potrebno postaviti časovne okvirje, še navaja APA.

Predsednika Hrvaške Ivo Josipović in Srbije Tomislav Nikolić

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv:
Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30**
Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: Uno-
Mattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik
12.00 La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in
gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale
15.20 La vita in diretta **17.00** Dnevnik
18.50 Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30**
Igra: Affari tuoi

21.10 Serija: Provaci ancora prof
23.10 Aktualno: Porta a porta

Rai Due

6.40 Risanke **8.15** Art Attack **8.35** Nad.:
Heartland **9.20** Nan.: Settimo cielo **10.00**
Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.00**
I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00**
Detto fatto **16.15** Nan.: Ghost Whisperer
17.50 Dnevnik in športne vesti **18.45** Nad.:
Squadra Speciale Cobra 11 **19.35** Nad.:
NCIS **20.30** 23.20 Dnevnik **21.00** Nan.: Una
mamma imperfetta **21.10** Kviz: Un minu-
to per vincere **23.35** La copertina di Linus

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa
7.00 Tg Regione – Buongiorno Italia **7.30**
Tg Regione – Buongiorno Regione **8.00**
Agorà **10.00** Mi manda Rai Tre **11.10** Eli-
sir **12.00** Dnevnik **12.45** 20.15 Pane quoti-
diano **13.10** Nad.: Terra Nostra **14.00** De-
želni dnevnik in Dnevnik, sledijo rubrike
14.50 Tg Regione - Leonardo **15.05** Tgr
Piazza Affari **15.10** Nan.: La signora del
West **15.50** Dok.: Aspettando Geo **16.40**
Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni
dnevnik in vremenska napoved **20.00** Va-
riete: Blob **20.35** Nad.: Un posto al sole
21.05 Nad.: The Newsroom **22.30** Gazebo

Rete 4

6.20 Televendita Media Shopping **6.50**
Nan.: Chips **7.45** Nan.: Charlie's Angels
9.00 Nan.: Siska **10.00** Nan.: Carabinieri
10.50 Ricette all' italiana **11.30** Dnevnik
12.00 Nan.: Detective in corsia **12.55**
Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik in
vremenske napovedi **14.45** Aktualno: Lo
sportello di Forum **15.30** Nan.: Hamburg
Distretto 21 **16.35** Nad.: My life **16.45** Film:
Mezzo professore tra i marines **18.55**
Dnevnik in vremenska napoved **19.35**
Nad.: Tempesta d'amore **20.25** Aktualno:
Quinta Colonna – Il Quotidiano **21.10**
Dok.: Life – Uomo e natura

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik,
prometne informacije, vremenska napoved,
borza in denar **8.40** La telefonata di Bel-
pietro **8.50** Talk Show: Mattino Cinque
11.00 Aktualno: Forum (v. B. Palombelli)
13.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Cento-
vetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne
16.10 Nad.: Il segreto **16.55** Talk Show: Po-
meriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un al-
tro! **20.00** 0.00 Dnevnik in vremenska na-
poved **20.40** Show: Striscia la notizia – La
Voce dell'irruenza **21.10** Film: Baciato dal-
la fortuna **23.30** Super Cinema

Italia 1

6.55 Nan.: Friends **7.50** Nan.: La vita se-
condo Jim **8.45** Nad.: Provaci ancora Gary
9.45 Nad.: Royal pains **10.35** Nad.: Dr. Hou-
se – Medical Division **12.25** Dnevnik, vre-
menska napoved in prometne informacije
13.40 Nan.: Futurama **14.10** Nan.: Simp-
sonovi **14.35** What's my destiny Dragon
Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden
15.30 Show: Si salvi chi può **15.45** Nan.:
Two Broke Girls **16.15** Nan.: How I met
your mother **17.10** Nan.: Community **18.00**
Nad.: Mike & Molly **18.30** Dnevnik **19.20**
Nan.: CSI – Miami **21.10** Nan.: CSI – New
York **22.05** Nad.: The Following **23.55**
Show: Le Iene

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Cof-
fee break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnev-
nik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di
San Francisco **16.30** Nan.: The District
18.15 Nan.: Il commissario Cordier **20.00**
Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Servi-
zio pubblico

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv
7.40 Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Italia da
scoprire **12.45** Rotocalco Adnkronos **13.00**
Le ricette di Giorgia **13.20** 16.30 Dnevnik
13.45 Rubrika: Qui studio a voi stadio **17.00**
19.00, 23.30 Trieste in diretta **18.00** Cal-
cio.Puntozero **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00**
Happy Hour **21.00** Ring **23.00** Dnevnik

Slovenija 1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro ju-
tro **10.10** Risanke, otroške nanizanke in od-
daje **10.35** Kviz: Male sive celice (pon.)
11.25 Odd.: Razred zase **12.00** O živalih in
ljudeh **12.25** Na vrtu **13.00** 15.00 Poročila,
športne vesti, vremenska napoved **13.35**
Odkrito **14.25** Slovenski utrinki **15.10** Mo-
stovi – Hidak **15.45** 18.40 Risanke in odd.
za otroke **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila,
vremenska napoved in športne vesti **18.30**
Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska na-
poved in športne vesti **19.30** Slovenska kro-
nika **20.00** Tarča **21.30** Prava ideja! **22.00**
Odmevi, športne vesti in vremenska napo-
ved **23.05** Osmi dan **23.40** Panoptikum

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.15** Otroški in-
fokanal **9.00** Zabavni infokanal **10.35** Do-
bra ura **11.55** Dobro jutro **14.45** 19.00,
23.10 Točka **15.50** Zaigraj še enkrat **16.35**
Evropski magazin **17.10** Dok. nan.: Slo-
venski vodni krog **17.40** Mostovi – Hidak
18.10 Dok. serija: Resnica o levih **19.50**
Žrebanje deteljice

20.00 Film: Sedem let skomin **21.40**
Nad.: George Gently IV.

Slovenija 3

6.00 19.50, 21.55 Sporočamo **6.05** Dnevnik
televizije Maribor **6.35** Primorska kronika
7.35 20.00, 22.30, 23.55 Aktualno **9.00** Pre-
iskovalna komisija, prenos **14.00** Odbor za
kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje,
prenos **17.30** Poročila **17.50** Kronika **19.00**

Dnevnik **19.30** 21.50, 23.05 Kronika **19.40**
Slovenska kronika s tolmačem **20.40** Za po-
slanskimi klopni **21.30** Žarišče **22.00** Od-
krito **23.10** Odmevi

Koper

14.00 23.50 Čezmejna Tv - deželne vesti
14.20 Euronews **14.30** Roberto Vecchioni
15.30 Le parole più belle **16.00** City folk
16.30 K2 **17.00** Alpe Jadran **17.30** Pogovor
z... **18.00** Izostritev **18.35** Vremenska na-
poved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00**
22.00 Vsedanes TV dnevnik **19.25** Četr-
tkova športna oddaja **19.30** Dok.: City
Folk **20.00** Blue Hole **20.30** Film: L'ultimo
condor **22.15** Avtomobilizem **22.50** Izo-
stritev **23.20** Na obisku

Tv Primorka

8.00 Dnevnik Tv Primorka, vreme, kultura
8.35 10.00, 16.30, 17.00 Tv prodajno okno
8.45 16.45 Pravljica **9.00** 18.30 Naš čas
10.30 Videostrani, sledi Seja občinskega
sveta občine Postojna, posnetek **17.30** Žo-
garija v Postojni **18.00** Na Postojnskem
19.30 Predstavljamo: slovenska mladinska
kuharska reprezentanca **20.00** Kmetijska
oddaja **21.00** Predstavljamo: oktet Bori Po-
stojna **21.30** Pogovor pod murvo **23.00**
Glasbeni večer, sledita Tv prodajno okno in
Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. Serije **8.35** 16.45 Nad.:
Vihar **9.30** 10.40, 11.50 Tv prodaja **9.45**
14.55 Nad.: Ljubljena moja **10.55** 15.50
Nad.: Rožnati diamant **12.05** 17.55 Nad.:
Divja v srcu **13.05** Nan.: Pod eno streho
14.00 Nad.: Naša mala klinika **17.00** 24UR
popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 22.00
24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šef-
fa **21.00** Nad.: Je bella cesta **22.30** Nad.: Zvit
in prebrisan **23.25** Nan.: Kaliforniciranje

Kanal A

6.55 Risane serije **8.05** Nan.: Jimova druž-
ina **8.35** Serija: Mladi zdravniki **9.05** Faktor
strahu ZDA **10.00** 17.05 Nan.: Na kraju zlo-
čina – New York **10.55** Astro TV **12.25** Tv
prodaja **12.55** Nan.: Policisti v Los Angele-
su **13.45** Serija: Sanjska upokojitev **14.10**
19.25 Nan.: Veliki pokovci **14.40** Film: Sre-
ča iz balona **16.30** 18.00 19.55 Svet **16.35**
Nan.: Šola za pare **19.00** Nan.: Dva moža in
pol **20.05** Film: Armagedon **22.50** Film:
Puščavske pošasti

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar;
7.25 Dobro jutro; 8.00, 10.00 Poročila in kra-
jevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.10 Glas-
beni magazin; 11.00 Studio D; 13.20 Glas-
ba po željah; 14.00 Poročila in deželna kro-
nika; 14.10 Z goriške scene; 14.40, 17.10
Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila
in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga:
Franja Bojc Bidovec: Ni neskončnih poti –
24. nad.; 18.00 Kulturne diagonale; 19.20
Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba;
19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poroči-
la; 5.00 Jutro na RK; 5.30 Jutranja kronika;
7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Po-
govor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika;
9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled
prireditev; 10.00 RK svetuje; 11.00 Poletna
pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Ze-
leni planet; 14.00 Aktualno; 14.45 Poslovne
informacije; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po že-
ljah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radij-
ski dnevnik; 20.00 Utrip kulture; 20.30 Od
glave do rapa; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Po-
letna promenada.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30,
10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30,
15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik,
vremenska napoved in prometne informa-
cije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli
orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Eu-
roregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna;
9.00, 21.00 Luoghi e sapori; 9.35 Appunta-

IRIS

Četrtek, 17. oktobra
Iris, 21.05

Diario di uno scandalo

Velika Britanija 2006

Režija: Richard Eyre

Igrajo: Judi Dench, Cate Blanchett,
Tom Georgeson in Andrew Simpson

London: Barbara Covett je priletens
profesorica in ji manjka malo do
upokojitviye. Vse življenje je posve-
tila učenju in dijakom mestne sred-
nje šole.

Z izjemo muce Portie, Barbara živi
sama, brez prijateljev, brez družine
- dokler njenega sveta ne spremeni
srečanje z novo profesorico umet-
nosti Shebo Hart.

Barbara si hitro pridobi njeno zaupanje, a je šokirana ob odkritju, da ima
Sheba romantično razmerje z enim od učencev. Ko laži postajajo vse bolj
uničujoče in za škandal izve javnost, se Sheba lahko zanese le še na Barba-
rino prijateljstvo. A mlada plavalasa profesorica, ne ve, da je prav Barbara
kriva za tako dramatično situacijo...

VREDNO OGLEDA

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013

220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

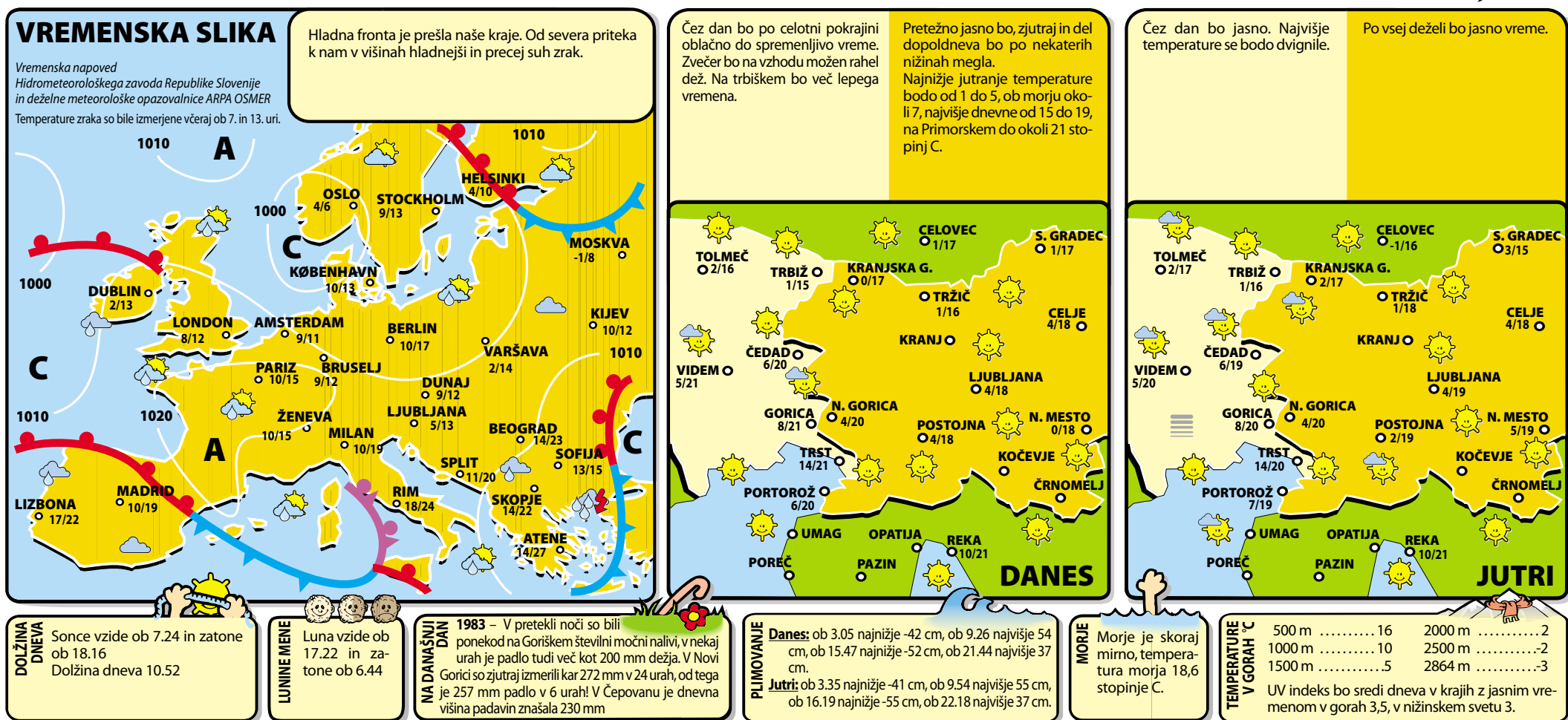
Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v
kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo.
Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva ozi-
roma založnika za objavo ali drugačno uporabo;
za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu,
imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja
samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Bivši komunistični voditelj obtožen vojnih zločinov

BUDIMPEŠTA - Madžarski tožilci so včeraj proti nekdanjemu komunističnemu voditelju Beli Biszkujju vložili obtožnico zaradi vojnih zločinov. Očitajo mu "aktivno vpletenost" v odločitve o ukazih varnostnim silam decembra 1956, da v dveh incidentih streljajo na množico ljudi. Pri tem je bilo ubitih okoli 50 ljudi. Poleg vojnih zločinov tožilstvo Biszkujju, ki je bil notranji minister med letoma 1957 in 1961, očitajo tudi "sokrivdo v kriminalnih dejanjih" glede prikrivanja povračilnih ukrepov, potem ko je Sovjetska zveza zatrla upor zoper komunistično oblast na Madžarskem. Do omenjenega upora je prišlo po študentskih protestih 23. oktobra 1956, vstajo pa so nato krvavo zatrli tanki, poslani iz Moskve. (STA)

Število umorov v New Yorku še naprej občutno pada

NEW YORK - V mestu New York je bilo do torka letos skupaj 257 umorov, kar je za 26 odstotkov manj kot v enakem obdobju lani in krepko manj od rekordnega leta 1990, ko so v mestu našli kar 2245 umorov. V torek se je z umorom 18-letnika na ulici v Brooklynu končalo presenetljivo dolgo obdobje brez umorov. Pred torkom je bil nazadnje ustreljen 49-letnik, prav tako v Brooklynu 6. oktobra. Newyorčani so se nazadnje tako malo pobijali lani od 30. oktobra do 5. novembra, ko so se ubadali s posledicami orkana Sandy. (STA)

KITAJSKA - Po podatkih ameriške revije Forbes

Bogataši kljub upočasnjeni gospodarski rasti še bogatejši

Moderno središče kitajskega mesta Šangaj

ŠANGHAJ - Premoženje 400 najbogatejših Kitajcev se je v letošnjem letu povečalo za okoli 110 milijard evrov kljub upočasnjeni gospodarski rasti drugega največjega gospodarstva na svetu, je sporočila ameriška revija Forbes. Najbogatejši Kitajec ima sicer pod palcem kar deset milijard evrov.

Premoženje 100 najbogatejših Kitajcev se je v primerjavi z lanskim letom povečalo na okoli 233 milijard evrov oziroma za 44 odstotkov, navedbe Forbesa povzema francoska tiskovna agencija AFP.

Vrh seznama z okoli deset milijard evrov vrednim premoženjem zaseda lastnik nepremičninskega giganta Wanda Group in ameriške verige kinematografov AMC Entertainment. Njegovo pre-

moženje se je na račun investicije v AMC in povišanja cen nepremičnin letos povečalo za okoli šest milijard evrov.

Lanskoletni prvouvrščeni ustanovitelj kitajskega podjetja Wahaha, ki proizvaja brezalkoholne pijače, Zong Qinghou, je letos zdrsnil na drugo mesto, kljub temu da se je njegovo premoženje povečalo na okoli 8,3 milijarde evrov oziroma za 12 odstotkov.

Z 8,2 milijarde evrov je tretje mesto zasedel ustanovitelj vodilnega kitajskega spletnega iskalnika Baidu, Robin Li. Tudi njegovo premoženje se je v primerjavi z lanskim letom povečalo, in sicer na okoli 8,2 milijarde evrov oziroma za 37 odstotkov.

Najbogatejša Kitajka Yang Huiyan, ki je podedovala večinski delež nepremi-

činske družbe Country Garden, pa je zasedla sedmo mesto. Njeno premoženje je vredno okoli 5,3 milijarde evrov.

Forbes sicer izpostavlja, da se je premoženje najbogatejših Kitajcev povečalo kljub vedno manjši gospodarski rasti. Rast drugega največjega gospodarstva na svetu je bila namreč lani 7,7-odstotna, kar je najslabši rezultat od leta 1999, navaja AFP. "Videti je, da hitra rast ni v skladu z upočasnjevanjem kitajskega gospodarstva," je ob objavi seznama najbogatejših Kitajcev dejal vodja kitajskega urada Forbesa v Šanghaju Russell Flannery.

Forbes sicer povečanje premoženja kitajskih bogatašev pripisuje rasti posameznih industrijskih panog, kot so internet, nepremičnine, zabavna in avtomobilska industrija. (STA)

ZDA - Po »neobičajnih« zapletih

Najvišje odlikovanje za reševanje ranjencev

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je v torek v Beli hiši upokojenemu stotniku kopenske vojske, 34-letnemu Williamu Swensonu, ki je leta 2009 v Afganistanu reševal ranjene ameriške in afganistanske vojake, podelil najvišje vojaško priznanje, kongresno medaljo časti.

Swenson je bil že leta 2009 nominiran za medaljo časti, vendar pa so se njegovi papirji "izgubili". Vojska zanika, da bi se to zgodilo zaradi njegovih pritožb na račun nadrejenih, ki se niso dovolj hitro odzvali na klice za pomoč v bitki, za katero je dobil medaljo. Vojaška preiskava je kasneje ugotovila malomarnost in nekaj častnikov je bilo kaznovanih.

Swenson je s svojo skupino Američanov in Afganistancev padel v talibansko

zasedo 8. septembra 2009 v provinci Kunar na severovzhodu države ob meji s Pakistanom. Talibani so po njih udarili z raketami, minometi in drugim orožjem, Swenson pa je najprej rešil enega ranjenca, kasneje pa še več. Pri tem mu je pomagal deseterik marincev Dakota Meyer, ki je za pogum v isti bitki medaljo časti dobil že leta 2011. V bitki je umrl pet Američanov, deset Afganistancev in prevajalec.

V ZDA so doslej podelili že okrog 3500 kongresnih medalj časti, Swenson pa je vendarle nekaj posebnega. Februarja leta 2011 se je upokojil iz aktivne vojske, vendar pa v domačem Seattlu ne najde službe in je zaprosil, naj ga sprejmejo nazaj v oborožene sile. Vojska njegovo prošnjo še obravnava, morda pa bo medalja le pomagala. (STA)